

Dr Zbigniew Woźniak

Proszę przeczytać tekst. Na najbliższym wykładzie rozwiniemy główne tezy.

Osoby chętne do konwersacji zapraszam do aplikacji SKYPE

Będę dla Państwa dostępny na Skype pod adresem: z.wozniak@wpa.uz.zgora.pl

w godzinach wykładu, tj. 6.04 od godziny 16.30 do 20.15

III.

1. Przebieg postępowania po ogłoszeniu upadłości.
2. Zgłoszenie i ustalenie wierzytelności.
3. Likwidacja masy upadłości.
4. Podział funduszy masy upadłości i sum uzyskanych ze zbycia rzeczy i praw obciążonych rzeczowo.

IV.

5. Zakończenie i umorzenie postępowania upadłościowego.
6. Postępowanie w sprawie orzekania zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.
7. Postępowanie upadłościowe odrębne (p.u. wszczęte po śmierci niewypłacalnego dłużnika, deweloperów, banków spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych; zakładów ubezpieczeń; emitentów obligacji; wobec konsumentów)

Dr Zbigniew Woźniak

Przegląd Prawa Handlowego nr 3/2005, s. 20-29

**Podział sum uzyskanych ze zbycia rzeczy obciążonych rzeczowo
w postępowaniu upadłościowym.**

Uwagi ogólne

Prawo insolwencyjne, w obecnie obowiązującej treści, wprowadzone zostało ustawą z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze¹ (dalej „p.u.n.”), która weszła w życie w dniu 1 października 2003 r. w miejsce obowiązujących blisko od 70 lat rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej – Prawo upadłościowe² (dalej „d.p.u.”) i Prawo o postępowaniu układowym³ (dalej „d.p.uk.”). Obecnie obowiązująca ustawa w jednym akcie prawnym objęła regulacje służące dwóm celom; likwidacji działalności przedsiębiorcy, która następuje przez sprzedaż jego majątku i wykonanie ciężących na nim zobowiązań (ogłoszenie upadłości obejmujące likwidację majątku upadłego), oraz drugiemu zmierzającemu do umożliwienia przedsiębiorcy dalszego prowadzenia działalności mimo przejściowej utraty zdolności do wykonywania swych zobowiązań (ogłoszenie upadłości z możliwością zawarcia układu).

Przedmiotem przygotowanego opracowania jest przedstawienie ostatniej fazy postępowania upadłościowego zmierzającego do likwidacji majątku upadłego, mianowicie podziału funduszu masy upadłości, a dokładnie części tego podziału dotyczącej zaspokojenia wierzycieli, których wierzytelności zostały zabezpieczone prawem zastawniczym na rzeczach upadłego.

Realizacja praw zastawniczych w postępowaniu upadłościowym zmierzającym do likwidacji majątku upadłego ostatecznie odbywa się przez podział funduszu uzyskanych ze sprzedaży obciążonych rzeczy. Wyjątek stanowi realizacja prawa zastawu rejestrowego, w sytuacji zastrzeżenia w umowie zastawniczej możliwość zaspokojenia się zastawnika przez przejęcie rzeczy na własność. W tym przypadku ustawodawca, o czym będzie jeszcze mowa, przewidział możliwość zrealizowania w postępowaniu upadłościowym przysługującego wierzycielowi prawa i przejęcia obciążonej rzeczy na własność (tak art. 311 ust 1 p.u.n., art. 327 ust 1 p.u.n. i art. 328 ust 1 p.u.n.).

Przepisy ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze przewidują znacznie prostszy tryb sprzedaży mienia wchodzącego w skład masy upadłości w porównaniu do regulacji zawartych w Kodeksie postępowania cywilnego. Przepisy prawa upadłościowego regulując sprzedaż majątku upadłego nie odsyłają do procedur zawartych w Kodeksie postępowania cywilnego. Jedyne odesłanie zawarte jest w przepisie art. 313 ust 1 p.u.n., a dotyczy oceny skutków

¹ Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 60, poz. 535 z 2003 r.).

² Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. Prawo upadłościowe (tekst jedn. Dz.U. Nr 118 poz. 512, z 1991 r. z późn. zm.).

³ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. Prawo o postępowaniu układowym (tekst jedn. Dz.U. Nr 93 poz. 836, z 1950 r. z późn. zm.).

prawnych sprzedaży⁴. Samej sprzedaży dokonuje się w trybie przetargu, do którego stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego z modyfikacją wynikającą z przepisu art. 320 p.u.n.

Zasadą jest, iż przedsiębiorstwo upadłego powinno być sprzedane jako całość, a zatem wraz z wchodzącymi w jego skład rzeczami obciążonymi prawem zastawniczym. W związku z przewidzianym przez ustawodawcę, w przepisie art. 336 p.u.n. i art. 345 p.u.n., odmiennym sposobem podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży rzeczy obciążonej prawem zastawniczym, powstaje problem jak dokonać podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży całego przedsiębiorstwa, tak aby uszanować prawa wierzycieli, których wierzytelności zostały zabezpieczone rzeczowo. Powyższy problem rozstrzyga treść przepisu art. 314 ust 1 p.u.n., zgodnie z którym w razie zbycia przedsiębiorstwa, w którego skład wchodzi przedmioty obciążone ograniczonymi prawami rzeczowymi, wartość składników mienia obciążonych tymi prawami podlega ujawnieniu w umowie sprzedaży, a uzyskana cena zostaje podzielona według zasad określonych w art. 336 i 340. Z technicznego punktu widzenia umowa sprzedaży całego przedsiębiorstwa winna indywidualizować poszczególne rzeczy obciążone prawem zastawniczym i oznaczyć ich wartość. Jest oczywistym, iż ustawodawca mówiąc o „cenie podlegającej podziałowi z uwzględnieniem art. 336 i 340” ma na myśli jedynie tą część ceny, która odpowiada wartości konkretnej, obciążonej prawem zastawniczym, rzeczy. Tylko ta część ceny będzie dzielona podług zasad uwzględniających fakt zabezpieczenia wierzytelności na rzeczy. Podobnie, lecz znacznie precyzyjniej, sformułowany został przepis art. 330 ust 2 p.u.n., z którego wprost wynika, iż szczególnemu podziałowi poddana jest część odpowiadająca wartości obciążonych rzeczy. Co więcej (o czym będzie jeszcze mowa w dalszej części artykułu, a dotyczącej podział funduszu masy), każda z części ceny odpowiadająca wartości poszczególnych obciążonych rzeczy, będzie podlegała odrębnemu podziałowi, co jest konsekwencją charakteru prawnego przywilejów służących zabezpieczeniu rzeczowym, zaliczanych do kategorii przywilejów szczególnych⁵.

W tym miejscu należy wyjaśnić jeszcze jedną kwestię. Przepis art. 314 ust 1 p.u.n., w zakresie zasad podziału ceny odpowiadające wartości obciążonej rzeczy, odsyła do przepisu art. 336 p.u.n. i art. 340 p.u.n. Nie oznacza to jednak, że tylko te przepisy mają zastosowanie do podziału ceny uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy. Przepisy art. 336 p.u.n. i art. 340 p.u.n. mają charakter ogólny i jedynie sygnalizują wprowadzenie szczególnych zasad podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy, o czym świadczy chociażby fakt, iż znajdują

⁴ S. Gurgul, *Zbycie nieruchomości jako źródło wygaśnięcia hipoteki obciążającej nieruchomość*, Monitor Prawniczy 2003, nr 20, s. 932.

⁵ I. Kunicki, *Podział sumy uzyskanej z egzekucji*, Sopot 1999, s. 126.

się one w części zatytułowanej „przepisy ogóle”. Zgodnie z pierwszym z nich, z sumy uzyskanej ze zbycia rzeczy obciążonych zastawniczo zaspokaja się wierzytelności na nich zabezpieczone. Natomiast to jak dokonuje się podziału tej sumy, o tym stanowią przepisy art. 345 p.u.n. i 346 p.u.n., które niewątpliwie zawierają rozwinięcie zasady wyrażonej w przepisie art. 336 p.u.n. Stąd teza, iż podziału ceny uzyskanej ze sprzedaży całego przedsiębiorstwa, w części odpowiadającej wartości obciążonych rzeczy, nie nastąpi wyłącznie z uwzględnieniem treści art. 336 p.u.n., lecz także przy zastosowaniu treści innych przepisów zawierających rozwinięcie zasady wyrażonej w tym przepisie.

Podział sum uzyskanych ze zbycia rzeczy obciążonych rzeczowo

Podział funduszków masy upadłości, w szerokim tego słowa znaczeniu, jest ostatnią fazą, w której ostatecznie następuje realizacja zabezpieczeń rzeczowych w postępowaniu upadłościowym zmierzającym do likwidacji majątku upadłego. W przeciwieństwie do poprzednio obowiązującego aktu prawnego, ustawa Prawo upadłościowe i naprawcze wprowadza klarowne zasady podziału funduszków masy upadłości oraz sum uzyskanych ze zbycia rzeczy obciążonych prawem rzeczowym. Wskazanie w tytule jednostki redakcyjnej regulującej sposób dokonania podziału funduszków masy upadłości, iż przepisy dotyczą również „podziału sum uzyskanych ze zbycia rzeczy i praw obciążonych rzeczowo”, już samo w sobie świadczy o tym, iż ustawodawca w sposób odrębny reguluje podział funduszków masy oraz podział ceny uzyskanej ze sprzedaży rzeczy obciążonych prawem zastawniczym. Regulacje zawarte w tym tytule uwzględniają wszystkie teoretyczne aspekty zasady pierwszeństwa praw zastawniczych oraz przywilejów szczególnych, których uprzywilejowanie ogranicza się wyłącznie do rzeczy, która służyła zabezpieczeniu wierzytelności. Zasady jakimi posłużył się ustawodawca w pełni realizują potrzebę przeprowadzania odrębnego podziału sum uzyskanych z egzekucji z rzeczy obciążonych prawem zastawniczym⁶.

Przechodząc do omówienia obecnie obowiązującej regulacji prawnej poddającej, należy zauważyć, iż w przepisach ogólnych, a dokładnie przepisie art. 336 p.u.n., ustawodawca wprowadza zasadę, nie znającą wyjątków, zgodnie z którą sumy uzyskane ze zbycia rzeczy i praw obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym i

⁶ J. Witecki, *Odpowiedź na pytanie prawne*, Polskie Postępowanie Cywilne 1936, nr 13-14, s. 432.

hipoteką morską przeznaczają się na zaspokojenie wierzycieli, których wierzytelności były zabezpieczone na zbytych rzeczach lub prawach z zachowaniem przepisów ustawy. Kwoty pozostałe po zaspokojeniu tych wierzytelności wchodzi do funduszu masy upadłości. Z cytowanego przepisu jednoznacznie wynika, iż sumę uzyskaną ze sprzedaży rzeczy obciążonej prawem zastawniczym (dotyczy to także części ceny uzyskanej ze sprzedaży przedsiębiorstwa odpowiadającej wartości obciążonej rzeczy – tak art. 314 p.u.n.), w pierwszej kolejności przeznaczają się na zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonych na tej rzeczy. Dopiero po zaspokojeniu wszystkich zabezpieczonych na danej rzeczy wierzytelności, pozostała niepodzielona suma wejdzie w skład masy upadłości i zostanie rozdysponowana według zasad ogólnych. To w jaki sposób ów suma jest dzielona między zabezpieczonymi wierzytelnościami, o tym stanowi przepis art. 345 p.u.n. i art. 346 p.u.n. Zagadnienie to będzie przedmiotem dalszych rozważań.

W sytuacji, gdy suma uzyskana ze sprzedaży obciążonej rzeczy nie wystarczy na zaspokojenie wierzytelności osobistych zabezpieczonych na tej rzeczy, wierzytelność ta, w części niezaspokojonej, zostanie uwzględniona w planie podziału funduszu masy – tak art. 340 ust 1 p.u.n. Dokonując wykładni cytowanego przepisu, należy zauważyć, iż ustawodawca ogranicza prawo wierzycieli zastawniczych do zaspokajania się z masy upadłości wyłącznie do sytuacji niezaspokojenia zabezpieczonych wierzytelności z obciążonej rzeczy. Nadto taka możliwość ograniczona jest wyłącznie do wierzycieli osobistych upadłego. Takie rozwiązania czyni zadość zasadzie bezwzględnej skuteczności praw zastawniczych z zastrzeżeniem, iż w stosunku do właścicieli obciążonych rzeczy, którzy nie są dłużnikami osobistymi, prawo zaspokojenia się z ich majątku ogranicza się wyłącznie do obciążonej rzeczy. Stąd wierzyciel, nie będący wierzycielem osobistym upadłego, który nie zaspokoił swej wierzytelności z obciążonej rzeczy, nie będzie mógł uczestniczyć w podziale masy upadłości, ponieważ jego uprawnienie ogranicza się wyłącznie do możliwości zaspokojenia się z obciążonej rzeczy. Komentowany przepis ma charakter *super fluum*. Zasada w nim zawarta wynika również z przepisów regulujących prawa zastawnicze (tak art. 306§1 k.c., art. 65 ust 1 kwih) i nawet przy braku tego przepisu musiała by być w pełni respektowana, tak jak to ma miejsce w sądowym postępowaniu egzekucyjnym.

Praktycznej realizacji zasady wyrażonej w przepisie art. 340 p.u.n. służy przepis art. 338 p.u.n., zgodnie z którym, jeżeli w postępowaniu upadłościowym zaspokojeniu podlegają wierzytelności zabezpieczone hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym i hipoteką morską, podziału ostatecznego funduszu masy upadłości dokonuje się po podziale sumy uzyskanej ze zbycia przedmiotu zabezpieczenia. Cytowany przepis ma

ustrzec wierzyciela, którego wierzytelność została zabezpieczona rzeczowo, przed pozbawieniem możliwości udziału w podziale funduszków masy upadłości, gdy wcześniej przeprowadzony został podział funduszków masy, a później przeprowadzony został podział sumy uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy. Wówczas może się bowiem okazać, że zabezpieczona wierzytelność nie została w całości zaspokojona z obciążonej rzeczy. Wcześniej przeprowadzony podział funduszków masy upadłości wykluczałby udział wierzyciela osobistego w podziale, mimo iż jego wierzytelność jako wierzytelność przeciwko upadłemu, który jest jego dłużnikiem osobistym, mogłaby uczestniczyć w tym podziale. Celem wykluczenia powyższej sytuacji ustawodawca nakazał sporządzać plan podziału funduszków masy upadłości po sporządzeniu planu podziału ceny uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy.

Przechodząc do szczegółowego omówienia podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy, należy stwierdzić, iż kolejność podziału poddana została regulacji w dwóch przepisach, tj. art. 345 i art. 346 p.u.n.

Zgodnie z pierwszym z przepisów, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, wierzytelności zabezpieczone hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym, hipoteką morską (...), podlegają zaspokojeniu z sumy uzyskanej ze sprzedaży obciążonego przedmiotu, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Z mocy drugiego z przepisów, w razie sprzedaży nieruchomości, prawa użytkownika wieczystego, spółdzielczego prawa do lokalu lub statku morskiego wpisanego do rejestru okrętowego obciążonych odpowiednio hipoteką, hipoteką morską (...), przed zaspokojeniem tych wierzytelności, które były tak zabezpieczone, zaspokajają się wierzytelności alimentacyjne oraz wierzytelności o wynagrodzenie za pracę pracowników upadłego pracujących na sprzedanej nieruchomości lub statku morskim za okres ostatnich trzech miesięcy przed dniem ich sprzedaży, jednak tylko do wysokości trzykrotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę, jak również renty należne za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci.

Przystępując do omówienia cytowanych przepisów, w pierwszej kolejności należy zauważyć, iż odmiennie regulowana jest kolejność zaspokajania wierzytelności z ceny uzyskanej ze sprzedaży rzeczy obciążonych zastawem (we wszystkich jego postaciach), a inaczej z ceny uzyskanej ze sprzedaży rzeczy lub praw obciążonych hipoteką. Pierwszy z przepisów odnosi się zarówno do wierzytelności zabezpieczonych zastawem jak i hipoteką, drugi wyłącznie do wierzytelności zabezpieczonych hipoteką.

Hipoteza przepisu art. 346 p.u.n., który dopuszcza możliwość zaspokojenia innych wierzytelności przed zabezpieczonymi rzeczowo, wyraźnie jest zawężona do sumy uzyskanej

ze sprzedaży rzeczy, która jest obciążona hipoteką. Przepis ten dotyczy bowiem sprzedaży nieruchomości, użytkownika wieczystego i własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, milcząc o rzeczach ruchomych, które mogą być przedmiotem zastawu. Stąd wniosek, iż w przypadku sprzedaży rzeczy obciążonej zastawem, w każdej jego postaci, przed zabezpieczoną wierzytelnością zostaną zaspokojone wyłącznie koszty sprzedaży. Wierzytelności, o których mowa w przepisie art. 346 p.u.n., nie będą mogły być zaspokojone przed zabezpieczoną wierzytelnością z tej przyczyny, że ustawodawca zawęził hipotekę tego przepisu wyłącznie do podziału ceny uzyskanej ze sprzedaży rzeczy obciążonych hipoteką. Innymi słowy, w przypadku podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży rzeczy obciążonej zastawem w pierwszej kolejności zaspokajane są koszty związane ze sprzedażą, następnie wierzytelności zabezpieczone na danej rzeczy zastawem, a dopiero po tych należnościach należności wymienione w art. 342 p.u.n.

Na marginesie wypada zauważyć, iż koszty, o które ma być pomniejszona suma uzyskana ze sprzedaży, to wyłącznie koszty sprzedaży tej rzeczy, a nie koszty całego postępowania upadłościowego. Suma uzyskana ze sprzedaży może być pomniejszona wyłącznie o koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą, czyli koszty licytacji. Po zaspokojeniu tych kosztów kolejną kategorią wierzytelności podlegających zaspokojeniu są wierzytelności zabezpieczone rzeczowo.

Odnośnie kolejności podziału ceny uzyskanej ze sprzedaży rzeczy obciążonej hipoteką, należy wskazać, iż zgodnie z przepisem art. 346 p.u.n., przed zabezpieczoną wierzytelnością mają być zaspokojone również inne wskazane w tym przepisie wierzytelności. Powstaje pytanie jaka jest kolejność zaspokojenia wierzytelności z ceny uzyskanej ze sprzedaż obciążonej rzeczy, czy wierzytelności wskazane w tym przepisie korzystają z pierwszeństwa przed wszystkimi wierzytelnościami, łącznie z kosztami sprzedaży, czy tylko przed wierzytelnością zabezpieczoną rzeczowo.

Ustalając hierarchię zaspokajania należności, treść obu przepisów należy rozważać łącznie. W pierwszej kolejność zaspokojone zostaną koszty związane ze sprzedażą. Wniosek taki wypływa z treści przepisu art. 346 p.u.n., gdzie wskazano, iż wierzytelności alimentacyjne, wierzytelności o wynagrodzenia za pracę itd., zostaną zaspokojone wyłącznie przed wierzytelnościami zabezpieczonymi prawem zastawniczym i tylko przed tymi wierzytelnościami. Komentowany przepis ma charakter wyjątku od zasady wyrażonej w przepisie art. 345 p.u.n. Zasadą jest, że wierzytelności zabezpieczone rzeczowo zostają zaspokojone z ceny pomniejszonej o koszty sprzedaży. Treść zawartą w przepisie art. 346 p.u.n. należy wyklądać ściśle. Jeśli ustawodawca wymienia jako wierzytelność, przed którymi

zostaną zaspokojone inne należności, wyłącznie wierzytelności zabezpieczone zastawniczo to należności, o których mowa w tym przepisie, nie mogą być zaspokojone przed kosztami sprzedaży, ponieważ taki przywilej nie został dla nich przewidziany. Co więcej ustawodawca mówiąc w przepisie art. 345 i art. 346 p.u.n. o podziale ceny, ma na myśli cenę jaka pozostaje po pomniejszeniu jej o koszty sprzedaży. Stąd pokrycie kosztów sprzedaży nie jest przez ustawodawcę traktowane jako podział, lecz ustalenie ceny, co do której dopiero nastąpi podział.

Po kosztach związanych ze sprzedażą rzeczy zaspokojeniu podlegają wierzytelności wskazane w przepisie art. 346 p.u.n. Nie wdając się w głębszą analizę wierzytelności wymienionych w tym przepisie, należy zauważyć, iż uprzywilejowanie wynagrodzenia za pracę nie dotyczy wszystkich pracowników upadłego, lecz tylko pracowników pracujących na sprzedanej nieruchomości.

Kolejność zaspokajania wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo ustalona jest według przysługującego im pierwszeństwa, wynikającego z regulacji materialnoprawnych. W przypadku hipoteki o pierwszeństwie decyduje chwila wpisu hipoteki do księgi wieczystej (tak art. 12 ust 1 kwih⁷), w przypadku zastawu zwykłego – chwila ustanowienia zastawu (art. 310 k.c.), odnośnie zaś zastawu rejestrowego kwestię pierwszeństwa rozstrzyga treść przepisu art. 15 i 16 z.rej.⁸).

Zakres należności zabezpieczonych prawem zastawniczym w podziale sumy uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy

Zagadnieniem wymagającym głębszego rozważenia jest zaspokojenie odsetek oraz kosztów postępowania związanych z zabezpieczoną wierzytelnością. Zgodnie z przepisem art. 345 ust 3 p.u.n., wraz z wierzytelnościami zaspokajane są odsetki objęte zabezpieczeniami, o których mowa w ust. 1, oraz koszty postępowania w wysokości nieprzekraczającej dziesiątej części kapitału. Prawidłowa wykładnia cytowanego przepisu wymaga odrębnego omówienia zaspokojenia odsetek i kosztów postępowania.

⁷ Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn. Dz.U. Nr 124, poz. 1361 z 2001 r. z późn. zm.).

⁸ Ustawa z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz.U. Nr 149, poz. 703 z 1996 r. z późn. zm.)

Jeśli chodzi o odsetki to podlegają one zaspokojeniu wraz z wierzytelnością główną w zakresie ich zabezpieczenia, który w przypadku zastawu został oznaczony w art. 314 k.c., a w przypadku hipoteki w art. 69 kwih. Przy czym mówiąc o odsetkach, w rozumieniu tych przepisów i przepisu art. 345 ust 3 p.u.n., należy mieć na względzie wyłącznie odsetki za opóźnienie, a nie odsetki kapitałowe⁹. Odsetki kapitałowe w istocie są wierzytelnością (dochodem wierzyciela) i muszą być wyraźnie wymienione jako wierzytelność podlegająca zabezpieczeniu w chwili ustanowienia zabezpieczenia (jak w przypadku zastawu) lub we wpisie (jak w przypadku hipoteki), gdyż zwiększają sumę wyznaczającą granice odpowiedzialności właściciela obciążonej rzeczy¹⁰. Regulacja zawarta w przepisie art. 345 ust 3 p.u.n., a dalej art. 69 kwih i art. 314 k.c. nie dotyczy odsetek kapitałowych, ponieważ te, jako należne z woli stron, aby być objęte zabezpieczeniem winny zostać wskazane przy oznaczeniu przez strony sumy zabezpieczenia w umowie stanowiącej źródło powstania zabezpieczenia. Innymi słowy, rozważania w jakiej części wraz z należnością główną są zabezpieczone odsetki, dotyczą wyłącznie odsetek za opóźnienie, ponieważ obowiązek zapłaty tylko tych odsetek powstaje niezależnie od woli stron i jako należność wynikająca z faktu opóźnienia w spełnieniu świadczenia jest chroniona przez ustawodawcę objęciem jej zabezpieczeniem. Jeśli strony przewidziały, że wraz z należnością główną zostaną zabezpieczone również odsetki kapitałowe, co ma odzwierciedlenie w oznaczonej sumie zabezpieczenia, to ta wierzytelność w pełnym zakresie zostaje zabezpieczona prawem zastawniczym. Omawiane niżej ograniczenia w objęciu zabezpieczeniem zastawniczym odsetek, odnoszą się wyłącznie do odsetek za opóźnienie, których powstanie jest niezależne od woli obu stron, a których ochrona wykracza poza granice sumy zabezpieczenia.

Ograniczenie możliwości zaspokojenia do dziesiątej części kapitału, zawarte w końcowej części ustępu trzeciego przepisu art. 345 p.u.n., nie dotyczy odsetek, lecz kosztów postępowania¹¹. To wyłącznie koszty postępowania mogą być zaspokojone wraz z zabezpieczoną wierzytelnością do wysokości dziesiątej części kapitału. Odsetki mogą być zaspokojone w takiej wysokości w jakiej podlegają zabezpieczeniu. Na marginesie należy przypomnieć, iż zgodnie z przepisem art. 92 ust 2 p.u.n., po ogłoszeniu upadłości odsetki należne po tej dacie od wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo mogą być zaspakajane wyłącznie z ceny uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy, a co za tym idzie w przypadku nie

⁹ Odmienne W. Sługiewicz, *Hipoteczne zabezpieczenie odsetek umownych*, Przegląd Sądowy 2003, nr 5, s. 26.

¹⁰ wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1998 r. I CKN 864/98, OSNC 1999 nr 6, poz.111.

¹¹ Odmienne Z. Świeboda, *Komentarz do ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze*, Warszawa 2003, s. 414 – autor ten twierdzi, iż omawiane ograniczenie odnosi się zarówno do kosztów postępowania jak i odsetek.

zaspokojenia wierzytelności o odsetki z ceny uzyskanej z rzeczy, wierzytelność ta nie zostanie umieszczona w planie podziału funduszu masy (tak art. 340 ust 1 p.u.n.). O tym, w jakim zakresie odsetki są zabezpieczone prawem przysługującym należności głównej, rozstrzygają przepisy dotyczące tych zabezpieczeń.

Jeśli chodzi o zakres zabezpieczenia zastawem, to zgodnie z przepisem art. 314 k.p.c. w granicach przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego, zastaw zabezpiecza także roszczenia związane z wierzytelnością zabezpieczoną, w szczególności roszczenie o odsetki nieprzedawnione, o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, o zwrot nakładów na rzecz oraz o przyznane koszty zaspokojenia wierzytelności. Zakres należności zabezpieczonych hipoteką został oznaczony w przepisie art. 69 kwih, z mocy którego w granicach przewidzianych w odrębnych przepisach hipoteka zabezpiecza także roszczenia o odsetki nieprzedawnione oraz o przyznane koszty postępowania. Przepis art. 69 kwih mówiąc, iż granice należności zabezpieczonych hipoteką są określone w przepisach odrębnych, wyraźnie nawiązuje do przepisów regulujących podział sumy uzyskanej z egzekucji, tj. przepisu art. 1025 k.p.c. W związku z tym, iż zarówno przepis art. 314 k.c., jaki i art. 69 kwih, wskazując na zakres należności zabezpieczonych prawem zastawniczym, odsyła do tej samej regulacji prawnej, zasadnym będzie łączne rozważenie zakresu zabezpieczenia zastawem i hipoteką.

Przepis art. 1025 k.p.c. nie określa granic należności zabezpieczonych prawem zastawniczym, a jedynie wskazuje w jakiej kolejności wierzytelność zabezpieczona rzeczowo zostaje zaspokojona¹². Z treści przepisu art. 1025§3 zd. 2 i 3 k.p.c. wynika, że zastaw i hipoteka zabezpiecza także odsetki za okres dłuższy niż dwa lata od przysądzenia własności tyle, że te należności nie zostają zaspokojone w kategorii piątej i ósmej, lecz dziesiątej¹³. Przepis art. 1025§3 zd. 2 i 3 k.p.c. nie różnicuje czy chodzi o wierzytelności zabezpieczone na nieruchomości dłużnika osobistego, czy też osoby, która takim dłużnikiem nie jest, co przesądza o tym, iż swą treścią obejmuje także wierzyciela, którego wierzytelność została zabezpieczona na rzeczy stanowiącej własność osoby, która nie jest dłużnikiem osobistym. Jeśli zastaw lub hipoteka nie miałyby zabezpieczać pozostałej części należności, zbędnym byłoby wprowadzanie zdania trzeciego wyżej wskazanego przepisu, który wyraźnie nawiązuje do treści zdania drugiego, ponieważ bez tej regulacji pozostałe należność, jako należności

¹²pogląd odmienny wyraził S. Rudnicki, *Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga druga. Własność i inne prawa rzeczowe*, Warszawa 1996, s. 310, oraz B. Swaczyna, *Hipoteka umowna na nieruchomości*, Kraków 1999, s. 74.

¹³Tak. T. Czech, *Zabezpieczenie odsetek od wierzytelności hipotecznej*, Rejent 2003, nr 4, s. 34. Odmienne W. Sługiewicz, *Hipoteczne zabezpieczenie odsetek...*, s. 26.

niezabezpieczone prawem zastawniczym, wierzyciel (jeśli właściciel obciążonej rzeczy jest jego dłużnikiem osobistym) mógłby zaspokoić w kategorii dziewiątej. Wierzytelność w tym zakresie przestawałaby być wierzytelnością zabezpieczoną prawem zastawniczym, a zatem winna zostać zaspokojona tak, jak inna wierzytelność przysługująca wierzycielowi przeciwko dłużnikowi osobistemu, czyli w kategorii dziewiątej. W takiej sytuacji wierzyciel, którego wierzytelność została zabezpieczona prawem zastawniczym, realizujący przysługujące mu prawo z obciążonej rzeczy należącej do dłużnika rzeczowego, zostałby pozbawiony możliwości zaspokojenia dalszej części należności, ponieważ wierzyciel rzeczowy jest uprawniony do zaspokojenia swej wierzytelności z rzeczy stanowiącej własność osoby nie będącej jego dłużnikiem osobistym tylko w takim zakresie w jakim wierzytelność ta jest zabezpieczona zastawem lub hipoteką.

Tak jednak nie jest. Ustawodawca wprowadza zdanie trzecie do przepisu art. 1025§3 k.p.c. obejmując hipoteką i zastawem wskazaną w zdaniu drugim część należności nie zaspokajanych w kategorii piątej i ósmej, przesuując jedynie jej zaspokojenie do kategorii dziesiątej. Takie rozwiązania umożliwia wierzycielowi dochodzenie pozostałej części nieprzedawnionych odsetek od właściciela obciążonej rzeczy, który nie jest jego dłużnikiem osobistym. Wskazanie w treści przepisu art. 1025§3 zd. 3 k.p.c., iż pozostałe odsetki są także zaspokajane z ceny uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy przesądza o tym, że i te należności są zabezpieczone zastawem i hipoteką tyle, że ich zaspokojenie nastąpi w innej kategorii.

Możliwość zaspokajania należności z obciążonej rzeczy, która nie jest własnością dłużnika osobistego, jest konsekwencją obowiązywania zasady, zgodnie z którą wierzyciel zastawniczy może zaspokoić zabezpieczoną wierzytelność z obciążonej rzeczy bez względu na to czyją stała się własnością. Skoro ustawodawca umożliwia wierzycielowi zaspokojenie należności z tytułu odsetek za okres przewyższający dwa lata przed przysądzeniem własności z sumy uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy, lokując te należności w kategorii dziesiątej, to takie rozwiązanie potwierdza tezę, że opisywane należności są również zabezpieczone prawem zastawniczym, tyle że zaspokojenie ich z sumy uzyskanej z egzekucji z obciążonej rzeczy następuje nie w tej samej kategorii, co należność główna, lecz kategorii niższej. Zawsze jednak zaspokojenie następuje z ceny uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy.

Reasumując, należy stwierdzić, iż przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, w obecnie obowiązującej treści, nie określają granic należności zabezpieczonych hipotecznie, oznaczają jedynie kolejność ich zaspokajania. Stąd wniosek, iż hipoteka zabezpiecza odsetki należne również za okres przewyższający dwa lata przed przysądzeniem własności, a granice

ich zabezpieczenia, zgodnie z przepisem art. 314 k.c. oraz art. 69 kwih, wyznacza termin ich przedawnienia.

Na marginesie należy dodać, iż również przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁴ nie zakreślają granic należności zabezpieczonych zastawem lub hipoteką. Ustawa, o której mowa, w art. 115§1 wskazując na kolejność zaspokajania należności z sumy uzyskanej z egzekucji wymienia w kategorii trzeciej (w przypadku hipoteki i zastawu rejestrowego) i w kategorii piątej (w przypadku zastawu zwykłego) należności zabezpieczone zastawem lub hipoteką w ogóle nie różnicując między należnością główną, należnością odsetkową, kosztami itd. Ustawa posługuje się ogólnym pojęciem „należność zabezpieczona zastawem lub hipoteką”, co oznacza, iż te należności, które są zabezpieczone zastawem lub hipoteką zostaną w pełnym zakresie zaspokojone w kategorii trzeciej i piątej. Stąd wniosek, iż również przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie zakreślają granic należności zabezpieczonych zastawem lub hipoteką. Zastaw oraz hipoteka zabezpiecza w pełnym zakresie wszystkie należności wymienione odpowiednio w art. 312 k.c. i art. 69 kwih.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze należy stwierdzić, iż wraz z należnością główną i z pierwszeństwem równym tej należności, winno być zaspokojone całe roszczenie o nieprzedawnione odsetki. Przepis art. 345 ust 3 p.u.n. nie różnicuje należności o odsetki, na te które przypadają za okres nie dłuższy niż dwa lata przed sprzedażem rzeczy oraz na pozostałe należności odsetkowe. Przepis ten wskazuje jedynie, iż wraz z należnością główną podlegają zaspokojeniu odsetki objęte zabezpieczeniem, skoro z wykładni przepisu art. 1025§3 k.p.c. i art. 314 k.c. oraz 69 kwih wynika, iż zastaw i hipoteka zabezpiecza odsetki w zakresie wyznaczonym jedynie terminem ich przedawnienia, modyfikując jedynie kolejność ich zaspokojenia, to w przypadku postępowania upadłościowego nieprzedawnione odsetki winny zostać zaspokojone wraz z należnością główną w pełnym zakresie. W takiej sytuacji wydaje się nie mieć uzasadnienia twierdzenie, iż odsetki za okres przewyższający dwa lata przed sprzedażą rzeczy, o ile nie są przedawnione, winny być zaspokojone po zaspokojeniu wszystkich należności zabezpieczonych na rzeczy, tak jak na to wskazuje w sądowym postępowaniu egzekucyjnym zdanie trzecie przepisu art. 1025§3 k.p.c. Należy bowiem pamiętać, iż art. 345 ust 3 p.u.n. odsyła jedynie do zakresu zabezpieczenia, a nie kolejności zaspokojenia. Kolejność zaspokojenia należności zabezpieczonych zastawem i hipoteką została określona w przepisie art. 345 i art. 346 p.u.n., a ulegają one zaspokojeniu w kolejności odpowiadającej należności głównej. Stąd brak jest

¹⁴ Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. (tekst jedn. Dz.U. Nr 110, poz. 988 z 2002 r. z późn. zm.).

podstaw do formułowania tezy, że odsetki za okres późniejszy niż dwa lata przed sprzedażą rzeczy podlegają zaspokojeniu po zaspokojeniu wszystkich należności zabezpieczonych prawem zastawniczym.

W świetle powyższych rozważań nie można zgodzić się z poglądem wyrażonym w literaturze, jakoby w postępowaniu upadłościowym wraz z należnością główną zabezpieczoną prawem zastawniczym podlegały zaspokojeniu odsetki wyłącznie za okres dwóch lat przed zbyciem w trybie tego postępowania obciążonej rzeczy¹⁵.

Odnosnie możliwość zaspokojenia kosztów postępowania, wraz z wierzytelnością zabezpieczoną hipoteką lub zastawem, wykładnia przepisu art. 345 ust 3 p.u.n. nie nastręcza większych trudności. Jak już wcześniej wskazano koszty postępowania mogą być zaspokojone do dziesiątej części kapitału. W pozostałym zaś zakresie mogą być one zaspokajane w planie podziału funduszków masy upadłości.

Kolejność zaspokajania poszczególnych należności, tj. należności głównej, odsetkowej, kosztów itd., zabezpieczonych tym samym prawem zastawniczym wskazana została w treści przepisu art. 451§1 zd. 2 k.c. Zgodnie z tym przepisem to co przypada na poczet długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z długiem zaległe należności uboczne oraz na świadczenie główne. Zatem w pierwszej kolejności winna zostać zaspokojona, w granicach zabezpieczenia, należność o odsetki i koszty, później zaś należność główna.

Udział należności zabezpieczonych prawem zastawniczym w planie podziału funduszków masy upadłości

Na zakończenie rozważań dotyczący udziału wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo w podziale sumy uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy, należy omówić jeszcze jedno zagadnienie związane z sytuacją, w której suma uzyskana ze sprzedaży obciążonej rzeczy nie wystarcza na zaspokojenie wszystkich wierzytelności zabezpieczonych na rzeczy. Zgodnie z przepisem art. 340 ust 1 p.u.n. wierzytelności osobiste zabezpieczone prawem zastawniczym, w części nie zaspokojonej z ceny uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy umieszcza się w planie podziału funduszków masy.

Dokonując wykładni cytowanego przepisu, należy zwrócić uwagę na dwie kwestie. Po pierwsze, z funduszków masy upadłości mogą być zaspokajane wyłącznie wierzytelności osobiste, to znaczy takie których upadły jest dłużnikiem osobistym, a nie osobą, która

¹⁵ tak A. Jakubecki, *Prawo upadłościowe i naprawcze. Komentarz*, Kraków 2003, s. 897 i nast.

zabezpieczyła cudzy dług na należącej do niej rzeczy. Po drugie, wierzytelność osobista zabezpieczona prawem zastawniczym w pierwszej kolejności winna być zaspokajana z przedmiotu zabezpieczenia, a dopiero w części nie zaspokojonej może uczestniczyć w podziale funduszków masy upadłości.

Rozważając przyjęte przez ustawodawcę rozwiązania, należy wskazać, iż pierwsze z nich jest konsekwencją zasady odpowiedzialności właściciela obciążonej rzeczy, a wyrażonej w przepisach art. 306§1 k.c. i art. 65 ust 1 kwih. Zgodnie z tą zasadą, jeśli właściciel nie jest dłużnikiem osobistym wierzyciela, to jego odpowiedzialność ogranicza się do obciążonej rzeczy. W sytuacji, gdy wierzyciel nie znajdzie zaspokojenia swej wierzytelności ze sprzedaży obciążonej rzeczy, nie będzie mógł poszukiwać zaspokojenia z innych składników majątkowych właściciela rzeczy. Stąd przepis art. 340 ust 1 p.u.n. wyłączył możliwość uwzględnienia w planie podziału funduszków masy upadłości wierzytelności, za które upadły odpowiada jedynie z rzeczy.

Odnośnie drugiego rozwiązania, wierzyciel osobisty, którego wierzytelność została zabezpieczona prawem zastawniczym, nie może zrezygnować z uprawnień jakie płyną dla niego z faktu zabezpieczenia wierzytelności i żądać uwzględnienia, bez uprzedniego zaspokojenia z obciążonej rzeczy, przysługującej mu wierzytelności w planie podziału funduszków masy. Wierzyciel w pierwszej kolejności będzie musiał poszukiwać zaspokojenia w cenie uzyskanej z obciążonej rzeczy, dopiero w części nie zaspokojonej będzie mógł żądać uwzględnienia jego wierzytelności w planie podziału funduszy. Przepis art. 340 ust 1 p.u.n. wprowadza bezwzględny nakaz zaspokojenia wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo z ceny uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy, co stanowi odstępstwo od zasady obowiązującej w sądowym postępowaniu egzekucyjnym, zgodnie z którą wierzyciel nie ma obowiązku realizować przysługującego mu zabezpieczenie i może poszukiwać zaspokojenia zabezpieczonej rzeczowo wierzytelności z innych składników majątku dłużnika osobistego.

Wskazując miejsce, w którym wierzytelność zabezpieczona prawem zastawniczym zostanie umieszczona w planie podziału funduszków masy, należy stwierdzić, iż w sytuacji, gdy tej wierzytelności nie przysługuje inny przywilej egzekucyjny, zostanie ona zaspokojona w kategorii trzeciej. Wraz z należnością główną, w tej kategorii zostanie zaspokojone roszczenie o odsetki za okres nie dłuższy niż rok przed ogłoszeniem upadłości (odsetki należne po ogłoszeniu upadłości mogą być zaspokajane wyłącznie z ceny uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy – tak art. 92 ust 2 p.u.n.) z kosztami procesu i egzekucji. W pozostałym zakresie, to znaczy w zakresie roszczenia o odsetki za okres dłuższy niż jeden rok, wierzytelność ta zostanie zaspokojona w kategorii czwartej.

Wierzytelność zabezpieczona prawem zastawniczym, zaspakajana w podziale funduszków masy upadłości nie korzysta z pierwszeństwa zaspokojenia przed wierzytelnościami osobistymi upadłego. Jest to konsekwencją ograniczenia uprawnień wierzyciela zabezpieczonej wierzytelności, w zakresie jej realizacji, wyłącznie do zaspokojenia z obciążonej rzeczy. Wierzyciel jest uprawniony do zaspokojenia swej wierzytelności z pierwszeństwem przed innymi wierzycielami osobistymi dłużnika jedynie w przypadku poszukiwania zaspokojenia z obciążonej rzeczy. Jeśli wierzyciel zaspokaja się z innych składników majątkowych dłużnika, jego wierzytelności nie przysługuje szczególny przywilej. Stąd w podziale funduszków masy upadłości wierzytelność ta zostanie zaspokajana tak jak i inne niezabezpieczone zastawniczo wierzytelności.

Kolejność zaspokojenia wierzytelności w poszczególnych kategoriach w podziale funduszków masy jest poddana regulacji w przepisie art. 344 p.u.n., zgodnie z którym jeżeli suma przeznaczona do podziału nie wystarcza na zaspokojenie w całości wszystkich należności, należności dalszej kategorii zaspokajają się dopiero po zaspokojeniu w całości należności poprzedzającej kategorii, a gdy majątek nie wystarcza na zaspokojenie w całości wszystkich należności tej samej kategorii, należności te zaspokajają się stosunkowo do wysokości każdej z nich. Treść cytowanego przepisu wprowadza zasadę stosunkowego zaspokojenia wierzytelności należących do tej samej kategorii, wyłączając możliwość zaspokajania wierzytelności według pierwszeństwa. Zatem wierzytelność zabezpieczona prawem zastawniczym, która uczestniczy w podziale funduszków masy z uwagi na niezaspokojenie jej z ceny uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy, w kategorii, do której należy będzie zaspokajana według zasady proporcjonalności, a nie pierwszeństwa.

Pozaezekucyjne zaspokojenie zastawnika zastawu rejestrowego w postępowaniu upadłościowym.

W związku z możliwością zastrzeżenia w umowie zastawniczej pozaezekucyjnego sposobu zaspokojenia się zastawnika z przedmiotu zastawu rejestrowego, ustawodawca w przepisach prawa upadłościowego dopuścił możliwość uszanowania dokonanego przez strony wyboru zaspokojenia się z obciążonej rzeczy. W grę wchodzi dwa sposoby zaspokojenia się zastawnika: przejęcie przedmiotu zastawu na własność oraz sprzedaż przedmiotu zastawu w drodze publicznego przetargu.

Nie wdając się w szczegółową analizę sytuacji, w których zastawnik będzie mógł skorzystać z przysługującego mu prawa do pozaegzekucyjnego zaspokojenia się z przedmiotu zastawu, należy stwierdzić, iż jeżeli zastawnik skorzysta z przysługującego mu prawa i przejmie obciążoną rzecz na własność, lub dokona jej sprzedaży w trybie publicznej licytacji¹⁶, z mocy przepisu art. 329 p.u.n., jest zobowiązany do rozliczenia się z upadłym z przeprowadzonego pozaegzekucyjnego zaspokojenia według zasad określonych w ustawie o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów. Zastawnik może zaspokoić swą wierzytelność wyłącznie w takiej kolejności i w takim zakresie, na jaki zezwalają mu przepisy wyżej wskazanej ustawy, w szczególności przepis art. 14 z.rej., art. 15 z.rej. i art. 20 z.rej.

W przypadku przejęcia przedmiotu zastawu rejestrowego na własność, zgodnie z przepisem art. 23 ust 3 z.rej. wierzytelność zabezpieczona zastawem rejestrowym ulega zaspokojeniu do wysokości wartości przedmiotu zastawu rejestrowego przejętego przez zastawnika. Jeżeli wartość przedmiotu zastawu rejestrowego przewyższa wysokość wierzytelności zabezpieczonej zastawem rejestrowym, zastawnik jest zobowiązany do uiszczenia kwoty nadwyżki w terminie 14 dni od dnia przejęcia.

Powstaje problem czy art. 23 ust 3 z.rej. zawiera wyczerpującą regulację zakresu w jakim zabezpieczona wierzytelność ulega zaspokojeniu, czy też to unormowanie należy uzupełnić o treść przepisu art. 20 z.rej., który wskazuje jakie wierzytelności, w jakiej kolejności i w jakim zakresie są zaspakajane z przedmiotu zastawu rejestrowego przed zabezpieczoną wierzytelnością. W tym miejscu należy przypomnieć, iż zgodnie z art. 20 ust 1 z.rej. wierzytelność zabezpieczona zastawem rejestrowym podlega zaspokojeniu z przedmiotu tego zastawu z pierwszeństwem przed innymi wierzytelnościami, z wyjątkiem kosztów egzekucyjnych, należności alimentacyjnych, należności za pracę za okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz rent z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci, jak również kosztów ostatniej choroby i zwykłego pogrzebu dłużnika.

Większość z przedstawicieli doktryny opowiada się za poglądem, iż przepis art. 20 z.rej. dotyczy wyłącznie kolejności zaspokajania wierzycieli w trybie sądowego postępowania egzekucyjnego i nie ma zastosowania do przewidzianych ustawą pozaegzekucyjnych sposobów

¹⁶ Ten sposób zaspokojenia, po ogłoszeniu upadłości możliwy jest wyłącznie wtedy, gdy rzecz znajduje się w posiadaniu zastawnika lub osoby trzeciej. Jeśli znajduje się ona we władaniu syndyka, to syndyk dokonuje jej sprzedaży w trybie postępowania upadłościowego (tak art. 327 ust 2 p.u.n. i art. 328 ust 2 p.u.n.).

zaspokojenia zabezpieczonej wierzytelności¹⁷, choć można także odnotować głosy przeciwnie¹⁸.

Z przedstawionym poglądem nie można się zgodzić. Przepis art. 20 z.rej. nie ma zastosowania w sądowym postępowaniu egzekucyjnym, lecz w pozaegzekucyjnym zaspokojeniu zastawnika z przedmiotu zastawu rejestrowego. Przepisy właściwe dla sądowego postępowania egzekucyjnego, tj. przepis art. 1025 k.p.c., w sposób szczegółowy i wyczerpujący regulują podział sumy uzyskanej z egzekucji. Co więcej, przepis art. 1025 k.p.c. w swej treści posługuje się pojęciem „zastawu rejestrowego”, jeśli tak to trudno posądzić ustawodawcę o nieracjonalności regulacji podziału sumy uzyskanej z egzekucji rzeczy obciążonej zastawem rejestrowym przez wprowadzenie dwóch, o nieco odmiennej treści, unormowań, które posiadają tę samą hipotezę – podział sumy uzyskanej z egzekucji rzeczy obciążonej prawem zastawu rejestrowego w toku sądowego postępowania egzekucyjnego. Wykładnia, zgodnie z którą przepis art. 20 z.rej. ma zastosowanie w podziale sumy uzyskanej z egzekucji mogła mieć logiczne uzasadnienie do dnia 30 listopada 2001 r., tj. dnia w którym nastąpiła nowelizacja przepis art. 1025§1 k.p.c. przez wprowadzenie do hierarchii zaspokajania należności, w kategorii piątej, wierzytelności zabezpieczonej zastawem rejestrowym¹⁹. Po tej dacie nie ma racjonalnych przesłanek by twierdzić, iż przepis art. 20 z.rej. dotyczy sądowego postępowania egzekucyjnego, jak i postępowania egzekucyjnego w administracji, gdzie w art. 115§1 p.e.a. w katalogu oznaczającym kolejność zaspokajania poszczególnych należności wymienia się wierzytelności zabezpieczone prawem zastawu rejestrowego²⁰. Postępowania egzekucyjne, w sposób samodzielny poddają regulacji udział wierzytelności zabezpieczonej zastawem

¹⁷ R. Tollik, *Uwagi o wykładni przepisów ustawy o zastawie rejestrowym. Materiały z konferencji „Prawo bankowe problemy praktyki bankowej w świetle nowych przepisów”*, Warszawa 1998, s. 23; T. Stawecki, M. Tomaszewski, F. Zedler, *Ustawa o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów. Komentarz*, Warszawa 1997 s.78; J. Mucha, *Zaspokojenie zastawnika zastawu rejestrowego*, warszawa 2001, s. 167. Oraz autorzy, którzy twierdzą, iż przepis art. 20 z.rej. jest przepisem szczególnym w stosunku do art. 1025 k.p.c., a zatem winien mieć zastosowanie w podziale sumy uzyskanej z egzekucji – A.M. Jurkowska, *Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu rejestrowego na tle nowej regulacji normatywnej zastawu rejestrowego*, Głosa 1997, nr 12, s. 17; T. Stawecki, *Zastaw rejestrowy – nowy sposób zabezpieczenia wierzytelności*, Prawo Spółek 1997, nr 3, s.25, J. Gołaczyński, *Kolejność zaspokajania w postępowaniu egzekucyjnym wierzytelności zabezpieczonych zastawem zwykłym, rejestrowym i skarbowym*, Prawo Bankowe 2001, nr 7-8, s. 117.

¹⁸ E. Płonka, *Niektóre zagadnienia związane z projektem ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów*, Kwartalnik Prawa Prywatnego 1996, nr 4, s. 768.

¹⁹ Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 125, poz. 1368, z 2001 r.).

²⁰ M. Leśniak, *Zastaw bez przeniesienia posiadania przedmiotu zastawu*, Kraków 2004, s. 216 – autor ten twierdzi, iż art. 20 z.rej. przy zastosowaniu reguły kolizyjnej *lex posterior derogat legi priori* utracił moc obowiązującą, albowiem stan faktyczny objęty jego hipoteza został poddany nowemu unormowaniu, tj. regulacji zawartej w przepisie art. 1025§1 pkt 5 k.p.c.

rejestrwym w podziale sumy uzyskanej ze sprzedaży obciążonej rzeczy. Jeśli by przyjąć za przedstawicielami doktryny, że komentowany przepis dotyczył wyłącznie postępowania egzekucyjnego, to po dniu 30 listopada 2001 r. jego obecność w systemie prawa pozytywnego stała się zbędna. Jeśli by tak było, niewątpliwie przepis ten zostałby skreślony.

Nie wydaje się być również przekonującym (za niezastosowaniem tego przepisu do pozaegzekucyjnego zaspokojenia zastawnika) ten argument, że ustawodawca w przepisie art. 20 ust 1 z.rej. jako jedną z należności korzystających z przywileju przed zabezpieczoną wierzytelnością wymienia „koszty egzekucyjne”. Należy przyjąć, iż przepis ten zawiera katalog należności jakie mogą powstać i jakie mogą być zaspokojone. Przepis art. 20 ust 1 z.rej. przez pewien okres, tj. od dnia 1 stycznia 1998 r. (data wejścia w życie ustawy o zastawie rejestrwym i rejestrze zastawów), do dnia 30 listopada 2001 r. (data nowelizacji przepisu art. 1025§1 k.p.c.) dotyczył zarówno postępowania egzekucyjnego jak i pozaegzekucyjnego, stąd użyty zwrot „koszty egzekucyjne”, co nie wykluczało zastosowania tego przepisu do pozaegzekucyjnego zaspokojenia się zastawnika z zastawu rejestrwego.

Za prezentowanym stanowiskiem przemawia również redakcja przepisu art. 20 ust. 1 z.rej. w porównaniu z przepisem art. 1025§1 k.p.c. Stwierdzenie, że w przypadku pozaegzekucyjnego trybu zaspokojenia zastawnika z zastawu rejestrwego przepis art. 20 ust 1 z.rej. nie ma zastosowania, pozostawałoby w sprzeczności z jego hipotezą. Treść tego przepisu wyraźnie stanowi o wszystkich sposobach zaspokojenia z przedmiotu zastawu, czyli także zaspokojeniu przez przejęcie na własność. Gdyby ustawodawca chciał ograniczyć możliwość jego zastosowania do podziału sumy uzyskanej z egzekucji z rzeczy obciążonej zastawem rejestrwym, wyraźnie by tak postanowił; przykładowo przez zwrot „z kwoty uzyskanej z egzekucji...” – tak jak to ma miejsce w przypadku art. 1025§1 k.p.c. Tymczasem w przepisie art. 20 z.rej. mówi się ogólnie „wierzytelność zabezpieczona zastawem rejestrwym podlega zaspokojeniu z przedmiotu tego zastawu z pierwszeństwem przed (...)”. Użyty przez ustawodawcę ogólny zwrot „podlegają zaspokojeniu” dotyczy wszystkich sposobów zaspokojenia – w tym pozaegzekucyjnych trybów zaspokojenia zastawnika z przedmiotu zastawu rejestrwego – o ile nie są one poddane regulacji szczególnej, tak jak to przykładowo ma miejsce w sądowym postępowaniu egzekucyjnym (art. 1025 k.p.c.), lub w postępowaniu upadłościowym (art. 345 pu.n.).

Dodatkowym argumentem za dopuszczeniem stosowania przepisu art. 20 z.rej. do pozaegzekucyjnego sposobu zaspokojenia zastawnika jest cel jaki przyświecał ustawodawcy przy wprowadzeniu możliwości pozaegzekucyjnego zaspokojenia się zastawnika z przedmiotu zastawu rejestrwego. Tym celem jest uproszczenie procedury, która w przypadku sądowego

postępowania egzekucyjnego jest długotrwała i kosztowna (odnośnie kosztów egzekucyjnych)²¹. To uproszczenie nie może jednak uprzywilejowywać zastawnika w znaczeniu materialnoprawnym, przykładowo przez wyprzedzenie w możliwości zaspokojenia innych zastawników rejestrowych, których wierzytelność została zabezpieczona wcześniej. Zastawnik, który może pozaegzekucyjnie zaspokoić się z zastawu rejestrowego powinien w tym trybie zaspokoić swą wierzytelność w takim zakresie w jakim zaspokoiłby ją prowadząc sądowe postępowanie egzekucyjne, tyle że zaspokojenie nastąpi szybciej i taniej – taniej z uwagi na wyeliminowanie kosztów postępowania egzekucyjnego. Stąd celem uniknięcia nadużyć wykładnia przepisu art. 23 ust 3 z.rej. powinna być uzupełniona o treść przepisu art. 20 z.rej. Innymi słowy, wierzyciel przejmujący przedmiot zastawu na własność zaspokaja swą wierzytelność maksymalnie do wysokości wartości obciążonej rzeczy, nie więcej jednak niż w takim zakresie w jakim to wynika z treści przepisu art. 20 z.rej.

Przeprowadzona wykładnia przepisu art. 23 ust 3 i art. 20 z.rej. nie pozbawia zastawnika możliwości skorzystania z pozaegzekucyjnego sposobu zaspokojenia zabezpieczonej wierzytelności. Może on przejść przedmiot zastawu na własność tyle, że zaspokojenie zabezpieczonej wierzytelności z wartości jaką rzecz przedstawia będzie usprawiedliwione jedynie w zakresie wyznaczonym treścią przepisu art. 20 z.rej. Jeśli zatem zastawnik, który przejmuje na własność przedmiot zastawu rejestrowego nie byłby uprawniony do zaspokojenia swej wierzytelności z całej wartości rzeczy, w tym zakresie jest bezpodstawnie wzbogacony, kosztem innych wierzycieli, których wierzytelności korzystałyby z pierwszeństwa zaspokojenia. To z kolei oznacza, iż „pokrzywdzonym” wierzycielom służy roszczenie do zastawnika o zapłatę, z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia. Należy przy tym podkreślić, iż wzbogaceniem nie jest prawo własność przejętej rzeczy, lecz ta część przysługującej mu wierzytelność, która wygasła na skutek nieusprawiedliwionego zaspokojenia.

Ewentualne roszczenie upadłego, o zwrot części wartości rzeczy w zakresie, w jakim zastawnik nie mógł się z niej zaspokoić, wchodzi w skład masy upadłości.

Odnosnie zasad podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży rzeczy obciążonej zastawem rejestrowym w drodze publicznego przetargu, należy wskazać, iż w przypadku sprzedaży rzeczy przez syndyka, podział sumy uzyskanej ze sprzedaży dokonywany jest według zasad oznaczonych w prawie upadłościowym, natomiast jeśli sprzedaż dokonywana jest przez zastawnika, rozliczenie następuje według przepisów ustawy o zastawie rejestrowym (...). Tak

²¹ Zob. uzasadnienie rządowego projektu ustawy o zastawie rejestrowym Kwartalnik Prawa Prywatnego 1996, z. 1., s.134, M. Leśniak, *Zastaw bez przeniesienia posiadania...*, s. 221.

samo jest, gdy zaspokojenie zastawnika następuje przez przejęcie obciążonej rzeczy na własność, tj. według zasad oznaczonych w art. 20 ust 1 z.rej.

Powyższy wniosek, dotyczący sposobu rozliczenia z publicznej sprzedaży przedmiotu zastawu rejestrowego, w stosunku do którego zastrzeżono pozaegzekucyjny tryb zaspokojenia, wynika z wykładni przepisów art. 327, art. 328 i art. 329 p.u.n. Co prawda przepis art. 328 p.u.n., w przeciwieństwie do art. 327 ust 2 pun, milczy na temat podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży dokonanej przez syndyka, nie powinno budzić wątpliwości, iż cena uzyskana ze sprzedaży rzeczy znajdującej się we władaniu syndyka, podlega podziałowi z uwzględnieniem przepisów postępowania upadłościowego, w tym art. 336 p.u.n. i art. 340 p.u.n.²². Rozliczenie według przepisów ustawy o zastawie rejestrowym dokonuje wyłącznie zastawnik (taki jest bowiem zakres podmiotowy przepisu art. 329 p.u.n.). W sytuacji, gdy rozliczenia winien dokonać syndyk, co następuje wtedy, gdy rzecz została przez niego sprzedana, rozliczenie powinno nastąpić według zasad określonych w ustawie prawo upadłościowe i naprawcze.

Takie rozwiązanie zgodne jest z ogólną regułą, z mocy z której zastrzeżenie w umowie zastawniczej pozaegzekucyjnego zaspokojenia się zastawnika, nie pozbawia go możliwości udziału w zaspokojeniu z przedmiotu zastawu na zasadach, na jakich uczestniczą zastawnicy zastawów, na rzecz których nie zastrzeżono takiej możliwości. Stąd uzasadniony jest pogląd, iż w przypadkach, o jakich mowa w przepisie art. 328 p.u.n., mimo nieskorzystania przez zastawnika z pozaegzekucyjnego sposobu zaspokojenia, będzie on mógł uczestniczyć w podziale sumy uzyskanej z egzekucji na takich samych zasadach, jak inny zastawnik.

Wyciąg z przepisów:

TYTUŁ IV PRZEPISY OGÓLNE O POSTĘPOWANIU UPADŁOŚCIOWYM PROWADZONYM PO OGŁOSZENIU UPADŁOŚCI

DZIAŁ I Sąd i sędzia-komisarz

Rozdział 1 Sąd

²² W istocie zastosowanie mają także inne przepisy wprowadzające korzystne zasady podziału dla wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo, przykładowo przepis art. 345 p.u.n., o czym była już mowa na tle wykładni przepisu art. 314 p.u.n.

Art. 149. [Właściwość sądu upadłościowego]

1. Po ogłoszeniu upadłości postępowanie upadłościowe toczy się w sądzie upadłościowym, który ogłosił upadłość.
2. Jeżeli postępowanie zostało wszczęte w kilku sądach właściwych, sprawa należy do właściwości sądu, który pierwszy wydał postanowienie o ogłoszeniu upadłości.
3. Jeżeli w toku postępowania okaże się, że właściwy jest inny sąd, sprawę przekazuje się temu sądowi. Na postanowienie o przekazaniu nie przysługuje zażalenie. Postanowienie wiąże sąd, któremu sprawa została przekazana. Czynności dokonane w sądzie niewłaściwym pozostają w mocy.

Art. 150. [Skład sądu]

1. Sąd upadłościowy orzeka w składzie jednego sędziego zawodowego, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W przedmiocie wynagrodzenia syndyka, a także rozpoznając zażalenie na postanowienie sędziego-komisarza sąd upadłościowy orzeka w składzie trzech sędziów zawodowych.
3. Po ogłoszeniu upadłości w skład sądu nie może wchodzić sędzia-komisarz ani jego zastępca.
4. W przypadku uchylenia postanowienia sędziego-komisarza i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, sędzia-komisarz jest wyłączony od ponownego rozpoznawania tej sprawy. Wyłączenie to obowiązuje również w przypadku uchylenia postanowienia wydanego w wyniku ponownego rozpoznania sprawy. W takim przypadku sprawę rozpoznaje zastępca sędziego-komisarza albo wyznaczony sędzia.

Rozdział 2**Sędzia-komisarz i zastępca sędziego-komisarza****Art. 151. [Sędzia-komisarz]**

1. Po ogłoszeniu upadłości czynności postępowania upadłościowego wykonuje sędzia-komisarz, z wyjątkiem czynności, dla których właściwy jest sąd.
2. Zastępca sędziego-komisarza wykonuje czynności sędziego-komisarza, jeżeli ustawa tak stanowi oraz w czasie trwania przemijającej przeszkody do wykonywania tych czynności przez sędziego-komisarza.
3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach sąd może ustanowić więcej niż jednego zastępcę sędziego-komisarza.
4. Do zastępcy sędziego-komisarza przepisy dotyczące sędziego-komisarza stosuje się odpowiednio.

Art. 152. [Zadania sędziego-komisarza]

1. Sędzia-komisarz kieruje tokiem postępowania upadłościowego, sprawuje nadzór nad czynnościami syndyka, oznacza czynności, których wykonywanie przez syndyka jest niedopuszczalne bez jego zezwolenia lub bez zezwolenia rady wierzycieli, jak również zwraca uwagę na popełnione przez syndyka uchybienia.
2. Sędzia-komisarz pełni ponadto inne czynności określone w ustawie.
3. Sędzia-komisarz i syndyk mogą porozumiewać się w sprawach dotyczących postępowania upadłościowego bezpośrednio oraz z użyciem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w szczególności przez telefon, faks lub pocztę elektroniczną.

Art. 153. [Rozpoznawanie skargi na czynności komornika]

Skargi na czynności komornika rozpoznaje w postępowaniu upadłościowym sędzia-komisarz.

Art. 154. [Prawa i obowiązki sędziego-komisarza]

Sędzia-komisarz w zakresie swych czynności ma prawa i obowiązki sądu i przewodniczącego.

Art. 155. [Obowiązek udzielania pomocy sędziemu-komisarzowi]

1. Organy administracji publicznej obowiązane są udzielać pomocy sędziemu-komisarzowi w wykonywaniu jego czynności.
2. Po obwieszczeniu postanowienia o ogłoszeniu upadłości banki, w których upadły ma rachunki bankowe, sejfy lub skrytki, są obowiązane zawiadomić o tym sędziego-komisarza.

DZIAŁ II**Syndyk i zastępca syndyka**

Art. 156. [Powołanie syndyka]

1. W przypadku ogłoszenia upadłości powołuje się syndyka.
2. (uchylony).
3. (uchylony).
4. Syndyk niezwłocznie, nie później niż wraz z podjęciem pierwszej czynności przed sądem lub sędzią-komisarzem, składa do akt postępowania dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z pełnieniem funkcji. Koszty ubezpieczenia nie stanowią kosztów postępowania upadłościowego i nie podlegają zwrotowi z masy upadłości.
5. (uchylony).

Art. 156¹. [Publikacja postanowienia o powołaniu syndyka]

Postanowienie o wyznaczeniu syndyka obwieszcza się.

Art. 157. [Syndyk]

1. Funkcję syndyka może pełnić osoba fizyczna, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych i licencję doradcy restrukturyzacyjnego.
2. Funkcję syndyka może również pełnić spółka handlowa, której wspólnicy ponoszący odpowiedzialność za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem albo członkowie zarządu reprezentujący spółkę posiadają licencję, o której mowa w ust. 1.
3. Zasady i tryb wydawania licencji, o której mowa w ust. 1, określi odrębna ustawa.
4. (uchylony).
5. W postanowieniu, w którym wyznacza się syndyka, wskazuje się numer licencji doradcy restrukturyzacyjnego syndyka lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym wyznaczonej do pełnienia funkcji syndyka spółki.
6. ⁴ Jeżeli ustawa wymaga, aby osoba wyznaczona do pełnienia funkcji syndyka posiadała także tytuł kwalifikowanego doradcy restrukturyzacyjnego, funkcję syndyka może również pełnić spółka handlowa, której wspólnicy ponoszący odpowiedzialność za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem albo członkowie zarządu reprezentujący spółkę posiadają także tytuł kwalifikowanego doradcy restrukturyzacyjnego.

Art. 157¹. ⁵ [Reguły wyznaczenia syndyka]

1. Sąd wyznacza syndyka, biorąc pod uwagę liczbę spraw, w których osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego pełni funkcję nadzorcy sądowego lub zarządcy w postępowaniach restrukturyzacyjnych lub syndyka w innych postępowaniach upadłościowych, a także jej doświadczenie i dodatkowe kwalifikacje.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku wyznaczenia syndyka będącego spółką handlową.

3. W przypadku:

1) przedsiębiorcy, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

- a) zatrudniał średniorocznie 250 lub więcej pracowników lub
- b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych przekraczający równowartość w złotych 50 milionów euro, lub
- c) osiągnął sumy aktywów bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat, które przekroczyły równowartość w złotych 43 milionów euro,

2) spółki o istotnym znaczeniu dla gospodarki państwa, umieszczonej w wykazie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1182, z późn. zm.),

3) przedsiębiorcy o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym, umieszczonego w wykazie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 6 ustawy z dnia 23 sierpnia 2001 r. o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców (Dz. U. poz. 1320 oraz z 2002 r. poz. 1571)

– sąd wyznacza do pełnienia funkcji syndyka osobę posiadającą licencję doradcy restrukturyzacyjnego z tytułem kwalifikowanego doradcy restrukturyzacyjnego.

Art. 157a. [Syndyk - wyłączenia]

1. Syndykiem nie może być osoba fizyczna lub spółka handlowa, która:

- 1) jest wierzycielem lub dłużnikiem upadłego, małżonkiem, wstępnym, zstępnym, rodzeństwem, powinowatym upadłego lub jego wierzyciela w tej samej linii czy stopniu, osobą pozostającą z nim w stosunku przysposobienia lub małżonkiem tej osoby albo osobą pozostającą z upadłym w faktycznym związku, prowadzącą z nim wspólnie gospodarstwo domowe;

- 2) jest lub była zatrudniona przez upadłego na podstawie stosunku pracy albo wykonywała pracę lub świadczyła usługi na rzecz upadłego na podstawie innego stosunku prawnego;
- 3) jest lub była członkiem organu, prokurentem lub pełnomocnikiem upadłego, albo jest lub w okresie dwóch lat przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości była współnikiem albo akcjonariuszem posiadającym udziały albo akcje w wysokości wyższej niż 5% kapitału zakładowego dłużnika lub wierzyciela;
- 4) jest lub była spółką powiązaną z upadłym lub jest lub była członkiem organu, prokurentem lub pełnomocnikiem takiej spółki albo jest lub w okresie dwóch lat przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości była współnikiem albo akcjonariuszem posiadającym udziały albo akcje w wysokości wyższej niż 5% kapitału zakładowego spółki powiązanej z dłużnikiem;
- 5) pełniła funkcję nadzorca lub zarządcy w prowadzonym wcześniej wobec upadłego postępowaniu restrukturyzacyjnym.

2. Syndyk oraz jego małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, osoba pozostająca z nim w stosunku przysposobienia lub małżonek takiej osoby, jak również osoba pozostająca z nim w faktycznym związku, prowadząca z nim wspólnie gospodarstwo domowe, nie mogą nabyć rzeczy ani praw pochodzących ze sprzedaży dokonanej w postępowaniu upadłościowym, w którym syndyk pełni albo pełnił tę funkcję.

2a. Do innych umów zawieranych przez syndyka w toku postępowania przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, chyba że sędzia-komisarz postanowi inaczej.

3. Przeszkoda, o której mowa w ust. 1 pkt 1, trwa mimo ustania małżeństwa lub przysposobienia.

4. Syndyk niezwłocznie, nie później niż wraz z podjęciem pierwszej czynności przed sądem lub sędzią-komisarzem, składa do akt postępowania oświadczenie, że nie zachodzą przeszkody, o których mowa w ust. 1.

Art. 158.

(uchylony).

Art. 159. [Zastępca syndyka]

1. Na wniosek syndyka lub z urzędu sędzia-komisarz może powołać zastępcę syndyka, jeżeli jest to potrzebne, zwłaszcza w przypadku wykonywania czynności w innym okręgu sądowym.

2. Sędzia-komisarz określa zakres czynności zastępcy syndyka.

3. Do zastępcy syndyka przepisy ustawy o syndyku stosuje się odpowiednio.

Art. 160. [Odpowiedzialność syndyka]

1. W sprawach dotyczących masy upadłości syndyk dokonuje czynności w imieniu własnym na rachunek upadłego.

2. Syndyk nie odpowiada za zobowiązania zaciągnięte w sprawach dotyczących masy upadłości.

3. Syndyk odpowiada za szkodę wyrządzoną na skutek nienależytego wykonywania obowiązków.

Art. 161. [Udzielanie pełnomocnictw]

1. Syndyk może udzielać pełnomocnictw do dokonywania czynności prawnych. Może też udzielać pełnomocnictw procesowych w postępowaniach sądowych, administracyjnych, sądowno-administracyjnych i przed sądami polubownymi.

2. Za szkodę wyrządzoną przez pełnomocników syndyk odpowiada jak za działanie własne.

Art. 162. [Wynagrodzenie syndyka]

1. Wynagrodzenie syndyka ustala się jako sumę pięciu części składowych, w granicach od dwukrotności do dwustusześćdziesięciokrotności podstawy wynagrodzenia.

2. Części składowe wynagrodzenia ustala się według następujących zasad:

1) część zależna od sumy wypłaconej wierzycielom w ramach wykonania planów podziału powiększonej o koszty rozwiązania stosunków pracy z pracownikami pozostającymi w zatrudnieniu w dniu ogłoszenia upadłości:

a) jedna podstawa wynagrodzenia - dla sumy do 100 000,00 zł,

b) cztery podstawy wynagrodzenia - dla sumy od 100 000,01 zł do 1 000 000,00 zł,

c) dziesięć podstaw wynagrodzenia - dla sumy od 1 000 000,01 zł do 10 000 000,00 zł,

d) trzydzieści podstaw wynagrodzenia - dla sumy od 10 000 000,01 zł do 100 000 000,00 zł,

e) osiemdziesiąt podstaw wynagrodzenia - dla sumy przekraczającej 100 000 000,00 zł;

2) część zależna od liczby pracowników zatrudnionych w dniu ogłoszenia upadłości:

- a) połowa podstawy wynagrodzenia - od 1 do 10 pracowników,
 - b) trzy podstawy wynagrodzenia - od 11 do 50 pracowników,
 - c) dziesięć podstaw wynagrodzenia - od 51 do 200 pracowników,
 - d) dwadzieścia podstaw wynagrodzenia - od 201 do 400 pracowników,
 - e) trzydzieści podstaw wynagrodzenia - powyżej 400 pracowników;
- 3) część zależna od liczby wierzycieli biorących udział w postępowaniu:
- a) połowa podstawy wynagrodzenia - do 10 wierzycieli,
 - b) dwie podstawy wynagrodzenia - od 11 do 100 wierzycieli,
 - c) cztery podstawy wynagrodzenia - od 101 do 500 wierzycieli,
 - d) dwadzieścia podstaw wynagrodzenia - od 501 do 1000 wierzycieli,
 - e) czterdzieści podstaw wynagrodzenia - powyżej 1000 wierzycieli;
- 4) część zależna od czasu trwania postępowania upadłościowego od dnia ogłoszenia upadłości do dnia wykonania ostatecznego planu podziału:
- a) dla postępowań, w których suma podstaw wynagrodzenia określonych w pkt 1-3 nie przekracza ośmiokrotności:
 - cztery podstawy wynagrodzenia, jeżeli postępowanie trwało nie dłużej niż sześć miesięcy,
 - dwie podstawy wynagrodzenia, jeżeli postępowanie trwało powyżej sześciu miesięcy, ale nie dłużej niż dwanaście miesięcy,
 - jeżeli postępowanie trwało powyżej dwunastu miesięcy, wynagrodzenia nie podwyższa się o ten składnik,
 - b) dla postępowań, w których suma podstaw wynagrodzenia określonych w pkt 1-3 przekracza ośmiokrotność i nie jest większa niż czterdziestokrotność:
 - osiem podstaw wynagrodzenia, jeżeli postępowanie trwało nie dłużej niż dwanaście miesięcy,
 - cztery podstawy wynagrodzenia, jeżeli postępowanie trwało powyżej dwunastu miesięcy, ale nie dłużej niż dwadzieścia cztery miesiące,
 - jeżeli postępowanie trwało powyżej dwudziestu czterech miesięcy, wynagrodzenia nie podwyższa się o ten składnik,
 - c) dla postępowań, w których suma podstaw wynagrodzenia określonych w pkt 1-3 przekracza czterdziestokrotność:
 - czterdzieści podstaw wynagrodzenia, jeżeli postępowanie trwało nie dłużej niż osiemnaście miesięcy,
 - dwadzieścia podstaw wynagrodzenia, jeżeli postępowanie trwało powyżej osiemnastu miesięcy, ale nie dłużej niż trzydzieści sześć miesięcy,
 - jeżeli postępowanie trwało powyżej trzydziestu sześciu miesięcy, wynagrodzenia nie podwyższa się o ten składnik;
- 5) część ustalana przez sąd do siedemdziesięciu podstaw wynagrodzenia w zależności od stopnia trudności prowadzonego postępowania i jego efektywności, w szczególności od skomplikowania sytuacji prawnej i faktycznej masy upadłości, rozproszenia majątku oraz optymalizacji kosztów postępowania.
3. Przez podstawę wynagrodzenia należy rozumieć przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 163. [Wynagrodzenie wstępne syndyka]

1. Sąd ustala wynagrodzenie wstępne syndyka na wniosek syndyka, złożony po złożeniu planu likwidacyjnego, w terminie trzydziestu dni od dnia złożenia wniosku.
2. We wniosku o ustalenie wynagrodzenia wstępnego podaje się aktualne, według stanu na dzień złożenia wniosku, informacje o:
 - 1) przewidywanej sumie zaspokojenia wierzycieli w ramach poszczególnych kategorii zaspokojenia;
 - 2) liczbie zatrudnionych pracowników;
 - 3) liczbie wierzycieli;
 - 4) przewidywanym zgodnie z planem likwidacyjnym czasie trwania postępowania;
 - 5) stopniu skomplikowania sytuacji prawnej i faktycznej masy upadłości, rozproszeniu i stanie majątku oraz innych okolicznościach mających znaczenie dla nakładu pracy syndyka.
3. Ustalając wynagrodzenie wstępne, sąd stosuje zasady określone w art. 162, biorąc pod uwagę wskaźniki i okoliczności podane we wniosku oraz prawdopodobieństwo realizacji planu likwidacyjnego zgodnie z jego założeniami.
4. Na postanowienie w przedmiocie ustalenia wynagrodzenia wstępnego zażalenie przysługuje wyłącznie upadłemu i syndykowi.

Art. 164. [Zaliczki na wynagrodzenie]

1. Po ustaleniu wynagrodzenia wstępnego syndyk pobiera z masy upadłości zaliczki w wysokości do 75% wynagrodzenia wstępnego w czterech ratach:

- 1) 10% - po uprawomocnieniu się postanowienia o wynagrodzeniu wstępnym;
- 2) 25% - po złożeniu listy wierzytelności;
- 3) 15% - po złożeniu pierwszego planu podziału;
- 4) 25% - po przeprowadzeniu pełnej likwidacji masy upadłości.

2. Zaliczkę na wynagrodzenie wypłaca się na podstawie rachunku wystawionego przez syndyka.

Art. 165. [Ustalanie wynagrodzenia syndyka]

1. Sąd wydaje postanowienie w przedmiocie wynagrodzenia ostatecznego na wniosek syndyka złożony w terminie tygodnia od dnia złożenia ostatecznego planu podziału albo doręczenia mu postanowienia o odwołaniu lub zmianie syndyka albo umorzeniu postępowania. Złożenie wniosku z uchybieniem terminu skutkuje przyznaniem wynagrodzenia ostatecznego w wysokości dotychczas pobranych zaliczek, chyba że sąd postanowi o przyznaniu niższego wynagrodzenia i zwrocie części zaliczek. Do dnia wydania postanowienia w przedmiocie wynagrodzenia ostatecznego syndyk może złożyć wniosek o przywrócenie terminu, wykazując, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy.

2. We wniosku o przyznanie wynagrodzenia ostatecznego podaje się aktualne, według stanu na dzień złożenia wniosku, informacje o:

- 1) sumie wypłaconej wierzycielom w ramach wykonania planów podziału oraz o poniesionych z masy upadłości kosztach rozwiązania stosunków pracy z pracownikami pozostającymi w zatrudnieniu na dzień ogłoszenia upadłości;
- 2) liczbie pracowników zatrudnionych w dniu ogłoszenia upadłości;
- 3) liczbie wierzycieli, którzy zgłosili swoje wierzytelności, oraz o liczbie wierzycieli umieszczonych na liście wierzytelności z urzędu;
- 4) czasie trwania postępowania;
- 5) trudnościach prowadzonego postępowania i jego efektywności, w tym informacje o wysokości kosztów postępowania i innych zobowiązaniach masy upadłości.

Art. 166. [Przyznanie wynagrodzenia ostatecznego. Pobranie wynagrodzenia]

1. Sąd niezwłocznie doręcza odpis wniosku syndyka o przyznanie wynagrodzenia ostatecznego upadłemu i członkom rady wierzycieli albo informuje ich, że syndyk nie złożył takiego wniosku w terminie. Upadły i członkowie rady wierzycieli mogą w terminie tygodnia zająć stanowisko w sprawie wniosku, o czym należy ich pouczyć.

2. Sąd ustala wynagrodzenie ostateczne niezwłocznie po przedstawieniu stanowisk, o których mowa w ust. 1, albo bezskutecznym upływie terminu na ich przedstawienie.

3. Syndyk jest uprawniony do pobrania wynagrodzenia w wysokości ustalonej w prawomocnym postanowieniu o ustaleniu wynagrodzenia ostatecznego niezwłocznie po wydaniu postanowienia o zatwierdzeniu ostatecznego planu podziału.

4. Jeżeli syndyk jest obowiązany wydać dłużnikowi jego majątek na skutek uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu lub zakończeniu postępowania, a postanowienie o przyznaniu wynagrodzenia ostatecznego nie jest jeszcze prawomocne, kwota wynagrodzenia podlega złożeniu do depozytu sądowego, w wysokości różnicy między wynagrodzeniem wnioskowanym a sumą pobranych zaliczek, chyba że sąd, mając na względzie ważny interes dłużnika, postanowi o ograniczeniu wysokości zabezpieczenia do kwoty ustalonej w nieprawomocnym postanowieniu o przyznaniu wynagrodzenia ostatecznego. Sąd postanowi o wydaniu syndykowi kwoty złożonej do depozytu sądowego na wniosek syndyka na podstawie prawomocnego postanowienia o ustaleniu wynagrodzenia ostatecznego. W przedmiocie złożenia i wydania z depozytu orzeka sąd w składzie jednoosobowym.

5. Jeżeli wynagrodzenie ostateczne ustalono w wysokości niższej niż 75% wynagrodzenia wstępnego, syndyk jest obowiązany zwrócić do masy upadłości różnicę między sumą pobranych zaliczek a wynagrodzeniem ostatecznym. W postanowieniu o przyznaniu wynagrodzenia ostatecznego sąd określi kwotę podlegającą zwrotowi.

6. Na postanowienie sądu w przedmiocie ustalenia wynagrodzenia ostatecznego i zwrotu zaliczek przysługuje zażalenie. Zażalenie przysługuje również syndykowi.

7. Prawomocne postanowienie o przyznaniu wynagrodzenia ostatecznego stanowi tytuł egzekucyjny przeciwko syndykowi oraz upadłemu.

Art. 167. [Wynagrodzenie w przypadku zmiany syndyka lub umorzenia postępowania]

1. Jeżeli syndyk został odwołany lub w przypadku zmiany syndyka przed dniem złożenia sprawozdania ostatecznego, zachowuje on prawo do zaliczek pobranych zgodnie z art. 164 do czasu ustalenia wynagrodzenia ostatecznego.
2. Ustalając wynagrodzenie ostateczne w postępowaniu upadłościowym, w którym funkcję pełniło kilku syndyków, sąd rozdziela wynagrodzenie między nich proporcjonalnie do czasu pełnienia funkcji w postępowaniu, przy czym sąd może zdecydować o odstąpieniu od proporcjonalnego podziału, w szczególności jeżeli jest to uzasadnione zróżnicowanym wpływem poszczególnych syndyków na zaistnienie okoliczności, o której mowa w art. 162 ust. 2 pkt 1, oraz ich nakładem pracy.
3. W przypadku umorzenia postępowania upadłościowego albo jego uchylecia sąd przyznaje syndykowi wynagrodzenie ostateczne, mając na uwadze okoliczności, o których mowa w art. 162, nakład pracy syndyka i czas trwania postępowania.
4. Jeżeli przyznana syndykowi część wynagrodzenia ostatecznego przekracza wartość pobranych zaliczek, przepis art. 166 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 167a. [Podwyższenie wynagrodzenia o podatek VAT]

Wynagrodzenie i zaliczki na wynagrodzenie syndyka obowiązującego do rozliczenia podatku od towarów i usług podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług.

Art. 167b. [Dziedziczenie roszczenia o wynagrodzenie]

1. W przypadku śmierci syndyka roszczenie o należne mu wynagrodzenie należy do spadku po nim.
2. O wynagrodzeniu syndyka w przypadku, o którym mowa w ust. 1, orzeka sąd z urzędu.

Art. 168. [Sprawozdania syndyka i zastępcy syndyka]

1. Syndyk składa sędziemu-komisarzowi w terminach przez niego wyznaczonych, przynajmniej co trzy miesiące, sprawozdanie ze swoich czynności oraz sprawozdanie rachunkowe z uzasadnieniem.
2. Zastępca syndyka, jeżeli jest ustanowiony, składa sprawozdania, o których mowa w ust. 1, w terminach wyznaczonych przez syndyka. Syndyk składa te sprawozdania wraz ze swoim sprawozdaniem sędziemu-komisarzowi.
3. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, rozpoznaje sędzia-komisarz po wysłuchaniu w miarę potrzeby i możliwości syndyka, upadłego i członków rady wierzycieli.
4. Po wykonaniu ostatecznego planu podziału funduszków masy upadłości syndyk i jego zastępcy składają sprawozdanie ostateczne obejmujące sprawozdanie ze swoich czynności oraz sprawozdanie rachunkowe. Sprawozdanie ostateczne obejmuje w szczególności wskazanie miejsca zarchiwizowania dokumentów upadłego, łącznej wysokości wydatków z tytułu kosztów postępowania i zobowiązań, o których mowa w art. 230, łącznej wysokości funduszków masy upadłości oraz funduszków uzyskanych ze zbycia rzeczy i praw obciążonych rzeczowo oraz ogólnego stopnia zaspokojenia wierzycieli.
5. Sędzia-komisarz zatwierdza sprawozdanie rachunkowe, odmawia uznania określonego wydatku lub dokonuje odpowiedniego sprostowania oraz orzeka o zwrocie do masy upadłości kwoty niezatwierdzonej. Sędzia-komisarz odmawia zatwierdzenia sprawozdania ostatecznego w całości lub części, jeżeli syndyk dokonał czynności niezgodnych z prawem lub skutkujących pokrzywdzeniem wierzycieli lub upadłego albo mimo wezwania nie wykonał w określonym terminie wszystkich obowiązków. Na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje zażalenie. Zażalenie przysługuje również syndykowi. Prawomocne postanowienie zobowiązujące syndyka do zwrotu do masy upadłości kwoty niezatwierdzonej stanowi tytuł egzekucyjny przeciwko syndykowi.
- 5a. Prawomocne postanowienie o odmowie zatwierdzenia sprawozdania ostatecznego w całości lub części doręcza się Ministrowi Sprawiedliwości.
6. Do sprawozdań, o których mowa w ust. 1 i 4, nie stosuje się przepisów o rachunkowości.
7. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, składa się w postaci elektronicznej i zamieszcza w Rejestrze.
8. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania z czynności syndyka, sprawozdania rachunkowego i sprawozdania ostatecznego syndyka, mając na uwadze zakres informacji, których umieszczenie w sprawozdaniach jest niezbędne dla prawidłowego sprawowania nadzoru nad syndykiem, oceny stanu masy upadłości oraz nakładu pracy syndyka, a także czytelność oraz kompletność sprawozdań.

Art. 169. [Obowiązki sprawozdawcze]

1. Syndyk wykonuje obowiązki sprawozdawcze ciążyące na upadłym. Syndyk nie odpowiada za opóźnienia w realizacji tych obowiązków spowodowane nieprzekazaniem mu dokumentacji lub przekazaniem dokumentacji nierzetelnej lub niekompletnej.

2. Obowiązek przekazywania informacji, o którym mowa w art. 56 ust. 1 pkt 2 i ust. 7 oraz art. 70 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, a także art. 17 ust. 1 i 2 oraz art. 19 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylającego dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 596/2014", ciąży na syndyku.

3. Upadły jest obowiązany do natychmiastowego udostępniania syndykowi posiadanych informacji i dokumentów pozwalających na wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 56 ust. 1 pkt 2 i ust. 7 oraz art. 70 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, a także art. 17 ust. 1 i 2 oraz art. 19 ust. 3 rozporządzenia nr 596/2014. Jeżeli dla upadłego został ustanowiony kurator w postępowaniu upadłościowym, obowiązek ten ciąży na kuratorze.

4. Syndyk prowadzący przedsiębiorstwo upadłego może prowadzić działalność wymagającą koncesji, licencji albo zezwolenia, chyba że co innego wynika z odrębnych ustaw.

Art. 169a. [Upomnienie; grzywna]

1. Sędzia-komisarz upomina syndyka, który nie wykonuje albo nienależyście wykonuje swoje obowiązki.

2. W przypadku istotnego uchybienia albo braku poprawy w wykonywaniu obowiązków mimo upomnienia, sędzia-komisarz nakłada na syndyka grzywnę w wysokości od 1000 zł do 30 000 zł, biorąc pod uwagę stopień oraz wagę uchybienia.

Art. 170. [Odwołanie, zmiana syndyka]

1. W przypadku rażącego uchybienia lub braku poprawy w wykonywaniu swoich obowiązków mimo nałożonej grzywny lub w przypadku niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 156 ust. 4 lub art. 157a ust. 4, mimo wezwania do ich spełnienia w terminie tygodnia sąd odwołuje syndyka.

1a. ⁶ Wniosek o odwołanie syndyka z przyczyn, o których mowa w ust. 1, może złożyć prokurator.

2. Przed odwołaniem syndyka sąd jest obowiązany do jego wysłuchania. W przypadku uprawdopodobnienia podstaw do odwołania syndyka sąd może do czasu wydania postanowienia w przedmiocie odwołania zawiesić syndyka w wykonywaniu jego czynności, ustanawiając tymczasowego syndyka, do którego przepisy o syndyku stosuje się odpowiednio.

3. Sąd zmienia syndyka na jego wniosek albo na podstawie uchwały rady wierzycieli podjętej w trybie określonym w art. 207a.

4. W przypadku śmierci syndyka albo utraty przez niego pełnej zdolności do czynności prawnych albo jeżeli w składzie organów spółki będącej syndykiem zachodzą braki uniemożliwiające jej działanie, sąd stwierdza wygaśnięcie funkcji syndyka. W postanowieniu sąd wskazuje datę śmierci syndyka.

5. Sąd zmienia syndyka w przypadku cofnięcia albo zawieszenia syndykowi praw wynikających z licencji doradcy restrukturyzacyjnego, a jeżeli syndykiem jest spółka - w przypadku cofnięcia albo zawieszenia praw wynikających z licencji doradcy restrukturyzacyjnego wspólnikom ponoszącym za zobowiązania spółki odpowiedzialność bez ograniczenia całym swoim majątkiem albo członkom zarządu reprezentującym taką spółkę.

6. Odpis prawomocnego postanowienia o odwołaniu syndyka lub stwierdzeniu wygaśnięcia funkcji syndyka doręcza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 171. [Odwołanie, zmiana zastępcy syndyka]

1. W przedmiocie odwołania lub zmiany zastępcy syndyka orzeka sędzia-komisarz. Sędzia-komisarz odwołuje zastępcę syndyka również wówczas, jeżeli jego dalszy udział w postępowaniu nie jest potrzebny.

2. (uchylony).

3. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1 w zdaniu drugim, zażalenie nie przysługuje.

Art. 172. [Zażalenie na postanowienie sądu]

1. Na postanowienie w przedmiocie odwołania syndyka oraz na postanowienie sędziego-komisarza w przedmiocie upomnienia lub nałożenia grzywny na syndyka przysługuje zażalenie. Zażalenie przysługuje również syndykowi. Przepisu art. 222 ust. 1 zdanie drugie nie stosuje się.

2. Sąd wyznacza syndyka po uprawomocnieniu się postanowienia o odwołaniu, o którym mowa w ust. 1. Do czasu wyznaczenia syndyka sąd wyznacza syndyka tymczasowego, do którego przepisy o syndyku stosuje się odpowiednio.

Art. 173. [Objęcie majątku]

Syndyk niezwłocznie obejmuje majątek upadłego, zarządza nim, zabezpiecza go przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zabraniem go przez osoby postronne oraz przystępuje do jego likwidacji.

Art. 174. [Przeszkody przy objęciu majątku]

1. Jeżeli syndyk napotyka przeszkody ze strony upadłego przy obejmowaniu majątku upadłego, wprowadzenia syndyka w posiadanie majątku upadłego dokonuje komornik sądowy. Podstawę wprowadzenia stanowi postanowienie sądu o ogłoszeniu upadłości lub postanowienie o powołaniu syndyka bez potrzeby nadawania mu klauzuli wykonalności.

2. Koszty wprowadzenia pokrywa tymczasowo Skarb Państwa. Koszty te stanowią koszt postępowania upadłościowego, a jeżeli upadły nie jest osobą fizyczną, koszty te obciążają osoby uprawnione do reprezentowania upadłego, które przeszkadzały w objęciu majątku. W przypadku niemożności ściągnięcia kosztów od osób zobowiązanych do ich zwrotu podlegają one zaspokojeniu z masy upadłości. Jeżeli działania utrudniające objęcie majątku przez syndyka podejmowało kilka osób uprawnionych do reprezentowania upadłego, koszty wprowadzenia obciążają te osoby solidarnie.

3. O zwrocie kosztów, o których mowa w ust. 2, orzeka sędzia-komisarz. Na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje zażalenie osobom zobowiązanych do zwrotu kosztów.

4. Koszty, o których mowa w ust. 2, ściąga się od osób zobowiązanych do ich zwrotu w trybie egzekucji opłat sądowych.

Art. 175. [Ujawnienie postanowienia o ogłoszeniu upadłości w księdze wieczystej i rejestrach]

Syndyk podejmuje niezbędne czynności celem ujawnienia postanowienia o ogłoszeniu upadłości w księdze wieczystej oraz w innych księgach i rejestrach, do których wpisany jest majątek upadłego.

Art. 176. [Zawiadomienie o ogłoszeniu upadłości]

1. Syndyk zawiadamia o upadłości tych wierzycieli, których adresy są znane na podstawie ksiąg upadłego, a także komornika ogólnej własności upadłego.

2. Syndyk zawiadamia placówki pocztowe w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188) o ogłoszeniu upadłości. Placówki te doręczają syndykowi adresowane do upadłego przesyłki pocztowe. Syndyk wydaje upadłemu przesyłki pocztowe, które nie dotyczą majątku masy upadłości lub których zatrzymanie nie jest potrzebne ze względu na zawarte w nich wiadomości.

3. Syndyk zawiadamia o upadłości banki i instytucje, z którymi upadły zawarł umowę o udostępnienie skrytki sejfowej albo złożył pieniądze lub inne przedmioty.

4. Syndyk wzywa przedsiębiorstwa przewozowe, przedsiębiorstwa spedycyjne i domy składowe, w których znajdują się lub mogą znajdować się towary należące do upadłego lub przesyłki do niego adresowane, o przekazanie syndykowi przesyłek lub towarów oraz aby nie wykonywały poleceń kierowanych do nich przez upadłego.

Art. 177. [Ochrona roszczeń pracowniczych]

1. Syndyk niezwłocznie wykonuje obowiązki przewidziane przepisami o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

2. Przekazane z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych środki nie wchodzą do masy upadłości ani nie mogą służyć zaspokojeniu innych wierzycieli niż uprawnieni do ich odbioru.

Art. 178. [Prawo żądania informacji]

Syndyk może żądać od organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego potrzebnych informacji dotyczących majątku upadłego.

Art. 179. [Należyta staranność syndyka]

Syndyk jest obowiązany podejmować działania z należyłą starannością, w sposób umożliwiający optymalne wykorzystanie majątku upadłego w celu zaspokojenia wierzycieli w jak najwyższym stopniu, w szczególności przez minimalizację kosztów postępowania.

Art. 180.
(uchylony).

Art. 181.

(uchylony).

Art. 182.

(uchylony).

Art. 183.

(uchylony).

Art. 184.

(uchylony).

DZIAŁ III **Uczestnicy postępowania**

Rozdział 1 **Upadły**

Art. 185. [Upadły]

1. Upadłym jest ten, wobec kogo wydano postanowienie o ogłoszeniu upadłości.
2. Ogłoszenie upadłości nie ma wpływu na zdolność prawną oraz zdolność do czynności prawnych upadłego.
3. Przekształcenia osób prawnych oraz innych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, po ogłoszeniu upadłości dopuszczalne są tylko według przepisów niniejszej ustawy.
4. Koszty związane z funkcjonowaniem organów upadłego oraz realizacją jego uprawnień organizacyjnych ustala każdorazowo sędzia-komisarz. Koszty te wchodzi w skład kosztów postępowania upadłościowego. Na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje zażalenie.

Art. 186. [Wykonywanie uprawnień upadłego]

Po ogłoszeniu upadłości wszelkie uprawnienia upadłego związane z uczestnictwem w spółkach lub spółdzielniach wykonuje syndyk.

Art. 187. [Kurator upadłego]

1. Jeżeli upadły nie ma zdolności procesowej i nie działa za niego przedstawiciel ustawowy, a także gdy w składzie organów upadłego będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, zachodzą braki uniemożliwiające ich działanie, sędzia-komisarz ustanawia dla niego kuratora, który działa za upadłego w postępowaniu upadłościowym. Jeżeli dla upadłego ustanowiono kuratora na podstawie art. 42 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, tego kuratora powołuje się na kuratora, o którym mowa w niniejszym przepisie.
2. Ustanowienie kuratora na podstawie przepisu ust. 1 nie stanowi przeszkody do usunięcia, według zasad ogólnych, braku zdolności procesowej albo braków w składzie organów uniemożliwiających ich działanie. Z chwilą ich uzupełnienia ustanowienie kuratora według przepisów niniejszego rozdziału traci moc.
3. Wobec kuratora nie stosuje się środków przymusu. Kurator ponosi odpowiedzialność za szkodę tak jak syndyk.
4. Wynagrodzenie kuratora ustanowionego na podstawie ust. 1 ustala sędzia-komisarz w wysokości stosownej do nakładu pracy kuratora, stosując odpowiednio przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Wynagrodzenie kuratora obowiązującego do rozliczenia podatku od towarów i usług podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług. Na postanowienie w przedmiocie wynagrodzenia oraz zwrotu wydatków przysługuje zażalenie. Zażalenie przysługuje również kuratorowi.

Art. 188. [Śmierć upadłego]

1. W przypadku śmierci upadłego jego spadkobierca ma prawo brać udział w postępowaniu upadłościowym. Jeżeli spadkobierca nie jest znany albo nie wstąpił do postępowania, sędzia-komisarz na wniosek syndyka albo z urzędu ustanowi kuratora, do którego przepis art. 187 stosuje się.
2. Ustanowienie kuratora na podstawie ust. 1 traci moc po wstąpieniu do postępowania spadkobiercy upadłego, który wykazał swoje prawa prawomocnym postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku. Przepisy o prawach i obowiązkach upadłego stosuje się odpowiednio do spadkobiercy.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, gdy ustanowiono kuratora spadku.

Rozdział 2 Wierzyciele

Oddział 1 Przepisy ogólne

Art. 189. [Wierzyciel]

Wierzycielem w rozumieniu ustawy jest każdy uprawniony do zaspokojenia z masy upadłości, choćby wierzytelność nie wymagała zgłoszenia.

Art. 190. [Ustanowienie kuratora wierzyciela]

1. Dla wierzyciela niemającego zdolności sądowej lub procesowej, jak również dla wierzyciela będącego osobą prawną albo inną jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, która posiada braki w składzie jej organów uniemożliwiające jej działanie, sędzia-komisarz może ustanowić kuratora do działania w postępowaniu upadłościowym, jeżeli przyczyni się to do usprawnienia postępowania.

2. Ustanowienie kuratora zgodnie z przepisem ust. 1 nie stanowi przeszkody do usunięcia, według przepisów ogólnych, braku zdolności sądowej lub procesowej albo braków w składzie organów uniemożliwiających ich działanie. Z chwilą uzupełnienia tych braków ustanowienie kuratora na podstawie ust. 1 traci moc.

3. Koszty działania kuratora obciążają wierzyciela, dla którego kurator został ustanowiony, i podlegają zaspokojeniu z sum wypłaconych wierzycielowi w postępowaniu upadłościowym. W razie zawarcia układu oraz jeżeli wypłacona wierzycielowi w postępowaniu upadłościowym suma nie wystarcza na zaspokojenie kosztów ustanowienia kuratora, sędzia-komisarz wydaje postanowienie zobowiązujące wierzyciela do ich poniesienia. Koszty te ściągają się według przepisów o egzekucji opłat sądowych. Na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje zażalenie.

Oddział 2 Zgromadzenie wierzycieli

Art. 191. [Zwołanie zgromadzenia wierzycieli]

Sędzia-komisarz zwołuje zgromadzenie wierzycieli:

- 1) jeżeli według przepisów ustawy wymagane jest podjęcie uchwały zgromadzenia;
- 2) na wniosek przynajmniej dwóch wierzycieli mających łącznie nie mniej niż trzecią część ogólnej sumy uznanych wierzytelności;
- 3) w innych przypadkach, gdy uzna to za potrzebne.

Art. 192. [Sposób zwołania zgromadzenia wierzycieli]

1. Sędzia-komisarz zwołuje zgromadzenie wierzycieli przez obwieszczenie, w którym wskazuje termin, miejsce i przedmiot obrad oraz sposób głosowania.

2. Obwieszczenia dokonuje się przynajmniej na dwa tygodnie przed terminem zgromadzenia wierzycieli.

3. W przypadku odroczenia zgromadzenia wierzycieli, sędzia-komisarz podaje obecnym do wiadomości nowy termin i miejsce zgromadzenia; w takim przypadku nie dokonuje się ponownego obwieszczenia. Oddany poprzednio głos wierzyciela, który nie stawiał się na odroczonym zgromadzeniu wierzycieli, zachowuje moc i jest uwzględniany przy obliczaniu wyników głosowania, jeżeli na tym zgromadzeniu poddane pod głosowanie są te same uchwały lub uchwały korzystniejsze dla wierzycieli.

Art. 193. [Organizacja zgromadzenia wierzycieli]

1. Zgromadzeniu wierzycieli przewodniczy sędzia-komisarz.

2. Z przebiegu zgromadzenia wierzycieli sporządza się protokół.

Art. 194. [Obowiązek stawiennictwa na zgromadzeniu wierzycieli]

Syndyk, członkowie rady wierzycieli i upadły wezwany do udzielenia wyjaśnień obowiązani są stawić się na zgromadzeniu wierzycieli. Ich niestawiennictwo jednak, choćby usprawiedliwione, nie stanowi przeszkody do odbycia zgromadzenia wierzycieli.

Art. 195. [Prawo uczestnictwa w zgromadzeniu wierzycieli]

1. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, w zgromadzeniu wierzycieli mają prawo uczestniczyć z prawem głosu wierzyciele, których wierzytelności zostały uznane. Wierzyciele głosują z sumą wierzytelności umieszczoną na liście wierzytelności.

2. Sędzia-komisarz na wniosek wierzyciela i po wysłuchaniu upadłego może dopuścić do udziału w zgromadzeniu wierzyciela, którego wierzytelność uzależniona jest od warunku zawieszającego lub jest uprawdopodobniona; stosownie do okoliczności sędzia-komisarz oznacza sumę, według której oblicza się głos tego wierzyciela.

Art. 196. [Wspólny pełnomocnik; zarządca]

1. Wierzyciele, którzy mają wierzytelność solidarną lub niepodzielną, głosują przez wspólnego pełnomocnika, któremu pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie, z podpisem notarialnie poświadczonym. Pełnomocnictwo udzielone adwokatowi lub radcy prawnemu nie wymaga notarialnego poświadczenia. Pełnomocnikiem może być także jeden z wierzycieli. O ustanowieniu pełnomocnika wierzyciele ci obowiązani są powiadomić sędziego-komisarza na piśmie przed zgromadzeniem wierzycieli lub ustnie do protokołu na zgromadzeniu.

2. Jeżeli wierzyciele nie dokonają wyboru pełnomocnika zgodnie z ust. 1, w imieniu wierzycieli głosuje zarządca ustanowiony według przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny o zarządzie związanym ze współwłasnością.

3. Niedokonanie przez wierzycieli, o których mowa w ust. 1 i 2, wyboru pełnomocnika lub zarządcy nie stanowi przeszkody do wyznaczenia terminu zgromadzenia wierzycieli.

Art. 197. [Wyłączenie prawa głosu]

1. Wierzyciel nie ma prawa głosu na podstawie wierzytelności, którą nabył w drodze przelewu lub indosu po ogłoszeniu upadłości, chyba że przejście wierzytelności nastąpiło wskutek spłacenia przez niego długu, za który odpowiadał osobiście albo określonymi przedmiotami majątkowymi, ze stosunku prawnego powstałego przed ogłoszeniem upadłości.

2. (uchylony).

3. (uchylony).

4. (uchylony).

Art. 198. [Głosowanie]

1. Głosowanie na zgromadzeniu wierzycieli przeprowadza się ustnie lub pisemnie, a opis przebiegu i wynik głosowania zamieszcza się w protokole. W protokole podaje się imię i nazwisko głosującego, czy głosuje za, czy przeciw uchwale, oraz sumę wierzytelności, z jaką głosuje. Jeżeli oddano głos w cudzym imieniu, wskazuje się reprezentowanego oraz imię i nazwisko głosującego. Wierzyciela, który wstrzymał się od głosu, uważa się za nieuczestniczącego w głosowaniu.

2. Uczestnik postępowania może głosować na zgromadzeniu wierzycieli także przez pełnomocnika.

Art. 199. [Uchwały zgromadzenia wierzycieli]

1. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, uchwały zgromadzenia wierzycieli zapadają bez względu na liczbę obecnych, większością głosów wierzycieli mających przynajmniej piątą część ogólnej sumy wierzytelności przypadających wierzycielom uprawnionym do uczestniczenia w tym zgromadzeniu.

2. W sprawach o wyłączenie mienia z masy upadłości uchwały zapadają większością głosów wierzycieli mających przynajmniej dwie trzecie ogólnej sumy uznanych wierzytelności.

Art. 200. [Uchylenie uchwały zgromadzenia wierzycieli]

Sędzia-komisarz może uchylić uchwałę zgromadzenia wierzycieli, jeżeli jest sprzeczna z prawem lub narusza dobre obyczaje albo rażąco narusza interes wierzyciela, który głosował przeciw uchwale. Na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje zażalenie.

Oddział 3 Rada wierzycieli

Art. 201. [Rada wierzycieli]

1. Radę wierzycieli ustanawia oraz powołuje i odwołuje jej członków sędzia-komisarz z urzędu, o ile uzna to za potrzebne, albo na wniosek.

2. Sędzia-komisarz niezwłocznie, nie później niż w terminie tygodnia, ustanawia radę wierzycieli na wniosek upadłego, co najmniej trzech wierzycieli lub wierzyciela albo wierzycieli mających łącznie co najmniej piątą część sumy wierzytelności z wyłączeniem wierzycieli określonych w art. 116 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne oraz wierzycieli, którzy nabyli wierzytelność w drodze przelewu lub indosu po ogłoszeniu upadłości, chyba że przejście wierzytelności nastąpiło wskutek spłacenia przez wierzyciela długu, za który odpowiadał osobiście albo określonymi przedmiotami majątkowymi, ze stosunku prawnego powstałego przed ogłoszeniem upadłości, albo nabycie wierzytelności nastąpiło po obwieszczeniu w Rejestrze informacji o trybie i miejscu sprzedaży wierzytelności, a zbycie nastąpiło na rzecz nabywcy, który zaoferował najwyższą kwotę.

3. Do czasu zatwierdzenia listy wierzytelności uprawnienia wierzycieli w sprawach dotyczących rady wierzycieli ustala się na podstawie:

- 1) spisu wierzycieli załączonego przez dłużnika do wniosku o ogłoszenie upadłości;
- 2) spisu wierzytelności bezspornych przedstawionego na żądanie sędziego-komisarza przez syndyka, sporządzonego w oparciu o księgi rachunkowe i inne dokumenty upadłego;
- 3) przedłożonych przez wierzycieli tytułów egzekucyjnych;
- 4) spisu wierzytelności sporządzonego w postępowaniu restrukturyzacyjnym.

Art. 202. [Skład rady wierzycieli]

1. Rada wierzycieli składa się z pięciu członków oraz dwóch zastępców powoływanych spośród wierzycieli dłużnika będących uczestnikami postępowania. Rada wierzycieli może składać się z trzech członków, jeżeli liczba wierzycieli dłużnika będących uczestnikami postępowania jest mniejsza niż siedem. Sędzia-komisarz może odwołać członków rady wierzycieli, którzy nie pełnią należycie obowiązków, i powołać innych. Na postanowienie przysługuje zażalenie. Odwołany prawomocnie członek rady wierzycieli nie może być ponownie powołany.

1a. Sędzia-komisarz odwołuje członka rady wierzycieli na jego wniosek.

2. (uchylony).

3. Wierzyciel może nie przyjąć obowiązków członka rady lub jego zastępcy.

4. Do zastępcy członka rady wierzycieli przepisy dotyczące członka rady wierzycieli stosuje się odpowiednio. Zastępca członka rady wierzycieli może uczestniczyć w posiedzeniach rady wierzycieli. Głosuje on nad uchwałą w przypadku nieobecności któregokolwiek z członków rady wierzycieli. Zamiast nieobecnego członka rady wierzycieli w pierwszej kolejności głosuje zastępca wymieniony na pierwszym miejscu w sentencji postanowienia sędziego-komisarza o powołaniu, jeżeli jest obecny na posiedzeniu.

Art. 202a. [Wniosek o powołanie członka rady wierzycieli]

1. Na wniosek wierzyciela lub wierzycieli mających co najmniej piątą część sumy wierzytelności przysługujących wierzycielom będącym uczestnikami postępowania, z wyłączeniem wierzycieli określonych w art. 116 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne oraz wierzycieli, którzy nabyli wierzytelność w drodze przelewu lub indosu po ogłoszeniu upadłości, chyba że przejście wierzytelności nastąpiło wskutek spłacenia przez wierzyciela długu, za który odpowiadał osobiście albo określonymi przedmiotami majątkowymi, ze stosunku prawnego powstałego przed ogłoszeniem upadłości, albo nabycie wierzytelności nastąpiło po obwieszczeniu w Rejestrze informacji o trybie i miejscu sprzedaży wierzytelności, a zbycie nastąpiło na rzecz nabywcy, który zaoferował najwyższą kwotę, sędzia-komisarz powołuje na członka rady wierzycieli wierzyciela wskazanego przez wnioskodawcę, chyba że zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że wskazany wierzyciel nie będzie należycie pełnił obowiązków członka rady wierzycieli. Na postanowienie oddalające wniosek zażalenie przysługuje wyłącznie wnioskodawcy.

2. W przypadku gdy wierzyciel lub wierzyciele wnioskujący o powołanie członka rady wierzycieli posiadają co najmniej dwie piąte sumy wierzytelności przysługujących wierzycielom będącym uczestnikami postępowania, z wyłączeniem wierzycieli określonych w art. 116 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne oraz wierzycieli, którzy nabyli wierzytelność w drodze przelewu lub indosu po ogłoszeniu upadłości, chyba że przejście wierzytelności nastąpiło wskutek spłacenia przez wierzyciela długu, za który odpowiadał osobiście albo określonymi przedmiotami majątkowymi, ze stosunku prawnego powstałego przed ogłoszeniem upadłości, albo nabycie wierzytelności nastąpiło po obwieszczeniu w Rejestrze informacji o trybie i miejscu sprzedaży wierzytelności, a zbycie nastąpiło na rzecz nabywcy, który zaoferował najwyższą kwotę, mogą oni wskazać po jednym kandydacie na członka rady wierzycieli na każdą piątą część posiadanych wierzytelności.

3. Wierzyciel lub wierzyciele, których wniosek wskazany w ust. 1 lub 2 został uwzględniony, nie mogą złożyć wniosku o powołanie kolejnych członków rady wierzycieli, chyba że członek powołany poprzednio na ich wniosek został odwołany.

Art. 203. [Wniosek o zmianę składu rady wierzycieli]

1. Na wniosek wierzyciela lub wierzycieli mających co najmniej piątą część sumy wierzytelności przysługujących wierzycielom będącym uczestnikami postępowania, z wyłączeniem wierzycieli określonych w art. 116 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne oraz wierzycieli, którzy nabyli wierzytelność w drodze przelewu lub indosu po ogłoszeniu upadłości, chyba że przejście wierzytelności nastąpiło wskutek spłacenia przez wierzyciela długu, za który odpowiadał osobiście albo określonymi przedmiotami majątkowymi, ze stosunku prawnego powstałego przed ogłoszeniem upadłości, albo nabycie wierzytelności nastąpiło po obwieszczeniu w Rejestrze informacji o trybie i miejscu sprzedaży wierzytelności, a zbycie nastąpiło na rzecz nabywcy, który zaoferował najwyższą kwotę, sędzia-komisarz zmienia skład rady wierzycieli, powołując na członka rady wierzycieli wierzyciela wskazanego przez wnioskodawcę, chyba że zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że wskazany wierzyciel nie będzie należycie pełnił obowiązków członka rady wierzycieli. Na postanowienie oddalające wniosek zażalenie przysługuje wyłącznie wnioskodawcy.

2. Przepisy art. 202a ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

3. Sędzia-komisarz, zmieniając skład rady wierzycieli, nie może odwołać członka rady wierzycieli powołanego na podstawie ust. 1 lub art. 202a, chyba że żądają tego wierzyciele, na których wniosek członek został powołany.

Art. 204. [Członkowie rady wierzycieli]

1. Członkowie rady wierzycieli pełnią swoje obowiązki osobiście albo przez pełnomocników.

2. Pełnomocnictwo składa się przewodniczącemu rady, który składa je do akt postępowania wraz z protokołem z posiedzenia rady wierzycieli.

Art. 205. [Prawa i obowiązki rady wierzycieli]

1. Rada wierzycieli udziela pomocy syndykowi, kontroluje jego czynności, bada stan funduszków masy upadłości, udziela zezwolenia na czynności, które mogą być dokonane tylko za zezwoleniem rady wierzycieli, oraz wyraża opinię w innych sprawach, jeżeli tego zażąda sędzia-komisarz lub syndyk. Przy wykonywaniu obowiązków rada wierzycieli kieruje się interesem ogółu wierzycieli.

2. Rada wierzycieli lub jej członkowie mogą przedstawiać sędziemu-komisarzowi swoje uwagi o działalności syndyka.

3. Rada wierzycieli może żądać od upadłego oraz syndyka wyjaśnień oraz badać księgi i dokumenty dotyczące upadłości w zakresie, w jakim nie narusza to tajemnicy przedsiębiorstwa. Sędzia-komisarz rozstrzyga wątpliwości co do zakresu uprawnienia członków rady do badania ksiąg i dokumentów upadłego.

Art. 206. [Zgoda rady wierzycieli]

1. Zezwolenia rady wierzycieli pod rygorem nieważności wymagają następujące czynności:

- 1) dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa przez syndyka, jeżeli ma trwać dłużej niż trzy miesiące od dnia ogłoszenia upadłości;
- 2) odstąpienie od sprzedaży przedsiębiorstwa jako całości;
- 3) sprzedaż z wolnej ręki mienia wchodzącego w skład masy upadłości;
- 4) zaciąganie pożyczek lub kredytów oraz obciążenie majątku upadłego ograniczonymi prawami rzeczowymi;
- 5) (uchylony);
- 6) uznanie, zrzeczenie się i zawarcie ugody co do roszczeń spornych oraz poddanie sporu rozstrzygnięciu sądu polubownego.

1¹. (uchylony).

2. Jeżeli czynność, o której mowa w ust. 1 i 1¹, musi być dokonana niezwłocznie i dotyczy wartości nieprzewyższającej dziesięciu tysięcy złotych, syndyk, nadzorca sądowy albo zarządca może ją wykonać bez zezwolenia rady.

3. Zezwolenie rady wierzycieli na sprzedaż ruchomości nie jest wymagane, jeżeli wskazana w spisie inwentarza wartość oszacowania wszystkich ruchomości wchodzących w skład masy upadłości nie przekracza równowartości 50 000 zł.

4. Do zezwolenia na sprzedaż wierzytelności oraz innych praw, jeżeli wskazana w spisie należności wartość nominalna wszystkich wierzytelności oraz innych praw wchodzących w skład masy upadłości nie przekracza równowartości 50 000 zł, przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. Wpis obciążenia majątku upadłego ograniczonym prawem rzeczowym w księdze wieczystej lub rejestrze dokonany bez zezwolenia wymaganego zgodnie z ust. 1 podlega wykreśleniu z urzędu. Podstawą wykreślenia jest prawomocne postanowienie sędziego-komisarza stwierdzające niedopuszczalność wpisu. Na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje zażalenie.

Art. 207. [Uchwały rady wierzycieli]

1. Rada wierzycieli wykonuje czynności przez podejmowanie uchwał na posiedzeniach, chyba że regulamin stanowi inaczej. Posiedzenia rady wierzycieli mogą odbywać się przy użyciu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

1a. Jeżeli uchwała nie jest podejmowana na posiedzeniu, do jej podjęcia konieczne jest oddanie głosów przez wszystkich członków rady wierzycieli. W takim przypadku głosu nie może oddać zastępca członka rady wierzycieli.

1b. Uchwały rady wierzycieli podejmuje się większością głosów, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, w terminie dwóch tygodni od dnia złożenia wniosku do rady.

2. Rada wierzycieli może kontrolować czynności syndyka oraz badać stan funduszków masy upadłości przez członka lub członków wskazanych w uchwale.

3. Uchwałę rady wierzycieli o zbadaniu ksiąg i dokumentów przedsiębiorstwa upadłego wykonują wskazani w uchwale członkowie rady wierzycieli lub, jeżeli są wymagane wiadomości specjalne, inne osoby. Koszty badania nie stanowią kosztów postępowania i nie obciążają masy upadłości.

4. Z kontroli działalności upadłego albo syndyka oraz badania ksiąg i dokumentów rada wierzycieli składa sprawozdanie sędziemu-komisarzowi. Z innych czynności rada wierzycieli składa sprawozdanie na żądanie sędziego-komisarza.

Art. 207a. [Zmiana syndyka na wniosek rady wierzycieli]

1. Na skutek uchwały rady wierzycieli podjętej w pełnym składzie, za którą głosowało co najmniej czterech członków, albo na skutek uchwały rady wierzycieli podjętej zgodnie z wnioskiem upadłego sąd zmienia syndyka i powołuje do pełnienia tej funkcji osobę spełniającą wymogi, o których mowa w art. 157 ust. 1 lub 2, wskazaną przez radę wierzycieli, chyba że byłoby to niezgodne z prawem, rażąco naruszałoby interes wierzycieli lub zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że wskazana osoba nie będzie należycie pełniła obowiązków. Na postanowienie sądu odmawiające powołania osoby wskazanej przez radę zażalenie przysługuje wyłącznie członkom rady wierzycieli oraz upadłemu.

2. Jeżeli rada wierzycieli składa się z trzech członków, uchwałę, o której mowa w ust. 1, podejmuje się jednomyślnie.

Art. 208. [Zwoływanie posiedzeń rady wierzycieli]

1. Pierwsze posiedzenie rady zwołuje syndyk niezwłocznie po powołaniu rady wierzycieli. Rada wierzycieli na pierwszym posiedzeniu przyjmuje regulamin, który określa w szczególności tryb posiedzeń, sposób zbierania głosów i zasady współpracy rady z syndykiem, w tym sposób składania wniosków do rady. Rada wierzycieli na pierwszym posiedzeniu wybiera spośród swoich członków przewodniczącego rady. Posiedzenie rady zwołuje przewodniczący rady, zawiadamiając członków i zastępców o terminie, miejscu i przedmiocie posiedzenia. Regulamin może określać sposób zawiadamiania członków rady. Posiedzeniu rady wierzycieli przewodniczy przewodniczący rady, chyba że regulamin stanowi inaczej.

2. Posiedzenie rady wierzycieli może zwołać również sędzia-komisarz, który przewodniczy posiedzeniu.

Art. 209. [Protokół z posiedzenia rady wierzycieli]

1. Z posiedzenia rady wierzycieli sporządza się protokół. Protokół podpisują obecni, a odmowę złożenia podpisu zaznacza się w protokole. Jeżeli posiedzenie odbywa się przy użyciu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, protokół podpisuje wyłącznie przewodniczący rady, ze wskazaniem przyczyny braku pozostałych podpisów, chyba że co innego wynika z regulaminu.

2. Przewodniczący rady niezwłocznie po posiedzeniu przekazuje odpis protokołu sędziemu-komisarzowi, a także syndykowi, jeżeli nie był obecny na posiedzeniu. Do odpisu protokołu załącza się odpisy uchwał podjętych na posiedzeniu.

3. Po podjęciu uchwały bez zwoływania posiedzenia rady wierzycieli przewodniczący rady niezwłocznie przekazuje odpis uchwały sędziemu-komisarzowi.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się w przypadku posiedzenia rady wierzycieli, o którym mowa w art. 208 ust. 2.

Art. 210. [Uchylenie uchwały rady wierzycieli]

1. Uchwały rady wierzycieli zamieszcza się w Rejestrze.

2. W terminie tygodnia od dnia zamieszczenia uchwały rady wierzycieli w Rejestrze uczestnik postępowania oraz syndyk mogą wnieść zarzuty przeciwko uchwale. Zarzuty wniesione po upływie terminu lub nieodpowiadające wymogom formalnym pisma procesowego pozostawia się bez rozpoznania. Przepisu art. 130 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego nie stosuje się.

3. Sędzia-komisarz rozpoznaje zarzuty w terminie tygodnia od dnia przedłożenia mu zarzutów.

4. Sędzia-komisarz w wyniku rozpoznania zarzutów lub z urzędu w terminie dwóch tygodni od dnia zamieszczenia uchwały rady wierzycieli w Rejestrze może uchylić tę uchwałę, jeżeli jest ona sprzeczna z prawem lub narusza interes wierzycieli. Na postanowienie sędziego-komisarza zażalenie przysługuje wyłącznie skarżącemu, upadłemu oraz członkom rady wierzycieli.

5. Wykonanie uchwały nie może nastąpić wcześniej niż po upływie dwóch tygodni od dnia jej zamieszczenia w Rejestrze. Sędzia-komisarz może wstrzymać wykonanie uchwały do czasu uprawomocnienia się postanowienia w przedmiocie rozpoznania zarzutów lub postanowienia o uchyleniu uchwały rady wierzycieli.

Art. 211. [Prawo zwrotu wydatków]

1. Członkowi rady wierzycieli przysługuje prawo do zwrotu koniecznych wydatków związanych z jego udziałem w posiedzeniu rady wierzycieli. Za udział w posiedzeniu sędzia-komisarz może przyznać członkowi rady stosowne wynagrodzenie, jeżeli uzasadnione to jest rodzajem i stopniem zawiłości sprawy oraz zakresem wykonywanych prac. Wynagrodzenie to nie może przekraczać 3% miesięcznego przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 162 ust. 2, za jeden dzień posiedzenia. Wynagrodzenie oraz zwrot wydatków wchodzi w skład kosztów postępowania.

2. Postanowienie w sprawie wynagrodzenia i zwrotu wydatków wydaje sędzia-komisarz po wysłuchaniu członka rady wierzycieli i syndyka.

Art. 212. [Odpowiedzialność członka rady wierzycieli]

1. Członek rady wierzycieli odpowiada za szkodę wynikłą z nienależytego pełnienia obowiązków.

2. Za szkodę wyrządzoną nienależytym wykonaniem obowiązków przez pełnomocnika działającego w radzie wierzyciel odpowiada jak za działanie własne.

Art. 213. [Sędzia-komisarz]

1. Jeżeli rada wierzycieli nie została ustanowiona, czynności zastrzeżone dla rady wierzycieli podejmuje sędzia-komisarz.

2. Sędzia-komisarz wykonuje również czynności zastrzeżone dla rady wierzycieli, jeżeli rada nie wykona ich w terminie wyznaczonym przez sędziego-komisarza lub w terminie określonym w art. 308 ust. 2.

DZIAŁ IV

Przepisy ogólne dotyczące postępowania po ogłoszeniu upadłości

Art. 214. [Posiedzenia niejawne]

Sąd orzeka na posiedzeniu niejawnym, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

Art. 215. [Połączenie spraw do łącznego rozpoznania]

1. W razie ogłoszenia upadłości wszystkich współników spółki cywilnej sąd może połączyć do łącznego rozpoznania sprawy upadłościowe prowadzone wobec współników tej spółki. Jeżeli ogłoszono upadłość w różnych sądach, przepisy art. 149 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

2. W postanowieniu o połączeniu spraw sąd wyznacza jednego sędziego-komisarza do wszystkich połączonych spraw. Sąd może również wyznaczyć jednego syndyka do wszystkich połączonych spraw, powołać jedną radę wierzycieli i wyznaczyć wspólne zgromadzenie wierzycieli.

3. Dla każdego z upadłych sporządza się osobne listy wierzytelności oraz plany podziału funduszu masy upadłości, w których z urzędu uwzględnia się zaspokojenie wierzytelności, za które upadli odpowiadają solidarnie.

4. Wynagrodzenie syndyka oraz koszty likwidacji pokrywa się z masy upadłości każdego z upadłych w częściach określonych przez sąd przy odpowiednim uwzględnieniu zasad przyznawania wynagrodzenia.

5. W przypadku ogłoszenia upadłości osobowej spółki handlowej oraz jej współników ponoszących odpowiedzialność za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem, a także jeżeli sąd uzna za uzasadnione połączenie spraw upadłościowych prowadzonych wobec innych upadłych, w szczególności wobec podmiotów powiązanych oraz małżonków, przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio.

Art. 216. [Stosowanie przepisów k.c. o pełnomocnictwie]

Do pełnomocnictwa określonego w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

Art. 216a. [Złożenie dokumentu w postaci elektronicznej]

1. Jeżeli ustawa przewiduje złożenie dokumentu w postaci elektronicznej, dokument składa się za pośrednictwem Rejestru i opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem zaufanym.
2. Dokumenty złożone w postaci elektronicznej drukuje się i załącza do akt wyłącznie na zarządzenie sędziego-komisarza.

Art. 216b. [Obowiązek współpracy]

Organy postępowań upadłościowych obowiązane są do wzajemnej współpracy.

Art. 217. [Wysłuchanie]

1. Jeżeli zachodzi potrzeba przeprowadzenia dowodu z przesłuchania upadłego, syndyka, wierzyciela, członka rady wierzycieli lub innych osób, sąd albo sędzia-komisarz, stosownie do okoliczności, przesłuchuje ich na posiedzeniu i z przesłuchania sporządza protokół, niezależnie od obecności innych osób zainteresowanych, albo odbiera od osób przesłuchiowanych oświadczenia na piśmie; oświadczenia te stanowią dowód w sprawie.
2. Sąd albo sędzia-komisarz może zarządzić również, by oświadczenie na piśmie, o którym mowa w ust. 1, zawierało podpis notarialnie poświadczony.
3. Nieobecność osoby, o której mowa w ust. 1, wezwanej na posiedzenie lub niezłożenie przez tę osobę oświadczenia na piśmie, nawet z przyczyn usprawiedliwionych, nie tamuje postępowania.
4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się również do przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków oraz wysłuchania biegłych.

Art. 218. [Wniosek dowodowy; postępowanie dowodowe]

Syndyk składa sędziemu-komisarzowi wniosek o przeprowadzenie dowodu, jeżeli uzna za konieczne ustalenie okoliczności sprawy w drodze postępowania dowodowego. W przypadku uwzględnienia wniosku postępowanie dowodowe prowadzi sędzia-komisarz.

Art. 218a. [Pouczenie]

Sąd lub sędzia-komisarz, wyznaczając rozprawę, poucza uczestnika postępowania występującego w sprawie bez adwokata, radcy prawnego, osoby posiadającej licencję doradcy restrukturyzacyjnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej o treści art. 162, art. 206 § 2 pkt 3, art. 207, art. 217, art. 229 i art. 230 Kodeksu postępowania cywilnego w zakresie, który jest uzasadniony przedmiotem sprawy, która ma być rozpoznana na rozprawie.

Art. 219. [Postanowienia]

1. W postępowaniu upadłościowym orzeczenia zapadają w formie postanowień. W postanowieniu oraz dokumencie, który dotyczy składnika masy upadłości, podaje się numer danego składnika masy ujawniony w spisie inwentarza lub w spisie należności lub w innych spisach.
 - 1a. Postanowienia oraz zarządzenia wydane w postępowaniu upadłościowym zamieszcza się w Rejestrze wraz z informacją o terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia.
 - 1b. Uczestnicy postępowania mają dostęp do danych zawartych w zamieszczanych w Rejestrze postanowieniach, zarządzeniach, dokumentach i informacjach.
2. (uchylony).
 - 2a. ⁷ Postanowienia wydane na posiedzeniu niejawnym, na które przysługuje zażalenie, z urzędu uzasadnia się na piśmie w terminie tygodnia od dnia wydania postanowienia. Postanowienia te doręcza się wraz z uzasadnieniem. To samo dotyczy zarządzeń.
3. Do uchwał rady wierzycieli i zgromadzenia wierzycieli przepisy ust. 1 zdanie drugie oraz ust. 1a i 1b stosuje się odpowiednio.

Art. 220. [Doręczanie postanowień]

1. Postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym doręcza się upadłemu, osobom, których postanowienie dotyczy, oraz syndykowi, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Postanowień dotyczących ogółu wierzycieli nie doręcza się wierzycielom.
2. Pisma oraz postanowienia, o których mowa w ust. 1, doręcza się w drodze doręczenia elektronicznego, jeżeli pismo zostało wniesione za pośrednictwem Rejestru albo wybrano doręczanie elektroniczne za pośrednictwem Rejestru. Przepis art. 131¹ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.

Art. 220a. [Wybór sposobu doręczenia]

Sędzia-komisarz w celu przyspieszenia postępowania może dokonywać wezwań, zawiadomień i doręczeń w sposób, który uzna w okolicznościach konkretnej sprawy za najbardziej celowy, nawet z pominięciem przepisów ogólnych, jeżeli sposób wezwania, zawiadomienia lub doręczenia umożliwia adresatowi zapoznanie się z treścią otrzymanej informacji.

Art. 221. [Obwieszczenie]

1. W przypadkach przewidzianych w ustawie obwieszczenia dokonuje się w Rejestrze. W przypadku gdy od dnia obwieszczenia biegnie termin do wniesienia środka zaskarżenia, obwieszczeniu podlega także informacja o sposobie i terminie jego wniesienia.
2. Na wniosek syndyka lub z urzędu sędzia-komisarz może zarządzić dokonanie obwieszczenia także w inny sposób.
3. Na żądanie upadłego lub wierzyciela, na ich koszt, obwieszczenie może być dokonane w sposób przez nich wskazany.
4. Każdy ma dostęp do danych zawartych w obwieszczanych w Rejestrze postanowieniach, zarządzeniach, dokumentach i informacjach.
5. Minister Sprawiedliwości podaje do publicznej wiadomości w Rejestrze wzory dokumentów i pism procesowych określone w ustawie.

Art. 222. [Zażalenie na postanowienie]

1. Na postanowienia sądu upadłościowego i sędziego-komisarza zażalenie przysługuje w przypadkach wskazanych w ustawie. Zażalenia na postanowienia sędziego-komisarza rozpoznaje sąd upadłościowy jako sąd drugiej instancji.
2. Odpis zażalenia wniesionego przez wierzyciela doręcza się upadłemu, syndykowi oraz osobom, których dotyczy zaskarżone postanowienie.
3. Odpis zażalenia wniesionego przez upadłego doręcza się syndykowi oraz osobom, których dotyczy zaskarżone postanowienie.
- 3a. Jeżeli ustawa przewiduje, że zażalenie może wnieść osoba niebędąca uczestnikiem postępowania upadłościowego, odpis zażalenia doręcza się upadłemu, syndykowi oraz osobom, których dotyczy zaskarżone postanowienie.
4. Odpisu zażalenia na postanowienia dotyczące ogółu wierzycieli nie doręcza się wierzycielom.
5. Zażalenie rozpoznaje się w terminie trzydziestu dni od dnia przedstawienia akt sądowi drugiej instancji.

Art. 223. [Dopuszczalność skargi kasacyjnej]

1. Od postanowień sądu drugiej instancji skarga kasacyjna nie przysługuje, chyba że ustawa przewiduje inaczej.
2. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie przysługuje.

Art. 224. [Termin do wniesienia środka odwoławczego]

1. Termin do wniesienia środka zaskarżenia od postanowień wydanych na posiedzeniu niejawnym biegnie od dnia zamieszczenia postanowienia w Rejestrze. Zażalenie wnosi się w terminie tygodnia.
2. Jeżeli postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym podlega obwieszczeniu, termin do wniesienia środka zaskarżenia biegnie od dnia obwieszczenia.
3. Dla osób, którym ustawa nakazuje doręczyć postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym, termin do wniesienia środka zaskarżenia biegnie od dnia doręczenia postanowienia.
4. Jeżeli postanowienie, od którego przysługuje środek zaskarżenia, zostało ogłoszone na posiedzeniu jawnym, osoby zawiadomione o posiedzeniu w terminie tygodnia od dnia posiedzenia, a osoby, które nie zostały zawiadomione o posiedzeniu jawnym - od dnia zamieszczenia, a jeżeli postanowienie podlega obwieszczeniu - od dnia obwieszczenia postanowienia w Rejestrze, mogą złożyć wniosek o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie postanowienia wraz z uzasadnieniem. Termin do wniesienia środka zaskarżenia biegnie od dnia doręczenia postanowienia wraz z uzasadnieniem.

Art. 225. [Termin do wniesienia skargi na czynności komornika]

Skargi na czynności komornika w toku postępowania upadłościowego wnosi się w terminie tygodniowym od dnia zakończenia czynności.

Art. 226. [Zabezpieczenie]

1. Zabezpieczenie w przypadkach określonych w ustawie następuje przez złożenie do depozytu sądowego odpowiedniej sumy pieniężnej.

2. O wydaniu sumy złożonej do depozytu orzeka sędzia-komisarz po wysłuchaniu syndyka i osób zainteresowanych.
3. (uchylony).
4. Na postanowienie sędziego-komisarza w przedmiocie zabezpieczenia przysługuje zażalenie.

Art. 227. [Sumy pieniężne]

Sumy pieniężne wchodzące do masy upadłości oraz sumy uzyskane ze zbycia rzeczy i praw obciążonych rzeczowo, jeżeli nie podlegają natychmiastowemu wydaniu, syndyk składa na oprocentowany rachunek bankowy lub na rachunek depozytowy Ministra Finansów.

Art. 228. [Dostępność akt sądowych]

1. Akta sądowe udostępnia się w sekretariacie sądu uczestnikom postępowania oraz każdemu, kto potrzebę ich przejrzania dostatecznie usprawiedliwi. Osoby te mogą otrzymywać z akt odpisy i wyciągi oraz bez żadnych dodatkowych opłat sporządzać we własnym zakresie fotokopie.

1a. ⁸ Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do akt sądowych postępowania o ogłoszenie upadłości zakończonego prawomocnym postanowieniem o ogłoszeniu upadłości albo o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 ust. 1 lub 2.

2. Pobrane samodzielnie wydruki komputerowe postanowień, zarządzeń i dokumentów obwieszonych lub zamieszczonych w Rejestrze mają moc urzędowo poświadczonych odpisów, jeżeli posiadają cechy umożliwiające ich weryfikację z danymi zawartymi w Rejestrze.

3. Od dnia obwieszczenia w Rejestrze nie można zasłaniać się nieznajomością treści obwieszczenia, chyba że mimo zachowania należytej staranności nie można było dowiedzieć się o obwieszczeniu.

Art. 229. [Odpowiednie stosowanie przepisów k.p.c. o procesie]

W sprawach nieuregulowanych ustawą do postępowania upadłościowego stosuje się odpowiednio przepisy księgi pierwszej części pierwszej Kodeksu postępowania cywilnego, z wyjątkiem przepisów o zawieszeniu i wznowieniu postępowania.

DZIAŁ V

Koszty i inne zobowiązania masy upadłości

Art. 230. [Koszty postępowania upadłościowego]

1. Do kosztów postępowania zalicza się wydatki bezpośrednio związane z zabezpieczeniem, zarządem i likwidacją masy upadłości, w szczególności wynagrodzenie syndyka oraz jego zastępcy, wynagrodzenia osób zatrudnionych przez syndyka oraz należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń tych osób, wynagrodzenie i wydatki członków rady wierzycieli, wydatki związane ze zwołaniem wierzycieli, koszty archiwizacji dokumentów upadłego, korespondencji, ogłoszeń, podatki i inne daniny publiczne związane z likwidacją masy upadłości.

2. Do innych zobowiązań masy upadłości zalicza się wszystkie niewymienione w ust. 1 zobowiązania masy upadłości powstałe po ogłoszeniu upadłości, w szczególności należności ze stosunku pracy przypadające za czas po ogłoszeniu upadłości, zobowiązania z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia masy upadłości, zobowiązania z zawartych przez upadłego przed ogłoszeniem upadłości umów, których wykonania zażądał syndyk, inne zobowiązania powstałe z czynności syndyka oraz przypadające za czas po ogłoszeniu upadłości renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci i renty z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę.

Art. 231. [Pokrywanie kosztów postępowania upadłościowego]

1. (uchylony).

2. Niezaspokojone z masy upadłości zobowiązania, o których mowa w art. 230, po zakończeniu postępowania upadłościowego ponosi upadły. W przypadku uchylenia postępowania upadłościowego sędzia-komisarz może zwolnić upadłego od ponoszenia kosztów sądowych.

3. Na postanowienie sędziego-komisarza w przedmiocie kosztów przysługuje zażalenie.

Art. 232. [Zaliczka na koszty postępowania]

1. W przypadku potrzeby, w szczególności w przypadku braku płynnych funduszy masy upadłości, sędzia-komisarz zwoła zgromadzenie wierzycieli w przedmiocie podjęcia uchwały co do wpłacenia przez wierzycieli zaliczki na pokrycie kosztów postępowania albo zobowiąże wierzycieli mających największe wierzytelności,

których łączna wysokość wynosi co najmniej 30% sumy wierzytelności przypadających wierzycielom uprawnionym do uczestniczenia w zgromadzeniu, do złożenia zaliczki na koszty postępowania.

2. W przypadku gdy lista wierzytelności nie została sporządzona, wysokość wierzytelności przysługujących wierzycielom ustala się na podstawie spisu wierzycieli złożonego w postępowaniu w przedmiocie ogłoszenia upadłości lub na podstawie spisu wierzytelności sporządzonego w postępowaniu restrukturyzacyjnym albo na podstawie spisu bezspornych wierzytelności przedstawionego na żądanie sędziego-komisarza przez syndyka, sporządzonego na podstawie ksiąg rachunkowych upadłego.

Art. 233. [Zwrot kosztów poniesionych przez wierzyciela]

Wierzycielowi nie przysługuje prawo do zwrotu kosztów poniesionych przez niego w postępowaniu upadłościowym. Wierzycielowi zwraca się jednak poniesione przez niego koszty postępowania wywołanego wniesieniem sprzeciwu co do uznania wierzytelności innego wierzyciela, jeżeli w wyniku wniesienia tego sprzeciwu odmówiono uznania zaskarżonej wierzytelności, jak również zwraca się zaliczkę na koszty postępowania, którą złożył na żądanie sędziego-komisarza albo zgodnie z uchwałą zgromadzenia wierzycieli, jeżeli fundusze masy upadłości wystarczą na jej pokrycie.

Art. 234. [Wyłączenie prawa do żądania od wierzyciela zwrotu kosztów postępowania]

1. Nie można żądać od wierzyciela zwrotu do masy upadłości kosztów wynikłych z czynności podjętych przez wierzyciela w postępowaniu upadłościowym.

2. Po zakończeniu postępowania upadłościowego upadły nie może żądać od wierzyciela zwrotu kosztów postępowania, chyba że nastąpiło uchylenie postępowania upadłościowego, a wierzyciel zgłosił wniosek o ogłoszenie upadłości w złej wierze.

Art. 235. [Koszty spóźnionych czynności]

1. Koszty postępowania upadłościowego wynikłe ze zgłoszenia wierzytelności przez wierzyciela po upływie terminu wyznaczonego do zgłaszania wierzytelności, nawet jeżeli opóźnienie powstało bez winy wierzyciela, ponosi wierzyciel, który zgłosił wierzytelność po terminie.

2. Sędzia-komisarz może zobowiązać wierzyciela do złożenia zaliczki na koszty związane ze zgłoszeniem wierzytelności po upływie terminu wyznaczonego do zgłoszenia. W razie niezłożenia zaliczki zgłoszenie wierzytelności podlega zwrotowi.

TYTUŁ V

ZGŁOSZENIE I USTALENIE WIERZYTELNOŚCI

DZIAŁ I

Zgłoszenie wierzytelności

Rozdział 1

Wierzytelności podlegające zgłoszeniu

Art. 236. [Uprawnienia wierzyciela osobistego upadłego]

1. Wierzyciel osobisty upadłego, który chce uczestniczyć w postępowaniu upadłościowym, jeżeli niezbędne jest ustalenie jego wierzytelności, powinien w terminie oznaczonym w postanowieniu o ogłoszeniu upadłości zgłosić sędziemu-komisarzowi swoją wierzytelność.

2. Uprawnienie do zgłoszenia wierzytelności przysługuje wierzycielowi ponadto, gdy jego wierzytelność była zabezpieczona hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym, hipoteką morską lub przez inny wpis w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym. Jeżeli wierzyciel nie zgłosi tych wierzytelności, będą one umieszczone na liście wierzytelności z urzędu.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do wierzytelności zabezpieczonych hipoteką, zastawem lub zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym, hipoteką morską na rzeczach wchodzących w skład masy upadłości, jeżeli upadły nie jest dłużnikiem osobistym, a wierzyciel chce w postępowaniu upadłościowym dochodzić swoich roszczeń z przedmiotu zabezpieczenia.

4. Postanowienia niniejszego artykułu dotyczące wierzytelności stosuje się do innych należności podlegających zaspokojeniu z masy upadłości.

Art. 237. [Wierzytelności ze stosunku pracy]

Nie wymagają zgłoszenia należności ze stosunku pracy. Należności z tego tytułu umieszcza się na liście wierzytelności z urzędu.

Art. 238. [Odpowiednie stosowanie przepisów o roszczeniach pracowniczych]

1. Przepisy dotyczące roszczeń pracowniczych stosuje się odpowiednio do roszczeń Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych o zwrot z masy upadłości świadczeń Funduszu wypłaconych pracownikom upadłego.
2. Do wierzytelności Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przepisy dotyczące wierzytelności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stosuje się odpowiednio.

Rozdział 2 **Zgłoszenie wierzytelności**

Art. 239. [Sposób zgłoszenia wierzytelności]

1. Zgłoszenia wierzytelności dokonuje się na piśmie w dwóch egzemplarzach.
2. Wierzyciel może dokonać zgłoszenia wierzytelności za pośrednictwem Rejestru.
3. W zgłoszeniu wierzytelności wierzyciel wskazuje dowody uzasadniające zgłoszenie.
4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór pisemnego zgłoszenia wierzytelności oraz zakres danych objętych zgłoszeniem wierzytelności za pośrednictwem Rejestru, mając na uwadze jego przejrzystość i kompletność oraz uproszczenie i przyspieszenie zgłoszenia wierzytelności w postaci elektronicznej.

Art. 240. [Treść zgłoszenia wierzytelności]

W zgłoszeniu wierzytelności należy podać:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę wierzyciela i odpowiednio jego miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku - inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację;
- 2) określenie wierzytelności wraz z należnościami ubocznymi oraz wartość wierzytelności niepieniężnej;
- 3) dowody stwierdzające istnienie wierzytelności; jeżeli wierzytelność została uznana w spisie wierzytelności sporządzonym w postępowaniu restrukturyzacyjnym, wystarczające jest powołanie się na tę okoliczność;
- 4) kategorię, do której wierzytelność ma być zaliczona;
- 5) zabezpieczenia związane z wierzytelnością;
- 6) w razie zgłoszenia wierzytelności, w stosunku do której upadły nie jest dłużnikiem osobistym, przedmiot zabezpieczenia, z którego wierzytelność podlega zaspokojeniu;
- 7) stan sprawy, jeżeli co do wierzytelności toczy się postępowanie sądowe, administracyjne, sądownoadministracyjne lub przed sądem polubownym;
- 8) jeżeli wierzyciel jest współnikiem albo akcjonariuszem spółki będącej upadłym - ilość posiadanych udziałów albo akcji oraz ich rodzaj.

Rozdział 3 **Sprawdzanie zgłoszonych wierzytelności**

Art. 241. [Przekazanie odpisu zgłoszenia wierzytelności]

Jeżeli zgłoszenie wierzytelności odpowiada wymaganiom określonym w art. 239 i art. 240, sędzia-komisarz niezwłocznie, nie później niż w terminie dwóch tygodni, przekazuje odpis zgłoszenia syndykowi.

Art. 242. [Zwrot zgłoszenia wierzytelności]

Jeżeli zgłoszenia wierzytelności dokonuje wierzyciel reprezentowany przez pełnomocnika procesowego, którym jest adwokat lub radca prawny, lub osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego, zgłoszenie wierzytelności nieodpowiadające wymaganiom określonym w art. 239 i art. 240 lub zawierające inne braki uniemożliwiające nadanie zgłoszeniu biegu podlega zwrotowi bez wzywania do jego uzupełnienia.

Art. 243. [Sprawdzenie zgłoszonej wierzytelności]

1. Syndyk sprawdza, czy zgłoszona wierzytelność znajduje potwierdzenie w księgach rachunkowych lub innych dokumentach upadłego albo we wpisach w księdze wieczystej lub rejestrach, oraz wzywa upadłego do złożenia w określonym terminie oświadczenia, czy wierzytelność uznaje.
2. W przypadku gdy zgłoszona wierzytelność nie znajduje potwierdzenia w księgach rachunkowych lub innych dokumentach upadłego albo we wpisach w księdze wieczystej lub rejestrach, syndyk wzywa wierzyciela do złożenia w terminie tygodnia dokumentów wskazanych w zgłoszeniu wierzytelności pod rygorem odmowy uznania wierzytelności. Termin ten nie podlega przedłużeniu ani przywróceniu. Syndyk może jednak uwzględnić dokumenty złożone po upływie terminu, jeżeli nie spowoduje to opóźnienia w przekazaniu listy sędziemu-komisarzowi.
3. Wezwanie wierzyciela przez syndyka do złożenia dokumentów zawiera pouczenie o skutkach uchybienia terminowi.

DZIAŁ II

Lista wierzytelności

Rozdział 1

Ustalenie listy wierzytelności

Art. 244. [Lista wierzytelności]

Po upływie terminu do zgłoszenia wierzytelności i sprawdzeniu zgłoszonych wierzytelności syndyk niezwłocznie sporządza listę wierzytelności, nie później niż w terminie dwóch miesięcy od upływu okresu przewidzianego do zgłaszania wierzytelności.

Art. 245. [Treść listy wierzytelności]

1. Na liście wierzytelności umieszcza się w osobnych rubrykach:

- 1) liczbę porządkową;
- 2) imię i nazwisko wierzyciela albo jego nazwę, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku - inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację;
- 3) sumę, w jakiej wierzytelność podlega uznaniu, i sumę, według której będzie obliczany głos wierzyciela w głosowaniu nad układem;
- 4) kategorię, w jakiej wierzytelność podlega zaspokojeniu;
- 5) informację o istnieniu i rodzaju zabezpieczenia wierzytelności;
- 6) informację, czy wierzytelność jest uzależniona od warunku;
- 7) informację, czy wierzycielowi przysługuje prawo potrącenia;
- 8) uzasadnienie;
- 9) informację o stanie postępowania sądowego, administracyjnego, sądownoadministracyjnego lub postępowania przed sądem polubownym w sprawie zgłoszonej wierzytelności, jej zabezpieczenia lub prawa potrącenia.

2. Jeżeli syndyk zaprzecza w całości lub części oświadczeniom wierzyciela, uzasadnia to w osobnej rubryce. Uzasadnienie to oraz uzasadnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, obejmuje wskazanie stanu faktycznego, z którego wynika wierzytelność, oraz dokumentów jej dotyczących.

3. W przypadku wierzytelności zabezpieczonych sumę, według której będzie obliczany głos wierzyciela w głosowaniu nad układem, oznacza się według tej części wierzytelności, która prawdopodobnie nie będzie zaspokojona z przedmiotu zabezpieczenia.

4. Syndyk umieszcza na liście wierzytelności także oświadczenie upadłego i podane przez niego uzasadnienie, jeżeli upadły złożył takie oświadczenie, albo wzmiankę, że upadły oświadczenia takiego nie złożył i z jakiej przyczyny.

5. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór listy wierzytelności, mając na uwadze zakres informacji ujmowanych w liście wierzytelności, czytelność oraz kompletność listy.

Art. 245a. [Wierzytelności za okres, podczas którego została ogłoszona upadłość]

1. Wierzytelność za okres rozliczeniowy, w trakcie którego została ogłoszona upadłość, w szczególności z tytułu czynszu najmu lub dzierżawy, podatków lub składek na ubezpieczenia społeczne, ulega z mocy prawa

proporcjonalnemu podziałowi na część traktowaną jak wierzytelność powstała przed dniem ogłoszenia upadłości oraz część traktowaną jak wierzytelność powstająca po dniu ogłoszenia upadłości.

2. Jeżeli przedmiot leasingu nie stanowi u korzystającego upadłego środka trwałego w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1036, z późn. zm.), do umowy leasingu przepis ust. 1 stosuje się.

3. Jeżeli rozliczenie należności publicznoprawnych wymaga sporządzenia deklaracji lub innego tego typu dokumentu obejmujących rozliczenie, obie części wierzytelności, o której mowa w ust. 1, ujmowane są w odrębnych deklaracjach lub innych tego typu dokumentach.

Art. 246. [Wierzytelności niepieniężne na liście wierzytelności]

Wierzytelność niepieniężna będzie umieszczona na liście wierzytelności w sumie pieniężnej według jej wartości z dnia ogłoszenia upadłości.

Art. 247. [Sposób ujęcia wierzytelności niewymagalnych na liście wierzytelności]

1. Jeżeli w dniu ogłoszenia upadłości wierzytelność bez zastrzeżenia odsetek nie była jeszcze wymagalna, na liście wierzytelności umieszcza się sumę pieniężną wierzytelności pomniejszoną o odsetki ustawowe, nie wyższe jednak niż 6% i za czas od dnia ogłoszenia upadłości do dnia wymagalności, najwyżej jednak za dwa lata.

2. Odsetki od wierzytelności pieniężnej umieszcza się na liście wierzytelności w kwocie naliczonej do dnia poprzedzającego dzień ogłoszenia upadłości łącznie.

Art. 248. [Sposób ujęcia wierzytelności współdłużnika lub poręczyciela na liście wierzytelności]

1. Wierzytelność, której upadły jest współdłużnikiem, oraz wierzytelność poręczyciela upadłego z tytułu zwrotnego roszczenia umieszcza się na liście w takiej wysokości, w jakiej współdłużnik lub poręczyciel zaspokoił wierzyciela.

2. Współdłużnik, poręczyciel, gwarant lub bank otwierający akredytywy może dokonać zgłoszenia wierzytelności przed zaspokojeniem wierzyciela. Na liście wierzytelności umieszcza się wierzytelność współdłużnika, poręczyciela, gwaranta lub banku otwierającego akredytywy, który nie zaspokoił wierzyciela jako wierzytelność warunkową, która nie uprawnia do głosowania na zgromadzeniu wierzycieli.

Art. 249. [Sposób ujęcia wierzytelności z tytułu powtarzających się świadczeń na liście wierzytelności]

1. Wierzytelności z tytułu powtarzających się świadczeń, których czas trwania jest oznaczony, umieszcza się na liście jako sumę świadczeń za cały czas ich trwania, pomniejszoną o odsetki ustawowe, nie wyższe jednak niż 6% i za czas od dnia ogłoszenia upadłości do dnia wymagalności każdego przyszłego świadczenia.

2. Wierzytelności z tytułu świadczeń powtarzających się, których czas trwania oznaczono na czas życia uprawnionego lub innej osoby, albo nieoznaczonych co do czasu trwania umieszcza się na liście wierzytelności jako sumę stanowiącą wartość prawa.

3. Jeżeli w umowie o prawo do świadczeń powtarzających się ustalona jest suma wykupu, sumę tę umieszcza się na liście jako wartość prawa.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do świadczeń alimentacyjnych.

Art. 250. [Warunek umieszczenia na liście wierzytelności zabezpieczonej hipoteką lub wpisanej do rejestru]

Wierzytelność zabezpieczoną hipoteką lub wpisem w rejestrze na majątku upadłego położonym za granicą umieszcza się na liście, jeżeli złożony zostanie dowód wykreślenia wpisu o zabezpieczeniu. Złożenia dowodu wykreślenia wpisu o zabezpieczeniu nie wymaga się, jeżeli postępowanie upadłościowe zostało uznane w kraju, w którym znajduje się przedmiot zabezpieczenia.

Art. 251. [Sposób ujęcia wierzytelności wyrażonej w walucie obcej na liście wierzytelności]

Wierzytelność w walucie obcej bez względu na termin jej wymagalności umieszcza się na liście po przeliczeniu na walutę polską według średniego kursu walut obcych w Narodowym Banku Polskim z dnia ogłoszenia upadłości, a gdy takiego kursu nie było - według średniej ceny rynkowej z tej daty. Umieszczenie na liście wierzytelności w przeliczeniu na walutę polską nie powoduje przekształcenia zobowiązania wyrażonego w walucie obcej na zobowiązanie w walucie polskiej. Zaspokojenie wierzytelności w wykonaniu planu podziału następuje w walucie polskiej.

Art. 252. [Wierzytelność zgłoszona po upływie terminu]

1. Jeżeli wierzytelność została zgłoszona przez wierzyciela po upływie terminu wyznaczonego do zgłaszania wierzytelności, bez względu na przyczynę opóźnienia, czynności już dokonane w postępowaniu upadłościowym są skuteczne wobec tego wierzyciela, zgłoszenie nie ma wpływu na złożone już plany podziału, a jego uznana wierzytelność uwzględnia się tylko w planach podziału funduszków masy upadłości sporządzonych po jej uznaniu.
2. Jeżeli postanowienie dotyczące wierzytelności zgłoszonej po upływie terminu wyznaczonego do zgłaszania wierzytelności nie zostało wydane albo nie stało się prawomocne do dnia zakończenia lub umorzenia postępowania upadłościowego, postępowanie w tym zakresie podlega umorzeniu. Jeżeli jednak wierzytelność zgłoszona po zatwierdzeniu ostatecznego planu podziału funduszków masy upadłości, pozostawia się ją bez rozpoznania.

Art. 253. [Uzupełnianie listy wierzytelności]

1. Po upływie terminu wyznaczonego do zgłaszania wierzytelności syndyk uzupełnia listę wierzytelności w miarę zgłaszania wierzytelności.
2. Jeżeli zgłoszono wierzytelności po przekazaniu listy wierzytelności sędziemu-komisarzowi, syndyk sporządza uzupełnienie listy wierzytelności obejmujące takie wierzytelności wraz z zaznaczeniem, w jaki sposób będą zaspokajane.

Art. 254. [Zmiana wierzyciela po zgłoszeniu wierzytelności]

1. Zmianę wierzyciela po zgłoszeniu wierzytelności uwzględnia się na liście wierzytelności tylko wtedy, gdy została stwierdzona dokumentem urzędowym lub niebudzącym wątpliwości dokumentem prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym i gdy zmiana wierzyciela zgłoszona została syndykowi przed przekazaniem listy wierzytelności sędziemu-komisarzowi. Sędzia-komisarz może uwzględnić zmianę wierzyciela zgłoszoną po przekazaniu mu listy wierzytelności, a przed jej ostatecznym zatwierdzeniem, jeżeli nie spowoduje to opóźnienia w postępowaniu.
2. Nieuwzględnienie zmian, o których mowa w ust. 1, nie pozbawia nabywcy wierzytelności możliwości realizacji jego uprawnień na podstawie przepisów ustawy w toku dalszego postępowania.

Rozdział 2

Zaskarżenie listy wierzytelności

Art. 255. [Ogłoszenie listy wierzytelności]

1. Listę wierzytelności składa się w postaci elektronicznej. Podlega ona zamieszczeniu w Rejestrze.
2. O dacie złożenia listy wierzytelności obwieszcza się.

Art. 256. [Sprzeciw]

1. W terminie dwóch tygodni od dnia obwieszczenia, o którym mowa w art. 255 ust. 2, wierzyciel może złożyć do sędziego-komisarza sprzeciw co do:
 - 1) uznania wierzytelności - w przypadku wierzyciela umieszczonego na liście wierzytelności;
 - 2) odmowy uznania wierzytelności - w przypadku wierzyciela, któremu odmówiono uznania zgłoszonej wierzytelności.
2. W tym samym terminie sprzeciw przysługuje upadłemu, o ile projekt nie jest zgodny z jego wnioskami lub oświadczeniami. Jeżeli upadły nie składał oświadczeń, mimo iż był do tego wezwany, może zgłosić sprzeciw tylko wtedy, gdy wykaże, że nie złożył oświadczeń z przyczyn od niego niezależnych.

Art. 257. [Wymogi formalne sprzeciwu]

1. Sprzeciw powinien odpowiadać wymogom formalnym pisma procesowego, a ponadto wskazywać zaskarżoną wierzytelność oraz zawierać wniosek co do uznania albo odmowy uznania wierzytelności wraz z uzasadnieniem i wskazaniem dowodów na jego poparcie.
2. Jeżeli sprzeciw nie odpowiada wymaganiom wskazanym w ust. 1 lub nie uiszczono należnej opłaty, przepis art. 130 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio. Sędzia-komisarz odrzuca sprzeciw wniesiony po upływie terminu lub z innych przyczyn niedopuszczalny, jak również sprzeciw, którego braków strona nie uzupełniła, lub sprzeciw, od którego strona nie wniosła należnej opłaty w wyznaczonym terminie.
3. (uchylony).

Art. 258. [Podstawa sprzeciwu]

1. Sprzeciw może być oparty wyłącznie na twierdzeniach i zarzutach wskazanych w zgłoszeniu wierzytelności. Inne twierdzenia i zarzuty mogą być zgłoszone tylko wtedy, gdy wierzyciel wykaże, że ich wcześniejsze zgłoszenie było niemożliwe albo że potrzeba ich wskazania wynikła później.
2. Jeżeli wierzytelność jest stwierdzona prawomocnym orzeczeniem sądu, sprzeciw może być oparty tylko na zdarzeniach powstałych po zamknięciu rozprawy w sprawie, w której orzeczenie zostało wydane. Zdarzenia potwierdza się dowodem na piśmie.

Art. 258a. [Doręczenie odpisu sprzeciwu. Odpowiedź na sprzeciw. Ograniczenia dowodowe]

1. Sędzia-komisarz doręcza odpis sprzeciwu syndykowi oraz odpowiednio upadłemu i wierzycielowi, którego wierzytelności sprzeciw dotyczy, wyznaczając termin wniesienia odpowiedzi na sprzeciw nie krótszy niż tydzień.
2. Odpowiedź na sprzeciw wniesiona po upływie terminu lub której braków strona nie uzupełniła w terminie podlega zwrotowi. Do odpowiedzi na sprzeciw przepisy art. 257 ust. 1 i 2 zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio.
3. Sędzia-komisarz pomija twierdzenia i dowody niezgłoszone w sprzeciwie i odpowiedzi na sprzeciw, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w sprzeciwie albo odpowiedzi na sprzeciw bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy.

Art. 259. [Rozpoznanie sprzeciwu]

1. Sędzia-komisarz, zastępca sędziego-komisarza albo wyznaczony sędzia rozpoznaje sprzeciw na posiedzeniu niejawnym w terminie dwóch miesięcy od jego wniesienia. Jeżeli sędzia-komisarz, zastępca sędziego-komisarza albo wyznaczony sędzia uzna za potrzebne wyznaczenie rozprawy, zawiadamia o niej syndyka, upadłego oraz wierzyciela, który wniósł sprzeciw, i wierzyciela, którego wierzytelności sprzeciw dotyczy. Niestawiennictwo tych osób, nawet usprawiedliwione, nie wstrzymuje wydania postanowienia.
 - 1a. Sędzia-komisarz, zastępca sędziego-komisarza albo wyznaczony sędzia może odstąpić od przeprowadzenia dowodu z zeznań świadka lub opinii biegłego, jeżeli świadek złożył zeznania albo biegły sporządził opinię w innym postępowaniu toczącym się przed sądem, sądem polubownym lub organem administracji. W takim przypadku dowodem są dokumenty, obejmujące treść zeznań świadka lub opinii biegłego.
 - 1b. W toku postępowania wywołanego wniesieniem sprzeciwu syndyk ma prawa i obowiązki uczestnika postępowania.
2. Na postanowienie w przedmiocie sprzeciwu zażalenie przysługuje upadłemu, syndykowi oraz każdemu z wierzycieli.
3. Uchylenie postanowienia w przedmiocie sprzeciwu i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania jest możliwe tylko w przypadku konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości albo gdy przy rozpoznawaniu sprzeciwu doszło do nieważności postępowania, której skutków nie dało się usunąć w postępowaniu zażaleniowym.

Rozdział 3

Zatwierdzenie, prostowanie i uzupełnienie listy wierzytelności

Art. 260. [Zatwierdzenie listy wierzytelności]

1. Po uprawomocnieniu się postanowienia sędziego-komisarza w sprawie sprzeciwu, a w razie jego zaskarżenia, po uprawomocnieniu się postanowienia sądu, sędzia-komisarz dokonuje zmian na liście wierzytelności na podstawie tych postanowień oraz zatwierdza listę wierzytelności.
2. Jeżeli sprzeciwu nie wniesiono, sędzia-komisarz zatwierdza listę wierzytelności po upływie terminu do jego wniesienia.
3. Po upływie terminu do wniesienia sprzeciwów sędzia-komisarz może zatwierdzić częściowo listę wierzytelności w zakresie nieobjętym sprzeciwami.

Art. 261. [Postanowienie o zmianie na liście wierzytelności wydane z urzędu]

Sędzia-komisarz może z urzędu dokonać zmian na liście wierzytelności w razie stwierdzenia, że na liście umieszczono wierzytelności, które w całości lub części nie istnieją, lub nie umieszczono na liście wierzytelności, które podlegają umieszczeniu na liście z urzędu. Postanowienie o zmianie na liście podlega obwieszczeniu z urzędu. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.

Art. 262. [Uzupełnienie listy wierzytelności]

1. Jeżeli wierzytelność zgłoszono po terminie wyznaczonym do zgłoszenia wierzytelności lub została ujawniona po tym terminie wierzytelność, która nie wymaga zgłoszenia, wierzytelność taką umieszcza się na uzupełnieniu listy wierzytelności.

2. Lista wierzytelności ulega sprostowaniu stosownie do prawomocnych orzeczeń. Zmiana wysokości wierzytelności zaistniała po ustaleniu listy wierzytelności jest uwzględniana przy sporządzeniu planu podziału albo przy głosowaniu na zgromadzeniu wierzycieli.
3. (uchylony).

Art. 263. [Odmowa uznania wierzytelności]

Odmowa uznania wierzytelności według przepisów niniejszego działu nie stanowi przeszkody do jej dochodzenia we właściwym trybie. Z uwzględnieniem art. 145 ust. 1 dochodzenie wierzytelności, której odmówiono uznania, jest możliwe dopiero po umorzeniu lub zakończeniu postępowania upadłościowego.

Art. 264. [Wyciąg z listy wierzytelności]

1. Z zastrzeżeniem art. 296, po zakończeniu lub umorzeniu postępowania upadłościowego wyciąg z zatwierdzonej przez sędziego-komisarza listy wierzytelności, zawierający oznaczenie wierzytelności oraz sumy otrzymanej na jej poczet przez wierzyciela, jest tytułem egzekucyjnym przeciwko upadłemu.
2. Upadły może żądać ustalenia, że wierzytelność objęta listą wierzytelności nie istnieje albo istnieje w mniejszym zakresie, jeżeli nie uznał wierzytelności zgłoszonej w postępowaniu upadłościowym i nie zapadło co do niej jeszcze prawomocne orzeczenie sądowe.
3. Po nadaniu wyciągowi z listy wierzytelności klauzuli wykonalności, zarzut, że wierzytelność objęta listą wierzytelności nie istnieje albo że istnieje w mniejszym zakresie, upadły może podnieść w drodze powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.
4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w stosunku do wierzycieli, wobec których upadły nie był dłużnikiem osobistym.

Art. 265. [Umorzenie zobowiązań upadłego]

1. Jeżeli sąd umorzył część zobowiązań upadłego, które nie zostały zaspokojone w postępowaniu upadłościowym, w wyciągu z listy wierzytelności, o którym mowa w art. 264 ust. 1, zamieszcza się wzmiankę określającą zakres odpowiedzialności upadłego.
2. Jeżeli sąd umorzył całość zobowiązań upadłego, które nie zostały zaspokojone w postępowaniu upadłościowym, przepisu art. 264 nie stosuje się.

Art. 266. [Zwrot dokumentów]

Wierzyciel może żądać zwrotu dokumentów złożonych w celu udowodnienia wierzytelności. Na zarządzenie sędziego-komisarza sekretarz sądowy wydaje dokumenty z zaznaczeniem na nich, w jakiej sumie wierzytelność została uznana.

TYTUŁ VA UKŁAD W UPADŁOŚCI

Art. 266a. [Zgłoszenie propozycji układowych]

1. W postępowaniu upadłościowym dopuszczalne jest zawarcie układu.
2. Propozycje układowe w postępowaniu upadłościowym mogą zgłosić upadły, wierzyciel oraz syndyk.

Art. 266b. [Wstrzymanie likwidacji masy upadłości]

1. Podmioty uprawnione do złożenia propozycji układowych mogą wraz z propozycjami złożyć wniosek o całkowite lub częściowe wstrzymanie likwidacji masy upadłości do czasu zatwierdzenia układu.
2. Niedopuszczalne jest wstrzymanie likwidacji masy upadłości, jeżeli propozycje układowe nie przewidują zaspokojenia wierzytelności nieobjętych układem niezwłocznie po zatwierdzeniu układu i prawomocnym zakończeniu postępowania na tej podstawie.
3. Niedopuszczalne jest wstrzymanie likwidacji w zakresie przedmiotu obciążonego hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską, jeżeli sprzeciwi się temu wierzyciel, którego wierzytelność jest w ten sposób zabezpieczona. Jeżeli sprzeciw wierzyciela wpłynął do sędziego-komisarza po wydaniu postanowienia o wstrzymaniu likwidacji, sędzia-komisarz uchyla swoje postanowienie w tym zakresie.
4. Sędzia-komisarz może wstrzymać likwidację masy upadłości, jeżeli zostały spełnione przesłanki zwołania zgromadzenia wierzycieli w celu głosowania nad układem, o których mowa w art. 266c ust. 1.
5. Sędzia-komisarz wstrzymuje likwidację masy upadłości, jeżeli zostały spełnione przesłanki zwołania zgromadzenia wierzycieli w celu głosowania nad układem, o których mowa w art. 266c ust. 2.

6. Sędzia-komisarz wstrzymuje likwidację masy upadłości wyłącznie w zakresie, jaki jest niezbędny do wykonania układu.

Art. 266c. [Głosowanie nad układem]

1. Sędzia-komisarz może zwołać zgromadzenie wierzycieli w celu głosowania nad układem, jeżeli zostało uprawdopodobnione, że układ zostanie przyjęty przez wierzycieli i wykonany.
2. Sędzia-komisarz zwołuje zgromadzenie wierzycieli, jeżeli wniosek jest popierany przez wierzyciela lub wierzycieli posiadających łącznie co najmniej 50% sumy wierzytelności przysługujących wierzycielom uprawnionym do głosowania nad układem.
3. Zgromadzenie wierzycieli zwołuje się po zatwierdzeniu listy wierzytelności. Jeżeli sędzia-komisarz zatwierdził częściowo listę wierzytelności w zakresie nieobjętym sprzeciwami, zgromadzenie wierzycieli zwołuje się, jeżeli suma wierzytelności objętych sprzeciwami nie przekracza 15% sumy wierzytelności objętych układem.

Art. 266d. [Postanowienie o zakończeniu postępowania]

Po prawomocnym zatwierdzeniu układu sąd wydaje postanowienie o zakończeniu postępowania. Przepisy art. 362-367 stosuje się odpowiednio.

Art. 266e. [Wynagrodzenie syndyka]

W przypadku zakończenia postępowania po prawomocnym zatwierdzeniu układu wynagrodzenie ostateczne syndyka może zostać ustalone na podstawie przepisów art. 55 oraz art. 58-61 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne, jeżeli będzie to korzystne dla syndyka i jest uzasadnione jego zaangażowaniem w skuteczne zawarcie układu.

Art. 266f. [Odpowiednie stosowanie przepisów Prawa restrukturyzacyjnego]

W zakresie nieuregulowanym w niniejszym tytule do układu i jego skutków przepisy Prawa restrukturyzacyjnego stosuje się odpowiednio, przy czym czynności zastrzeżone dla nadzorca sądowego lub zarządcy wykonuje syndyk.

TYTUŁ VII LIKWIDACJA MASY UPADŁOŚCI

DZIAŁ I Przepisy ogólne

Art. 306. [Spis inwentarza; plan likwidacyjny]

Po ogłoszeniu upadłości syndyk niezwłocznie przystępuje do spisu inwentarza i oszacowania masy upadłości oraz sporządzenia planu likwidacyjnego. Syndyk składa sędziemu-komisarzowi spis inwentarza wraz z planem likwidacyjnym w terminie trzydziestu dni od dnia ogłoszenia upadłości. Plan likwidacyjny określa proponowane sposoby sprzedaży składników majątku upadłego, w szczególności sprzedaży przedsiębiorstwa, termin sprzedaży, preliminarz wydatków oraz ekonomiczne uzasadnienie dalszego prowadzenia działalności gospodarczej.

Art. 307. [Sprawozdanie finansowe; sprawozdanie ogólne o stanie masy upadłości]

1. Na podstawie spisu inwentarza i innych dokumentów upadłego oraz oszacowania syndyk sporządza sprawozdanie finansowe na dzień poprzedzający ogłoszenie upadłości i niezwłocznie przedkłada je sędziemu-komisarzowi.
2. Jeżeli z jakichkolwiek przyczyn syndyk nie może sporządzić spisu inwentarza, oszacowania, planu likwidacji lub sprawozdania finansowego w terminie, o którym mowa w art. 306, składa sędziemu-komisarzowi, w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia upadłości, pisemne sprawozdanie ogólne o stanie masy upadłości i o możliwości zaspokojenia wierzycieli. Złożenie sprawozdania nie zwalnia syndyka od obowiązku sporządzenia dokumentów, o których mowa w ust. 1, gdy tylko będzie to możliwe.

Art. 308. [Rozpoczęcie likwidacji masy upadłości]

1. Po sporządzeniu spisu inwentarza i sprawozdania finansowego albo po złożeniu pisemnego sprawozdania ogólnego syndyk przeprowadza likwidację masy upadłości.

2. Syndyk jest obowiązany do podejmowania działań umożliwiających zakończenie likwidacji w ciągu sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia upadłości. Sędzia-komisarz i rada wierzycieli rozpoznają wniosek o wyrażenie zgody na określony sposób likwidacji nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia przedstawienia im wniosku przez syndyka.

Art. 309. [Wstrzymanie likwidacji]

Sędzia-komisarz może wstrzymać likwidację masy upadłości do czasu uprawomocnienia się postanowienia o ogłoszeniu upadłości.

Art. 310. [Sprzedaż nieruchomości przed rozpoczęciem likwidacji]

1. Przed rozpoczęciem likwidacji masy upadłości syndyk może sprzedać z wolnej ręki bez zezwolenia rady wierzycieli ruchomości, jeżeli jest to potrzebne na zaspokojenie kosztów postępowania. Ponadto syndyk może sprzedać nieruchomości, które ulegają szybkiemu zepsuciu lub wskutek opóźnienia sprzedaży straciłyby znacznie na wartości albo których przechowanie pociąga za sobą koszty zbyt wysokie w stosunku do ich wartości.

2. Jeżeli sędzia-komisarz wstrzyma likwidację masy upadłości, przepis ust. 1 stosuje się w zakresie określonym przez sędziego-komisarza.

Art. 311. [Sposoby likwidacji masy upadłości]

1. Likwidacji masy upadłości dokonuje się przez sprzedaż z wolnej ręki lub w drodze przetargu lub aukcji przedsiębiorstwa upadłego w całości lub jego zorganizowanych części, nieruchomości i ruchomości, wierzytelności oraz innych praw majątkowych wchodzących w skład masy upadłości albo przez ściągnięcie wierzytelności od dłużników upadłego i wykonanie innych jego praw majątkowych.

1a. ⁹ Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Ministra Obrony Narodowej przysługuje prawo wykupu składników majątku służących do prowadzenia działalności w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa państwa.

1aa. ¹⁰ O zamiarze sprzedaży składników majątku służących do prowadzenia działalności w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa państwa syndyk zawiadamia Ministra Obrony Narodowej, który może przedstawić sędziemu-komisarzowi w terminie:

1) tygodnia od dnia zawiadomienia - opinię albo

2) trzydziestu dni od dnia zawiadomienia - oświadczenie o skorzystaniu z prawa wykupu, o którym mowa w ust. 1a.

1ab. ¹¹ Wykup, o którym mowa w ust. 1a, jest dokonywany po cenie sprzedaży ustalonej na podstawie dowodu z opinii biegłego, przy czym cena nie może być niższa niż kwota możliwa do uzyskania w postępowaniu upadłościowym przy likwidacji na zasadach ogólnych, pomniejszona o koszty postępowania, które należałyby ponieść w związku z likwidacją w takim trybie. Koszty opinii biegłego ponosi Skarb Państwa.

1ac. ¹² Na postanowienie ustalające cenę sprzedaży, po której jest dokonywany wykup, o którym mowa w ust. 1a, zażalenie przysługuje Ministrowi Obrony Narodowej, wierzycielom oraz upadłemu.

1ad. ¹³ W przypadku wykupu składników majątku obciążonych zastawem rejestrowym, przepisów art. 327 i art. 328 nie stosuje się. Z ceny sprzedaży wyodrębnia się wartość rzeczy obciążonych zastawem i przeznacza się ją na zaspokojenie zastawnika stosownie do przepisów art. 336 i art. 340.

1b. W terminie trzech dni od dnia sprzedaży składników majątku, ściągnięcia wierzytelności albo wykonania praw majątkowych syndyk składa sędziemu-komisarzowi spis zlikwidowanych składników masy upadłości. Spis składa się w postaci elektronicznej i zamieszcza w Rejestrze.

1c. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowo wzór spisu, o którym mowa w ust. 1b, mając na uwadze zakres informacji, których umieszczenie w spisie jest niezbędne dla oceny składu masy upadłości, w szczególności określenie zlikwidowanego składnika majątku, datę likwidacji, cenę, a także biorąc pod uwagę czytelność oraz kompletność spisu.

2. W przypadkach wskazanych w ustawie likwidacja ruchomości obciążonych zastawem rejestrowym oraz wierzytelności i praw obciążonych zastawem rejestrowym lub zastawem finansowym może nastąpić także przez przejęcie ich przez wierzyciela będącego zastawnikiem zastawu rejestrowego lub zastawu finansowego, jeżeli umowa o ustanowieniu zastawu przewiduje zaspokojenie zastawnika w drodze przejęcia przedmiotu zastawu.

3. Przepisy dotyczące likwidacji w drodze sprzedaży ruchomości oraz przejęcia ruchomości obciążonych zastawem rejestrowym stosuje się odpowiednio do sprzedaży i przejęcia przez wierzyciela zwierząt, jeżeli nie jest to sprzeczne z przepisami dotyczącymi ochrony zwierząt.

Art. 312. [Dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa upadłego]

1. Po ogłoszeniu upadłości można prowadzić dalej przedsiębiorstwo upadłego, jeżeli możliwe jest zawarcie układu z wierzycielami lub możliwa jest sprzedaż przedsiębiorstwa upadłego w całości lub jego zorganizowanych części.

2. Jeżeli syndyk prowadzi przedsiębiorstwo upadłego, powinien podjąć wszelkie działania zapewniające zachowanie przedsiębiorstwa co najmniej w niepogorszonym stanie.

3. Syndyk nie może prowadzić dalej przedsiębiorstwa upadłego, jeżeli na upadłym ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej. Rada wierzycieli może zezwolić na zwrot pomocy publicznej udzielonej niezgodnie z prawem i dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa upadłego, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że mimo zwrotu pomocy publicznej udzielonej niezgodnie z prawem pozostali wierzyciele zostaną zaspokojeni w większym stopniu ze względu na sprzedaż prowadzonego przedsiębiorstwa za większą kwotę lub w wyniku zawarcia i wykonania układu.

Art. 313. [Skutki sprzedaży dokonanej w postępowaniu upadłościowym]

1. Sprzedaż dokonana w postępowaniu upadłościowym ma skutki sprzedaży egzekucyjnej. Nabywca składników masy upadłości nie odpowiada za zobowiązania podatkowe upadłego, także powstałe po ogłoszeniu upadłości.

2. Sprzedaż nieruchomości powoduje wygaśnięcie praw oraz praw i roszczeń osobistych ujawnionych przez wpis do księgi wieczystej lub nieujawnionych w ten sposób, lecz zgłoszonych sędziemu-komisarzowi w terminie określonym w art. 51 ust. 1 pkt 5. W miejsce prawa, które wygasło, uprawniony nabywa prawo do zaspokojenia wartości wygasłego prawa z ceny uzyskanej ze sprzedaży obciążonej nieruchomości. Skutek ten powstaje z chwilą zawarcia umowy sprzedaży. Podstawą do wykreślenia praw, które wygasły na skutek sprzedaży, jest prawomocny plan podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości obciążonej. Podstawą wykreślenia hipoteki jest umowa sprzedaży nieruchomości.

3. Pozostają w mocy bez potrącania ich wartości z ceny nabycia służebność drogi koniecznej, służebność przesyłu oraz służebność ustanowiona w związku z przekroczeniem granicy przy wznoszeniu budowli lub innego urządzenia. Użytkowanie oraz prawa dożywotnika pozostają w mocy, jeżeli przysługuje im pierwszeństwo przed wszystkimi hipotekami lub jeżeli nieruchomość nie jest hipotekami obciążona albo jeżeli wartość użytkowania i praw dożywotnika znajduje pełne pokrycie w cenie nabycia. Jednakże w tym ostatnim wypadku wartość tych praw będzie zaliczona na cenę nabycia.

4. Na wniosek właściciela nieruchomości władnącej, zgłoszony najpóźniej w zarzutach do planu podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości obciążonej, sędzia-komisarz może postanowić, że służebność gruntowa, która nie znajduje pełnego pokrycia w cenie nabycia, zostaje utrzymana w mocy, jeżeli jest dla nieruchomości władnącej konieczna, a nie obniża w sposób istotny wartości nieruchomości obciążonej. Na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje zażalenie. Jeżeli wniosek o wyłączenie zgłoszony został w zarzutach, podlega rozpoznaniu razem z zarzutami.

5. Przepisy ust. 2-4 stosuje się odpowiednio do sprzedaży prawa użytkowania wieczystego, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu i statku morskiego wpisanego do rejestru okrętowego.

6. Do sprzedaży ułamkowej części nieruchomości odpowiednie zastosowanie mają przepisy art. 1004, art. 1005, art. 1007, art. 1009, art. 1012 i art. 1013 Kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 314. [Sprzedaż przedsiębiorstwa ze składnikami obciążonymi ograniczonymi prawami rzeczowymi]

1. W razie zbycia przedsiębiorstwa, w którego skład wchodzi przedmioty obciążone ograniczonymi prawami rzeczowymi, wartość składników mienia obciążonych tymi prawami podlega ujawnieniu w umowie sprzedaży, a uzyskana cena podlega podziałowi z uwzględnieniem art. 336 i 340.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

Art. 315. ¹⁴ [Wyłączenie rzeczy ruchomych z masy upadłości]

Sędzia-komisarz może wyłączyć określone składniki majątku z masy upadłości, w tym nieruchomość lub jej ułamkową część, jeżeli nie można ich zbyć z zachowaniem przepisów ustawy, a dalsze pozostawienie tych składników majątku w masie upadłości będzie niekorzystne dla wierzycieli z uwagi na obciążenie masy upadłości związanymi z tym kosztami. Na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje zażalenie.

DZIAŁ II

Sprzedaż przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu i statku morskiego wpisanego do rejestru okrętowego

Art. 316. [Sprzedaż przedsiębiorstwa – dyrektywy ogólne]

1. Przedsiębiorstwo upadłego powinno być sprzedane jako całość, chyba że nie jest to możliwe.

2. Sprzedaż przedsiębiorstwa upadłego może być, po wyrażeniu zgody przez sędziego-komisarza, poprzedzona umową dzierżawy na czas określony z prawem pierwokupu, jeżeli przemawiają za tym względy ekonomiczne.

3. (uchylony).

Art. 317. [Sukcesja administracyjna; odpowiedzialność nabywcy]

1. Na nabywcę przedsiębiorstwa upadłego przechodzą wszelkie koncesje, zezwolenia, licencje i ulgi, które zostały udzielone upadłemu, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej.

2. Nabywca może używać oznaczenia przedsiębiorstwa upadłego, w którym mieści się jego nazwisko, tylko za zgodą upadłego. Nabywca przedsiębiorstwa upadłego nabywa je w stanie wolnym od obciążeń i nie odpowiada za zobowiązania upadłego. Wszelkie obciążenia na składnikach przedsiębiorstwa wygasają, z wyjątkiem obciążeń wymienionych w art. 313 ust. 3 i 4.

2a. ¹⁵ Przepis art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy stosuje się odpowiednio.

3. ¹⁶ Z chwilą zawiadomienia sądu, sądu polubownego lub organu prowadzącego postępowanie administracyjne o nabyciu przedsiębiorstwa upadłego, nabywca przedsiębiorstwa wstępuje z mocy prawa w miejsce upadłego lub syndyka do postępowań cywilnych, administracyjnych, sądowno-administracyjnych oraz przed sądami polubownymi, dotyczących przedsiębiorstwa lub jego składników, bez zezwolenia strony przeciwnej.

Art. 318. [Sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa; sprzedaż zbioru]

1. Jeżeli sprzedaż przedsiębiorstwa upadłego jako całości nie jest możliwa ze względów ekonomicznych lub innych przyczyn, można sprzedać zorganizowaną część przedsiębiorstwa.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do zbioru rzeczy lub praw obciążonych zastawem rejestrowym, które wchodzi w skład przedsiębiorstwa. Suma uzyskana ze sprzedaży takiego zbioru podlega podziałowi stosownie do przepisów art. 336 i 340.

Art. 319. [Wycena przedsiębiorstwa]

1. Jeżeli planowana jest sprzedaż przedsiębiorstwa upadłego w całości, przy sporządzaniu spisu inwentarza i oszacowania masy upadłości, albo odrębnie, jeżeli możliwość takiej sprzedaży ujawniła się na późniejszym etapie, biegły wybrany przez syndyka sporządza opis i oszacowanie przedsiębiorstwa upadłego.

2. Opis przedsiębiorstwa powinien określać w szczególności przedmiot działalności przedsiębiorstwa, nieruchomości wchodzące w jego skład, ich obszar oraz oznaczenie księgi wieczystej lub zbioru dokumentów, inne środki trwałe, stwierdzone prawa, a także obciążenia.

3. W oszacowaniu należy odrębnie podać wartość przedsiębiorstwa w całości oraz jego zorganizowanych części, jeżeli mogą być wydzielone do sprzedaży.

4. Jeżeli składniki przedsiębiorstwa są obciążone hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym, hipoteką morską lub innymi prawami i skutkami ujawnienia praw i roszczeń osobistych, w oszacowaniu należy oddzielnie podać, które z tych praw pozostają w mocy po sprzedaży, a także ich wartość oraz wartość składników nimi obciążonych oraz stosunek wartości poszczególnych składników obciążonych do wartości przedsiębiorstwa.

5. Zarzuty na opis i oszacowanie wnosi się w terminie tygodnia od dnia obwieszczenia o ich przekazaniu sędziemu-komisarzowi. Zarzuty rozpoznaje sędzia-komisarz. W przypadku wątpliwości co do rzetelności lub poprawności opisu i oszacowania, sędzia-komisarz wskazuje biegłego do sporządzenia nowego opisu i oszacowania.

6. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio w przypadku rzeczy, wierzytelności i innych praw przeniesionych na wierzyciela w celu zabezpieczenia wierzytelności, o ile mają być one sprzedane w ramach przedsiębiorstwa.

Art. 320. [Sprzedaż mienia w drodze przetargu albo aukcji]

1. Sprzedaż mienia uregulowana przepisami niniejszego działu może nastąpić w drodze przetargu lub aukcji, do których przepisy Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio, z tym że:

- 1) warunki przetargu lub aukcji zatwierdza sędzia-komisarz;
- 2) o przetargu lub aukcji należy zawiadomić przez obwieszczenie co najmniej na dwa tygodnie, a jeżeli przetarg albo aukcja dotyczy przedsiębiorstwa spółki publicznej - co najmniej na sześć tygodni przed terminem posiedzenia wyznaczonego w celu ich przeprowadzenia;
- 3) przetarg lub aukcję przeprowadza się na posiedzeniu jawnym;
- 4) przetarg lub aukcję prowadzi syndyk pod nadzorem sędziego-komisarza;
- 5) wyboru oferenta dokonuje syndyk; wybór wymaga zatwierdzenia przez sędziego-komisarza;
- 6) postanowienie zatwierdzające wybór oferenta sędzia-komisarz może wydać na posiedzeniu niejawnym;
- 7) sędzia-komisarz może odroczyć zatwierdzenie wyboru oferenta o tydzień; w tym przypadku postanowienie o zatwierdzeniu wyboru oferenta obwieszcza się.

2. Na postanowienie sędziego-komisarza o zatwierdzeniu wyboru oferenta przysługuje zażalenie.
3. ¹⁷ Przy sprzedaży nieruchomości, prawa użytkownika wieczystego, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu oraz statku morskiego wpisanego do rejestru okrętowego przepisy art. 317 ust. 3 i art. 319 stosuje się odpowiednio.

Art. 321. [Zawarcie umowy sprzedaży]

1. Syndyk zawiera umowę sprzedaży w terminie określonym przez sędziego-komisarza, nie dłuższym niż cztery miesiące od dnia zatwierdzenia wyboru oferenta przez sędziego-komisarza.
2. Jeżeli do zawarcia umowy nie dojdzie z winy oferenta, sędzia-komisarz wydaje postanowienie o ogłoszeniu nowego przetargu albo aukcji, w których nie może uczestniczyć oferent, który nie zawarł umowy.

Art. 322.
(uchylony).

Art. 323.
(uchylony).

Art. 324. [Prawo pierwszeństwa pracowników]

1. Jeżeli rada wierzycieli udzieliła zezwolenia, o którym mowa w art. 206 ust. 1 pkt 3, spółka z udziałem ponad połowy pracowników upadłego będącego spółką handlową z udziałem Skarbu Państwa ma pierwszeństwo w nabyciu przedsiębiorstwa upadłego albo jego zorganizowanej części nadającej się do prowadzenia działalności gospodarczej.
2. Syndyk w pierwszej kolejności składa ofertę sprzedaży spółce pracowniczej, o której mowa w ust. 1.

DZIAŁ III

Sprzedaż ruchomości oraz przejęcie przez zastawnika ruchomości obciążonej zastawem rejestrowym

Art. 325. [Odpowiednie stosowanie przepisów o sprzedaży mienia]

Jeżeli przepisy niniejszego działu nie stanowią inaczej, do sprzedaży ruchomości przepisy art. 320 i art. 321 stosuje się odpowiednio.

Art. 326.
(uchylony).

Art. 327. [Uprawnienia zastawnika; postępowanie z rzeczą we władaniu zastawnika lub osoby trzeciej]

1. Zastawnik zastawu rejestrowego może zaspokoić się z przedmiotu zastawu przez jego przejęcie albo zbycie w trybie określonym w art. 24 ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, jeżeli umowa o ustanowienie zastawu przewiduje taki sposób zaspokojenia zastawnika.
2. Jeżeli rzecz obciążona zastawem rejestrowym znajduje się w posiadaniu zastawnika lub osób trzecich, zastawnik zawiadamia o zaspokojeniu się syndyka. Sędzia-komisarz może wyznaczyć zastawnikowi stosowny termin do zaspokojenia się z przedmiotu zastawu. Jeżeli zastawnik nie skorzystał z tego prawa w wyznaczonym terminie, osoba, u której znajduje się rzecz obciążona zastawem rejestrowym, obowiązana jest wydać przedmiot zastawu syndykowi. Po przekazaniu przedmiotu zastawu syndyk dokonuje jego sprzedaży; suma uzyskana ze sprzedaży podlega podziałowi, z uwzględnieniem art. 336 i 340.
3. W sprawach, o których mowa w ust. 2, postanowienie sędziego-komisarza o wydaniu syndykowi przedmiotu zastawu podlega wykonaniu bez nadawania mu klauzuli wykonalności.

Art. 328. [Prawo wierzyciela do przejęcia przedmiotu zastawu rejestrowego na własność]

1. Jeżeli przedmiot zastawu rejestrowego, z którego wierzyciel może się zaspokoić, znajduje się we władaniu syndyka, a wierzycielowi przysługuje prawo do przejęcia przedmiotu na własność, sędzia-komisarz wyznacza wierzycielowi termin do wykonania tego prawa, nie krótszy niż jeden miesiąc; po upływie terminu przedmiot zastawu zostanie sprzedany według przepisów ustawy.
2. Jeżeli rzecz obciążona zastawem rejestrowym znajduje się we władaniu syndyka, a umowa o ustanowienie zastawu przewiduje zaspokojenie zastawnika w trybie określonym w art. 24 ustawy, o której mowa w art. 327 ust. 1, syndyk dokonuje sprzedaży rzeczy według przepisów niniejszej ustawy.

Art. 329. [Obowiązek rozliczenia się z syndykiem]

W przypadkach, o których mowa w art. 327 i 328, zastawnik jest obowiązany rozliczyć się z syndykiem stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów.

Art. 330. [Sprzedaż przedmiotu obciążonego zastawem wraz z przedsiębiorstwem]

1. Jeżeli przedmiot obciążony zastawem rejestrowym jest składnikiem przedsiębiorstwa upadłego i jego sprzedaż wraz z przedsiębiorstwem może być korzystniejsza niż oddzielna sprzedaż przedmiotu zastawu, przepisów art. 327 oraz art. 328 nie stosuje się.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przedmiot obciążony zastawem sprzedaje się wraz z przedsiębiorstwem. Z ceny sprzedaży przedsiębiorstwa wyodrębnia się wartość rzeczy obciążonej zastawem i przeznacza się na zaspokojenie zastawnika stosownie do art. 336 i 340.

Art. 330a. [Przejęcie ruchomości na własność przez wierzyciela]

1. Jeżeli w skład masy upadłości wchodzi ruchomości, których nie można zbyć z zachowaniem przepisów ustawy, wierzyciel może przejąć na własność ruchomości wystawione na sprzedaż albo niektóre z nich w cenie nie niższej od połowy ceny oszacowania.
2. Pierwszeństwo przejęcia ruchomości na własność przysługuje wierzycielowi, którego wierzytelność zabezpieczona jest zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym na tej ruchomości, a w dalszej kolejności - temu wierzycielowi, który oferował najwyższą cenę.
3. Oświadczenie o przejęciu będzie uwzględnione tylko wtedy, gdy wierzyciel jednocześnie z wnioskiem złoży całą cenę. Własność ruchomości przechodzi na wierzyciela z chwilą zawiadomienia go przez syndyka o przyznaniu mu przejętej rzeczy.
4. Jeżeli fundusze masy upadłości wystarczają na zaspokojenie wszystkich wierzycieli z wyższej i równorzędnej kategorii zaspokojenia i zobowiązań, o których mowa w art. 230, nabywca może zaliczyć swoją wierzytelność na cenę nabycia.
5. ¹⁸ Przepis art. 317 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ IV

Likwidacja wierzytelności i praw majątkowych

Art. 331. [Likwidacja wierzytelności]

1. Likwidacja wierzytelności upadłego następuje przez ich zbycie albo ścisnięcie.
2. Wybór sposobu likwidacji należy poprzedzić oceną, który z nich umożliwi zaspokojenie wierzycieli w jak największym stopniu przy uwzględnieniu kosztów i ryzyka niepowodzenia ścisnięcia wierzytelności upadłego oraz konieczności zaspokojenia zobowiązań, o których mowa w art. 230, związanych z przedłużeniem postępowania upadłościowego.

Art. 332. [Likwidacja praw majątkowych]

Likwidacja praw majątkowych upadłego następuje przez ich wykonanie albo zbycie.

Art. 333. [Likwidacja wierzytelności i praw majątkowych obciążonych zastawem rejestrowym]

1. Do likwidacji wierzytelności i praw majątkowych upadłego obciążonych zastawem rejestrowym stosuje się odpowiednio przepisy art. 327-330.
2. Do likwidacji wierzytelności i praw majątkowych upadłego obciążonych zastawem finansowym stosuje się odpowiednio przepisy art. 327-330 oraz przepisy ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych.

Art. 334. [Tryb sprzedaży wierzytelności i praw majątkowych]

1. Do sprzedaży wierzytelności lub praw majątkowych upadłego przepisy art. 315, art. 320 i art. 321 stosuje się odpowiednio.
2. Rada wierzycieli może wyrazić zgodę na inną formę poszukiwania nabywcy, z jednoczesnym określeniem warunków sprzedaży.
3. ¹⁹ Nie stanowi oferty publicznej papierów wartościowych w rozumieniu art. 2 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz. Urz. UE L 168 z 30.06.2017, str. 12) ogłoszenie udostępniane w

związku ze sprzedażą papierów wartościowych przez syndyka. Do takiej sprzedaży nie stosuje się przepisu art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

4. Jeżeli przedmiotem sprzedaży są instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, sędzia-komisarz może zezwolić na ich sprzedaż przez firmę inwestycyjną. W takim przypadku sędzia-komisarz może wyznaczyć rynek regulowany lub polecić dokonanie wyboru rynku regulowanego syndykowi oraz wyznaczyć minimalną cenę sprzedaży.

5. ²⁰ Przepis art. 317 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

TYTUŁ VIII PODZIAŁ FUNDUSZÓW MASY UPADŁOŚCI I SUM UZYSKANYCH ZE ZBYCIA RZECZY I PRAW OBCIĄŻONYCH RZECZOWO

DZIAŁ I Przepisy ogólne

Art. 335. [Fundusze masy upadłości]

Fundusze masy upadłości obejmują sumy uzyskane z likwidacji masy upadłości oraz dochód uzyskany z prowadzenia lub wydzierżawienia przedsiębiorstwa upadłego, a także odsetki od tych sum zdeponowanych w banku, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.

Art. 336. [Przeznaczenie sum uzyskanych z likwidacji rzeczy, wierzytelności i praw majątkowych]

1. Sumy uzyskane z likwidacji rzeczy, wierzytelności i praw obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską, a także prawami oraz prawami osobistymi i roszczeniami ujawnionymi przez wpis do księgi wieczystej lub nieujawnionymi w ten sposób, lecz zgłoszonymi sędziemu-komisarzowi w terminie określonym w art. 51 ust. 1 pkt 5, przeznacza się na zaspokojenie wierzycieli, których wierzytelności były zabezpieczone na tych rzeczach lub prawach, z zachowaniem przepisów ustawy. Kwoty pozostałe po zaspokojeniu tych wierzytelności wchodzi do funduszków masy upadłości.

2. Przepisy o zaspokojeniu wierzytelności zabezpieczonej zastawem stosuje się odpowiednio do zaspokojenia wierzytelności zabezpieczonych przez przeniesienie na wierzyciela prawa własności rzeczy, wierzytelności i innego prawa.

3. Do sum stanowiących pożytki rzeczy lub prawa obciążonego hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską, a także prawami oraz prawami osobistymi i roszczeniami przepisu ust. 1 nie stosuje się.

Art. 337. [Podział funduszków masy upadłości]

1. Podziału funduszków dokonuje się jednorazowo albo kilkakrotnie w miarę likwidacji masy upadłości po zatwierdzeniu przez sędziego-komisarza listy wierzytelności w całości lub części.

1a. W przypadku zatwierdzenia częściowego listy wierzytelności, w planie podziału uwzględnia się kwoty objęte nierozpoznanymi sprzeciwami, zabezpieczając w masie upadłości środki na ich ewentualną wypłatę po prawomocnym rozpoznaniu sprzeciwów.

2. W razie kilkakrotnego podziału funduszków masy upadłości, dokonuje się podziału ostatecznego po całkowitym zlikwidowaniu masy upadłości.

Art. 338. [Ostateczny podział funduszków masy upadłości]

Jeżeli w postępowaniu upadłościowym zaspokojeniu podlegają wierzytelności zabezpieczone hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym i hipoteką morską, podziału ostatecznego funduszków masy upadłości dokonuje się po podziale sumy uzyskanej ze zbycia przedmiotu obciążonego.

Art. 339. [Odpowiednie stosowanie przepisów o podziale]

Do postępowania w sprawie podziału sumy uzyskanej z likwidacji rzeczy, wierzytelności i praw, o których mowa w art. 336, stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu w sprawie podziału funduszków masy upadłości. O sporządzeniu planu podziału zawiadamia się upadłego oraz te osoby, których prawa podlegają zaspokojeniu z sumy uzyskanej z likwidacji. Środki zaskarżenia może wnosić upadły oraz osoby uprawnione do zaspokojenia z sumy uzyskanej z likwidacji.

Art. 340. [Sposób ujęcia wierzytelności w planie podziału]

1. Wierzytelności osobiste zabezpieczone hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym i hipoteką morską umieszcza się w planie podziału funduszków masy upadłości jedynie w takiej sumie, w jakiej nie zostały zaspokojone z przedmiotu zabezpieczenia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wierzytelności, które zostały zaspokojone przez zakład ubezpieczeń w wykonaniu umowy ubezpieczenia zawartej przez upadłego.

Art. 341. [Sposób ujęcia wierzytelności wierzyciela spadku w planie podziału]

Wierzytelność wierzyciela spadku przyjętego po ogłoszeniu upadłości, za którą masa upadłości odpowiada, umieszcza się w planie podziału funduszków masy upadłości do wysokości wartości majątku spadkowego. Jeżeli w postępowaniu upadłościowym dochodzone są wierzytelności dwu lub więcej wierzycieli spadku, które łącznie przekraczają wartość majątku spadkowego, wierzytelności te umieszcza się w planie podziału w wysokości obniżonej stosunkowo do wysokości każdej z nich.

DZIAŁ II

Kolejność zaspokajania wierzycieli

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 342. [Kategorie należności]

1. Należności podlegające zaspokojeniu z funduszków masy upadłości dzieli się na następujące kategorie:

- 1) kategoria pierwsza - przypadające za czas przed ogłoszeniem upadłości należności ze stosunku pracy, z wyjątkiem roszczeń z tytułu wynagrodzenia reprezentanta upadłego lub wynagrodzenia osoby wykonującej czynności związane z zarządem lub nadzorem nad przedsiębiorstwem upadłego, należności rolników z tytułu umów o dostarczenie produktów z własnego gospodarstwa rolnego, należności alimentacyjne oraz renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci i renty z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę, przypadające za trzy ostatnie lata przed ogłoszeniem upadłości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300 i 303) oraz należności powstałe w postępowaniu restrukturyzacyjnym z czynności zarządcy albo należności powstałe z czynności dłużnika dokonanych po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego niewymagających zezwolenia rady wierzycieli albo zgody nadzorca sądowego lub dokonanych za zezwoleniem rady wierzycieli albo zgodą nadzorca sądowego, jeżeli upadłość ogłoszono w wyniku rozpoznania uproszczonego wniosku o ogłoszenie upadłości jak również należności z tytułu kredytu, pożyczki, obligacji, gwarancji lub akredytyw lub innego finansowania przewidzianego układem przyjętym w postępowaniu restrukturyzacyjnym i udzielonego w związku z wykonaniem takiego układu, jeżeli upadłość ogłoszono w wyniku rozpoznania wniosku o ogłoszenie upadłości złożonego nie później niż trzy miesiące po prawomocnym uchynieniu układu;
- 2) kategoria druga - inne należności, jeżeli nie podlegają zaspokojeniu w innych kategoriach, w szczególności podatki i inne daniny publiczne oraz pozostałe należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne;
- 3) kategoria trzecia - odsetki od należności ujętych w wyższych kategoriach w kolejności, w jakiej podlega zaspokojeniu kapitał, a także sądowe i administracyjne kary grzywny oraz należności z tytułu darowizn i zapisów;
- 4) kategoria czwarta - należności współników albo akcjonariuszy z tytułu pożyczki lub innej czynności prawnej o podobnych skutkach, w szczególności dostawy towaru z odroczonym terminem płatności, dokonanej na rzecz upadłego będącego spółką kapitałową w okresie pięciu lat przed ogłoszeniem upadłości, wraz z odsetkami.
- 5) (uchylony).

2. (uchylony).

3. Przepisy dotyczące zaspokojenia należności ze stosunku pracy stosuje się odpowiednio do roszczeń Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych o zwrot z masy upadłości świadczeń wypłaconych przez Fundusz pracownikom upadłego.

4. (uchylony).

5. Przepisu ust. 1 pkt 4 nie stosuje się do:

- 1) należności z tytułu pożyczek oraz innych czynności prawnych o podobnych skutkach dokonanych w toku postępowania restrukturyzacyjnego, jak również w ramach wykonania układu;

- 2) należności z tytułu pożyczek oraz innych czynności prawnych o podobnych skutkach dokonanych przez wspólników albo akcjonariuszy dysponujących mniej niż 10% głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu spółki, chyba że są oni członkami organów spółki lub faktycznie prowadzą jej sprawy;
- 3) należności wspólnika albo akcjonariusza, który stał się nim w wyniku konwersji wierzytelności na udziały lub akcje dokonanej w ramach zawartego układu, z tytułu pożyczek oraz innych czynności prawnych o podobnych skutkach dokonanych przed taką konwersją.

6. Do pożyczek lub innych czynności prawnych o podobnych skutkach dokonanych przez podmiot, który dysponuje bezpośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu w spółce kapitałowej lub dysponuje bezpośrednio większością głosów w spółce osobowej, będącej wspólnikiem albo akcjonariuszem upadłej spółki, która otrzymała pożyczkę lub była beneficjentem czynności prawnej o podobnych skutkach, przepisy ust. 1 pkt 4 i ust. 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 343. [Należności zaspokajane w pierwszej kolejności]

1. Z masy upadłości zaspokajają się w pierwszej kolejności koszty postępowania, a jeżeli fundusze masy upadłości na to pozwalają - również inne zobowiązania masy upadłości, o których mowa w art. 230 ust. 2, w miarę wpływu do masy upadłości stosownych sum.

1a. Jeżeli inne zobowiązania masy upadłości, o których mowa w art. 230 ust. 2, nie zostaną zaspokojone w sposób, o którym mowa w ust. 1, zaspokajają się je stosunkowo do wysokości każdej z nich w drodze podziału funduszy masy upadłości. Przepisy art. 347-360 stosuje się odpowiednio.

2. Zobowiązania alimentacyjne ciężące na upadłym, przypadające za czas po ogłoszeniu upadłości, syndyk zaspokajają zgodnie z ust. 1 w terminach ich płatności, do dnia sporządzenia ostatecznego planu podziału, każdorazowo dla każdego uprawnionego w kwocie nie wyższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę. Pozostała część tych należności nie podlega zaspokojeniu z masy upadłości.

Art. 344. [Kolejność zaspokajania pozostałych należności]

1. Należności, o których mowa w art. 342 ust. 1, zaspokajają się dopiero po zaspokojeniu w całości kosztów postępowania, zobowiązań masy upadłości i należności alimentacyjnych zgodnie z art. 343.

2. Jeżeli suma przeznaczona do podziału nie wystarcza na zaspokojenie w całości wszystkich należności, należności dalszej kategorii zaspokajają się dopiero po zaspokojeniu w całości należności poprzedzającej kategorii, a jeżeli suma przeznaczona do podziału nie wystarcza na zaspokojenie w całości wszystkich należności tej samej kategorii, należności te zaspokajają się stosunkowo do wysokości każdej z nich.

Rozdział 2

Kolejność spłacania wierzytelności zabezpieczonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym i hipoteką morską

Art. 345. [Zasady zaspokojenia wierzytelności zabezpieczonych hipotekami i zastawami]

1. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, wierzytelności zabezpieczone hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym i hipoteką morską, a także wygasające według przepisów ustawy prawa oraz skutki ujawnienia praw i roszczeń osobistych ciężące na nieruchomości, użytkowaniu wieczystym, spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu lub statku morskim wpisanym do rejestru okrętowego, podlegają zaspokojeniu z sumy uzyskanej z likwidacji obciążonego przedmiotu, pomniejszonej o koszty likwidacji tego przedmiotu oraz inne koszty postępowania upadłościowego w wysokości nieprzekraczającej dziesiątej części sumy uzyskanej z likwidacji, nie więcej jednak niż o taką część kosztów postępowania upadłościowego, która wynika ze stosunku wartości obciążonego przedmiotu do wartości całej masy upadłości.

2. Wierzytelności i prawa, o których mowa w ust. 1, są zaspokajane w kolejności przysługującego im pierwszeństwa. Jeżeli z sumy uzyskanej z likwidacji obciążonego przedmiotu zaspokojeniu podlegają zarówno wierzytelności zabezpieczone hipoteką, jak i wygasające na podstawie art. 313 ust. 2 prawa oraz prawa i roszczenia osobiste, o pierwszeństwie rozstrzyga chwila, od której liczy się skutki wpisu hipoteki, prawa lub roszczenia do księgi wieczystej.

3. W równym stopniu z wierzytelnością zaspokajają się roszczenia o świadczenia uboczne objęte zabezpieczeniem na mocy odrębnych przepisów. Przypadającą wierzycielowi sumę zalicza się przede wszystkim na należność główną, następnie na odsetki i pozostałe roszczenia o świadczenia uboczne, z tym że koszty postępowania uwzględnia się w ostatniej kolejności.

Art. 346. [Kolejność zaspokojenia wierzytelności zabezpieczonych hipotekami i zastawami]

1. W razie sprzedaży nieruchomości, prawa użytkownika wieczystego, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu lub statku morskiego wpisanego do rejestru okrętowego, przed zaspokojeniem wierzytelności zabezpieczonych hipoteką albo hipoteką morską oraz innych praw, w tym praw i roszczeń osobistych, które ciążyły na przedmiocie sprzedaży i które w wyniku sprzedaży wygasły, zaspokajają się należności alimentacyjne w zakresie wskazanym w art. 343 ust. 2 oraz przypadające za czas po ogłoszeniu upadłości renty za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci i renty z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę, jak też wynagrodzenia za pracę pracowników wykonujących pracę na nieruchomości, statku lub w lokalu za okres ostatnich trzech miesięcy przed sprzedażą, jednakże tylko do wysokości trzykrotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. Odrębnego planu podziału nie sporządza się, jeżeli suma uzyskana ze sprzedaży nie wystarcza na zaspokojenie wierzytelności z tytułu alimentów, rent i wynagrodzeń za pracę, o których mowa w ust. 1.

DZIAŁ III

Postępowanie w sprawie podziału funduszy masy upadłości

Rozdział 1

Ustalenie planu podziału

Art. 347. [Treść planu podziału]

1. Syndyk sporządza i składa sędziemu-komisarzowi plan podziału funduszy masy upadłości, w którym:
 - 1) określa sumę podlegającą podziałowi;
 - 2) wymienia wierzytelności i prawa osób uczestniczących w podziale;
 - 3) określa sumę, jaka każdemu z uczestników przypada z podziału;
 - 4) wskazuje, które sumy mają być wypłacone, a które i z jakich przyczyn mają być pozostawione w depozycie sądowym lub pozostawione w masie upadłości na zaspokojenie wierzytelności objętych nierozpoznаныmi sprzeciwami;
 - 5) określa, czy plan podziału jest częściowy czy ostateczny.

1a. Plan podziału składa się w postaci elektronicznej i zamieszcza w Rejestrze.

2. Sędzia-komisarz może wnieść do planu poprawki lub polecić syndykowi dokonanie wskazanych zmian w planie.

Art. 348. [Oddzielny plan podziału]

1. W sprawach, w których wierzycielom przysługują prawa na zbytych rzeczach lub prawach, o których mowa w art. 345 i 346, syndyk sporządza oddzielny plan podziału sum uzyskanych ze sprzedanych rzeczy lub praw. Do tego planu stosuje się odpowiednio przepis art. 347.
2. W planie podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości syndyk wymienia dodatkowo prawa oraz prawa i roszczenia osobiste, które wskutek sprzedaży nieruchomości wygasły.

Art. 349. [Ogłoszenie o planie podziału]

1. Sędzia-komisarz zawiadamia upadłego i członków rady wierzycieli oraz obwieszcza, że plan podziału można przeglądać w sekretariacie sądu i w terminie dwóch tygodni od dnia obwieszczenia wносить zarzuty przeciwko planowi podziału.
2. W przypadku złożenia ostatecznego planu podziału sędzia-komisarz dokonuje czynności, o których mowa w ust. 1, po uprawomocnieniu się postanowienia o przyznaniu syndykowi wynagrodzenia ostatecznego.
3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór planu podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży rzeczy obciążonej, planu podziału oraz ostatecznego planu podziału, mając na uwadze zakres informacji ujmowanych w planach podziału, czytelność oraz kompletność planów podziału.

Art. 350. [Rozpoznanie zarzutów przeciwko planowi podziału]

1. Zarzuty przeciwko planowi podziału rozpoznaje sędzia-komisarz.
2. W razie potrzeby sędzia-komisarz wysłucha osoby, których praw dotyczą zarzuty.
3. Na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje zażalenie.

Art. 351. [Zatwierdzenie planu podziału]

1. Sędzia-komisarz zatwierdza plan podziału, jeżeli nie wniesiono zarzutów.

2. W razie wniesienia zarzutów, sprostowanie i zatwierdzenie planu podziału następuje po uprawomocnieniu się postanowienia sędziego-komisarza w sprawie zarzutów, a w razie jego zaskarżenia - po wydaniu postanowienia sądu.

Rozdział 2

Wykonanie planu podziału

Art. 352. [Chwila wykonania planu podziału]

1. Plan podziału wykonuje się niezwłocznie po jego zatwierdzeniu. Wykonanie planu podziału nie może jednak nastąpić przed uprawomocnieniem się postanowienia o ogłoszeniu upadłości.

2. W razie wniesienia zarzutów przeciwko planowi podziału lub zażalenia na postanowienie w sprawie zarzutów, plan wykonuje się w tych częściach, których nie dotyczą żądania zgłoszone w zarzutach lub zażaleniu. W takim przypadku zakres wykonania planu określa sędzia-komisarz.

Art. 353. [Sposób wykonania planu podziału]

1. Wykonując plan podziału, syndyk wydaje wierzycielowi należną mu kwotę lub przelewa ją na rachunek bankowy wierzyciela.

2. Po wykonaniu planu podziału syndyk składa sprawozdanie z wykonania planu podziału. Sprawozdanie składa się w postaci elektronicznej i zamieszcza w Rejestrze.

3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 2, mając na uwadze zakres informacji, których umieszczenie w sprawozdaniu jest niezbędne dla oceny prawidłowości wykonania planu podziału, w szczególności wysokość kwot wydanych poszczególnym wierzycielom ze wskazaniem sposobu wykonania planu podziału, a także biorąc pod uwagę czytelność oraz kompletność sprawozdania.

Art. 354. [Wejście upadłego w prawa wierzyciela]

1. W razie zaspokojenia wierzytelności wierzyciela osobistego upadłego, zabezpieczonej na mieniu upadłego hipoteką lub hipoteką morską, przed zbyciem przedmiotu obciążonego, w prawa wierzyciela wchodzi upadły. Odpowiedniego wpisu o tym dokonuje się w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym.

2. Podstawę wpisu stanowi wyciąg z planu podziału funduszków masy upadłości uwierzytelniony przez sekretarza sądowego.

Art. 355. [Zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonej poręczeniem]

Sumę wydzieloną na zaspokojenie wierzytelności, za którą osoba trzecia odpowiada jako poręczyciel, gwarant lub współdłużnik, wydaje się wierzycielowi w proporcji do wysokości kwoty należnej mu w dniu sporządzenia planu podziału, a poręczycielowi, gwarantowi lub współdłużnikowi - w proporcji do wysokości dokonanej zapłaty.

Art. 356. [Zaspokojenie wierzytelności warunkowej]

1. Sumę wydzieloną na zaspokojenie wierzytelności, której wysokość zależy od warunku rozwiązującego, wydaje się wierzycielowi bez zabezpieczenia, chyba że obowiązek zabezpieczenia ciąży na wierzycielu z mocy istniejącego między nim a upadłym stosunku prawnego.

2. Sumę wydzieloną na zaspokojenie wierzytelności, której zapłata zależy od warunku zawieszającego, w tym wierzytelności, o których mowa w art. 248 ust. 2, wydaje się wierzycielowi, jeżeli udowodni, że warunek się ziścił; w przeciwnym razie sumę tę składa się do depozytu sądowego.

3. Sumę wydzieloną na zaspokojenie wierzytelności niewymagalnej składa się do depozytu sądowego.

Art. 357.

(uchylony).

Art. 358. [Złożenie należności do depozytu sądowego]

Jeżeli wierzyciel nie odbierze swojej należności w terminie miesiąca lub gdy należna mu suma nie może być mu wydana z powodu podania nieprawidłowego adresu albo niepodania rachunku bankowego, sumy należne temu wierzycielowi składa się do depozytu sądowego.

Art. 359. [Orzekanie o złożeniu do depozytu sądowego lub o wydaniu kwot z depozytu]

1. W sprawach o złożenie do depozytu sądowego orzeka sędzia-komisarz. Przepisów art. 693³ § 1 i 3 Kodeksu postępowania cywilnego nie stosuje się.
2. W sprawach o wydanie kwot złożonych do depozytu sądowego orzeka sędzia-komisarz, a po prawomocnym zakończeniu lub umorzeniu postępowania upadłościowego - sąd.

Art. 360. [Wydanie sum złożonych do depozytu]

1. W postępowaniu o wydanie kwoty z depozytu sądowego badaniu podlega jedynie legitymacja czynna wnioskodawcy. Kwoty z depozytu wydaje się osobie, na którą przeszło uprawnienie wierzyciela do wypłaty kwoty z depozytu, jeżeli przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.
2. Termin do odbioru depozytu sądowego wynosi trzy lata od dnia uprawomocnienia się postanowienia o zakończeniu albo umorzeniu postępowania upadłościowego, ale nie mniej niż trzy lata od daty ziszczenia się warunku, o którym mowa w art. 356 ust. 1 lub 2, albo od daty wymagalności. Po upływie terminu prawa do niepodjętego depozytu przechodzą na Skarb Państwa. Do likwidacji niepodjętego depozytu zastosowanie mają przepisy art. 693¹⁸-693²² Kodeksu postępowania cywilnego.

TYTUŁ IX

ZAKOŃCZENIE I UMORZENIE POSTĘPOWANIA UPADŁOŚCIOWEGO ORAZ ICH SKUTKI

Art. 361. [Przypadki umorzenia postępowania upadłościowego]

1. Sąd umorzy postępowanie upadłościowe, jeżeli:
 - 1) majątek pozostały po wyłączeniu z niego przedmiotów majątkowych dłużnika obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania;
 - 2) wierzyciele zobowiązani uchwałą zgromadzenia wierzycieli albo postanowieniem sędziego-komisarza nie złożyli w wyznaczonym terminie zaliczki na koszty postępowania, a brak jest płynnych funduszy na te koszty;
 - 3) wszyscy wierzyciele, którzy zgłosili swoje wierzytelności, żądają umorzenia postępowania.
2. W przypadku umorzenia postępowania upadłościowego z powodu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, sąd ustala, czy materiał zgromadzony w sprawie daje podstawę do rozwiązania podmiotu wpisanego do Krajowego Rejestru Sądowego bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego.

Art. 362. [Doręczenie postanowienia o umorzeniu postępowania upadłościowego]

Postanowienie o umorzeniu postępowania upadłościowego doręcza się upadłemu, syndykowi oraz członkom rady wierzycieli. Postanowienie obwieszcza się. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

Art. 363. [Postanowienie o umorzeniu postępowania upadłościowego]

Prawomocne postanowienie o umorzeniu postępowania upadłościowego stanowi podstawę do wykreślenia wpisów dotyczących upadłości w księdze wieczystej i w rejestrach.

Art. 364. [Odzyskanie prawa do zarządzania majątkiem]

1. Z dniem uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu postępowania upadłościowego upadły odzyskuje prawo zarządzania swoim majątkiem i rozporządzania jego składnikami.
2. Syndyk wyda niezwłocznie upadłemu jego majątek, księgi, korespondencję i dokumenty. W przypadku potrzeby sędzia-komisarz wyda postanowienie nakazujące przymusowe odebranie majątku. Prawomocne postanowienie ma moc tytułu wykonawczego.

Art. 365. [Przechowanie dokumentacji]

1. Jeżeli upadły nie odbiera ksiąg, korespondencji lub dokumentów w terminie wyznaczonym przez syndyka, syndyk oddaje je na przechowanie na koszt upadłego. Syndyk może wstrzymać wydanie upadłemu majątku potrzebnego na pokrycie kosztów przechowania ksiąg, korespondencji lub dokumentów do czasu ich odebrania przez upadłego.
2. Syndyk pokrywa koszty przechowania ksiąg, korespondencji lub dokumentów z funduszy masy upadłości, jeżeli posiada płynne środki pozwalające na pokrycie tych kosztów. W przypadku braku płynnych środków syndyk dokonuje za zgodą sądu likwidacji majątku w celu pokrycia kosztów ich przechowania.

3. W przypadku braku majątku potrzebnego na pokrycie kosztów przechowania ksiąg, korespondencji lub dokumentów sąd zasądza od upadłego na rzecz przechowawcy koszty przechowania. W przypadku upadłego będącego osobą prawną albo spółką osobową sąd może zasądzić koszty przechowania od osób upoważnionych do reprezentowania upadłego, określając osobę albo osoby ponoszące koszty przechowania. Na postanowienie sądu zażalenie przysługuje wyłącznie upadłemu, osobie zobowiązanej do ponoszenia kosztów oraz przechowawcy.

4. Jeżeli oddanie na przechowanie ksiąg, korespondencji lub dokumentów jest niemożliwe, podlegają one złożeniu do właściwego archiwum wraz z aktami postępowania upadłościowego na koszt upadłego, z wyjątkiem dokumentacji osobowej i płacowej, do której stosuje się przepis art. 51u ust. 3 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2018 r. poz. 217, 357, 398 i 650 oraz z 2019 r. poz. 55). Koszty te ściągają się w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o egzekucji opłat sądowych. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 366. [Likwidacja majątku w przypadku nieodebrania majątku]

1. Sąd zarządza likwidację majątku i określa sposób likwidacji, jeżeli upadły nie odbierze swojego majątku w terminie wyznaczonym przez syndyka.

2. Sąd może nakazać likwidację majątku na koszt upadłego przez przekazanie majątku na cele dobroczynne lub w inny sposób, jeżeli likwidacja majątku w sposób określony przez sąd okaże się niemożliwa lub nadmiernie utrudniona. Przepis art. 365 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

3. Na postanowienie w przedmiocie likwidacji przysługuje zażalenie.

Art. 367. [Umorzenie postępowania o uznanie czynności upadłego za bezskuteczną]

1. Po umorzeniu postępowania upadłościowego umarza się wszczęte przez syndyka niezakończone procesy o uznanie za bezskuteczną czynności dokonanej przez upadłego ze szkodą dla wierzycieli. Wzajemne roszczenia o zwrot kosztów procesu wygasają.

2. W innych postępowaniach cywilnych upadły wchodzi do postępowania w miejsce syndyka.

Art. 368. [Przypadki zakończenia postępowania upadłościowego]

1. Sąd po wykonaniu ostatecznego planu podziału stwierdza zakończenie postępowania upadłościowego.

2. Sąd stwierdza zakończenie postępowania także wtedy, gdy w toku postępowania wszyscy wierzyciele zostali zaspokojeni.

3. Przepisy art. 362-367 stosuje się odpowiednio.

Art. 369. [Dopuszczalność umorzenia całości lub części zobowiązań upadłego]

1. W terminie trzydziestu dni od dnia obwieszczenia postanowienia o zakończeniu postępowania upadłościowego upadły będący osobą fizyczną może złożyć wniosek o ustalenie planu spłaty wierzycieli i umorzenie pozostałej części zobowiązań, które nie zostały zaspokojone w postępowaniu upadłościowym.

2. Sąd oddala wniosek, o którym mowa w ust. 1, jeżeli upadły doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

3. Sąd oddala wniosek, o którym mowa w ust. 1, jeżeli:

1) materiał zebrany w sprawie daje podstawę do stwierdzenia, że zachodzą okoliczności stanowiące podstawę do pozbawienia upadłego prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek lub w ramach spółki cywilnej oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, członka komisji rewizyjnej, reprezentanta lub pełnomocnika osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą w zakresie tej działalności, spółki handlowej, przedsiębiorstwa państwowego, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia lub

2) upadły nie wykonywał rzetelnie obowiązków nałożonych na niego w postępowaniu upadłościowym, lub

3) w okresie dziesięciu lat przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w stosunku do upadłego prowadzono postępowanie upadłościowe, w którym umorzono całość lub część jego zobowiązań, chyba że do niewypłacalności upadłego lub zwiększenia jej stopnia doszło pomimo dochowania przez upadłego należytej staranności, lub

4) w okresie dziesięciu lat przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości ustalony dla upadłego plan spłaty wierzycieli został uchylony na podstawie art. 370e ust. 1 lub 2 albo art. 491²⁰, lub

5) w okresie dziesięciu lat przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości czynność prawna upadłego została prawomocnie uznana za dokonaną z pokrzywdzeniem wierzycieli

- chyba że umorzenie pozostałej części zobowiązań upadłego jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi.

Art. 370.

(uchylony).

Art. 370a. [Ustalenie planu spłaty wierzycieli]

1. W postanowieniu o ustaleniu planu spłaty wierzycieli sąd określa, w jakim zakresie i w jakim czasie, nie dłuższym niż trzydzieści sześć miesięcy, upadły jest obowiązany spłacać zobowiązania uznane na liście wierzytelności a niewykonane w toku postępowania upadłościowego na podstawie planów podziału oraz jaka część zobowiązań upadłego powstałych przed dniem ogłoszenia upadłości zostanie umorzona po wykonaniu planu spłaty wierzycieli.
2. Zobowiązania powstałe po ogłoszeniu upadłości i niewykonane w toku postępowania uwzględnia się w planie spłaty wierzycieli w pełnej wysokości, przy czym ich spłata może być rozłożona na raty na czas nie dłuższy niż przewidziany na wykonanie planu spłaty wierzycieli.
3. Sąd nie jest związany stanowiskiem upadłego co do treści planu spłaty wierzycieli. Ustalając plan spłaty wierzycieli, sąd bierze pod uwagę możliwości zarobkowe upadłego, konieczność utrzymania upadłego i osób pozostających na jego utrzymaniu, w tym ich potrzeby mieszkaniowe, wysokość niezaspokojonych wierzytelności i realność ich zaspokojenia w przyszłości.
4. Postanowienie sądu o ustaleniu planu spłaty wierzycieli obwieszcza się. Na postanowienie sądu w przedmiocie ustalenia planu spłaty przysługuje zażalenie.
5. Ustalenie planu spłaty wierzycieli nie narusza praw wierzyciela wobec poręczyciela upadłego oraz współdłużnika upadłego ani praw wynikających z hipoteki, zastawu, zastawu rejestrowego, zastawu skarbowego lub hipoteki morskiej, jeżeli były one ustanowione na mieniu osoby trzeciej. Ustalenie planu spłaty wierzycieli i umorzenie zobowiązań upadłego jest skuteczne również w stosunkach między upadłym, a poręczycielem, gwarantem i współdłużnikiem upadłego.

Art. 370b. [Skarga kasacyjna]

1. Na postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie ustalenia planu spłaty wierzycieli przysługuje skarga kasacyjna.
2. W przypadku wniesienia skargi kasacyjnej, sąd upadłościowy na wniosek skarżącego może wstrzymać wydanie postanowienia o umorzeniu zobowiązań upadłego, o którym mowa w art. 370f ust. 1.
3. Jeżeli w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej postanowienie w przedmiocie ustalenia planu spłaty wierzycieli zostanie uchylone, sąd upadłościowy uchyla postanowienie o umorzeniu zobowiązań upadłego, o którym mowa w art. 370f ust. 1.

Art. 370c. [Czynności w okresie wykonywania planu spłaty wierzycieli]

1. W okresie wykonywania planu spłaty wierzycieli niedopuszczalne jest wszczęcie postępowania egzekucyjnego dotyczącego wierzytelności powstałych przed ogłoszeniem upadłości, z wyjątkiem wierzytelności wynikających z zobowiązań, o których mowa w art. 370f ust. 2, oraz wierzytelności, których upadły nie ujawnił, jeżeli wierzyciel nie brał udziału w postępowaniu.
2. W okresie wykonywania planu spłaty wierzycieli upadły nie może dokonywać czynności prawnych, które mogłyby pogorszyć jego zdolność do wykonania planu spłaty wierzycieli.
3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach sąd na wniosek upadłego może wyrazić zgodę na dokonanie albo zatwierdzić dokonanie czynności prawnej, o której mowa w ust. 2.
4. Upadły jest obowiązany składać sądowi corocznie do końca kwietnia sprawozdanie z wykonania planu spłaty wierzycieli za poprzedni rok kalendarzowy, w którym wykazuje osiągnięte przychody, spłacone kwoty oraz nabyte składniki majątkowe o wartości przekraczającej przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Do sprawozdania upadły dołącza kopię rocznego zeznania podatkowego.

Art. 370d. [Zmiana planu spłaty wierzycieli]

1. Jeżeli upadły nie może wywiązać się z obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli, sąd na jego wniosek po wysłuchaniu wierzycieli może zmienić plan spłaty wierzycieli. Sąd może przedłużyć termin spłaty zobowiązań na dalszy okres nieprzekraczający osiemnastu miesięcy. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie, a na postanowienie sądu drugiej instancji - skarga kasacyjna.
2. W przypadku istotnej poprawy sytuacji majątkowej upadłego w okresie wykonywania planu spłaty wierzycieli wynikającej z innych przyczyn niż zwiększenie się wynagrodzenia za pracę lub dochodów uzyskiwanych z osobiście wykonywanej przez upadłego działalności zarobkowej wierzyciel oraz upadły mogą wystąpić z wnioskiem o zmianę planu spłaty wierzycieli. O zmianie planu spłaty wierzycieli sąd orzeka po wysłuchaniu upadłego i wierzycieli objętych planem spłaty. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

3. Do wierzycieli, których wierzytelności powstałe przed zakończeniem postępowania upadłościowego zostały po ustaleniu planu spłaty wierzycieli stwierdzone prawomocnym orzeczeniem, ugodą zawartą przed sądem lub ostateczną decyzją, przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 370e. [Uchylenie planu spłaty wierzycieli]

1. W przypadku niewykonywania przez upadłego obowiązków ustalonych w planie spłaty wierzycieli sąd z urzędu albo na wniosek wierzyciela uchyla plan spłaty wierzycieli po wysłuchaniu upadłego i wierzycieli objętych planem spłaty, chyba że uchylenie obowiązków jest nieznaczne lub umorzenie pozostałej części zobowiązań upadłego jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli upadły:

- 1) nie złożył w terminie sprawozdania z wykonania planu spłaty wierzycieli zgodnie z art. 370c ust. 4;
- 2) w sprawozdaniu z wykonania planu spłaty wierzycieli zataił osiągnięte przychody lub nabyte składniki majątkowe, o których mowa w art. 370c ust. 4;
- 3) dokonał czynności prawnej, o której mowa w art. 370c ust. 2, bez zgody sądu albo czynność ta nie została przez sąd zatwierdzona;
- 4) ukrywał majątek lub czynność prawna upadłego została prawomocnie uznana za dokonaną z pokrzywdzeniem wierzycieli.

3. W przypadku uchylenia planu spłaty zobowiązania upadłego nie podlegają umorzeniu.

Art. 370f. [Wykonanie planu spłaty wierzycieli]

1. Po wykonaniu przez upadłego obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli sąd wydaje postanowienie o stwierdzeniu wykonania planu spłaty i umorzeniu zobowiązań upadłego powstałych przed dniem ogłoszenia upadłości i niezaspokojonych w wyniku wykonania planu spłaty wierzycieli.

2. Nie podlegają umorzeniu zobowiązania o charakterze alimentacyjnym, zobowiązania wynikające z rent z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci, zobowiązania do zapłaty kar grzywny orzeczonych przez sąd, a także do wykonania obowiązku naprawienia szkody oraz zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, zobowiązania do zapłaty nawiazki lub świadczenia pieniężnego orzeczonych przez sąd jako środek karny lub środek związany z poddaniem sprawy próbie, jak również zobowiązania do naprawienia szkody wynikającej z przestępstwa lub wykroczenia stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem oraz zobowiązania, których upadły umyślnie nie ujawnił, jeżeli wierzyciel nie brał udziału w postępowaniu.

3. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

4. Po wydaniu postanowienia, o którym mowa w ust. 1, niedopuszczalne jest wszczęcie postępowania egzekucyjnego dotyczącego wierzytelności powstałej przed ogłoszeniem upadłości, z wyjątkiem wierzytelności, wynikających z zobowiązań, o których mowa w ust. 2.

Art. 371. [Zniesienie postępowania upadłościowego]

1. Postępowanie upadłościowe podlega uchyleniu w razie prawomocnego odrzucenia albo oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Przepisy art. 362-367 stosuje się odpowiednio.

2. Przepis ust. 1 ma odpowiednie zastosowanie w przypadku umorzenia postępowania w przedmiocie ogłoszenia upadłości na podstawie art. 54 ust. 4.

3. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

Art. 372. [Skutki zmiany stosunków prawnych]

1. Zmiany stosunków prawnych dokonane na podstawie przepisów ustawy obowiązują upadłego i drugą stronę również po umorzeniu lub zakończeniu postępowania upadłościowego, chyba że przepisy odrębnej ustawy stanowią inaczej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie uchylenia postępowania upadłościowego, z tym że:

- 1) upadły może cofnąć wypowiedzenie umów dokonane przez syndyka, jeżeli nie upłynął termin wypowiedzenia;
- 2) upadły może w terminie trzydziestu dni od dnia ogłoszenia albo doręczenia postanowienia, którym uchylono postępowanie - odstąpić od umów zawartych przez syndyka, jeżeli umowa przez niego zawarta nie została wykonana albo została wykonana częściowo.

TYTUŁ X

POSTĘPOWANIE W SPRAWACH ORZEKANIA ZAKAZU PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Art. 373. [Przesłanki orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej]

1. Sąd może orzec pozbawienie na okres od jednego do dziesięciu lat prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek lub w ramach spółki cywilnej oraz pełnienia funkcji zarządcy sukcesyjnego, członka rady nadzorczej, członka komisji rewizyjnej, reprezentanta lub pełnomocnika osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą w zakresie tej działalności, spółki handlowej, przedsiębiorstwa państwowego, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia osoby, która ze swojej winy:

- 1) będąc do tego zobowiązana z mocy ustawy, nie złożyła w ustawowym terminie wniosku o ogłoszenie upadłości albo
 - 1a) faktycznie zarządzając przedsiębiorstwem dłużnika, istotnie przyczyniła się do niezłożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w ustawowym terminie, albo
- 2) po ogłoszeniu upadłości nie wydała lub nie wskazała majątku, ksiąg rachunkowych, korespondencji lub innych dokumentów upadłego, w tym danych w postaci elektronicznej, do których wydania lub wskazania była obowiązana z mocy ustawy, albo
- 3) jako upadły po ogłoszeniu upadłości ukrywała, niszczyła lub obciążała majątek wchodzący w skład masy upadłości, albo
- 4) jako upadły w toku postępowania upadłościowego nie wykonała innych obowiązków ciążących na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądu albo sędziego-komisarza, albo też w inny sposób utrudniała postępowanie.

1a. Mimo zaistnienia przesłanki, o której mowa w ust. 1 pkt 1, sąd może oddalić wniosek o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli został złożony wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego, postępowania układowego lub postępowania sanacyjnego, a rozmiar pokrzywdzenia wierzycieli jest nieznaczny.

2. Przy orzekaniu zakazu, o którym mowa w ust. 1, sąd bierze pod uwagę stopień winy oraz skutki podejmowanych działań, w szczególności obniżenie wartości ekonomicznej przedsiębiorstwa upadłego i rozmiar pokrzywdzenia wierzycieli.

3. Sąd może orzec pozbawienie na okres od jednego do dziesięciu lat prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek lub w ramach spółki cywilnej oraz pełnienia funkcji zarządcy sukcesyjnego, członka rady nadzorczej, członka komisji rewizyjnej, reprezentanta lub pełnomocnika osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą w zakresie tej działalności, spółki handlowej, przedsiębiorstwa państwowego, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia osoby, wobec której:

- 1) już co najmniej raz ogłoszono upadłość, z umorzeniem jej długów po zakończeniu postępowania upadłościowego;
- 2) ogłoszono upadłość nie dawniej niż pięć lat przed ponownym ogłoszeniem upadłości.

Art. 374. [Zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w stosunku do osoby fizycznej]

1. Sąd może orzec zakaz prowadzenia działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 373, wobec dłużnika będącego osobą fizyczną, także jeżeli niewypłacalność dłużnika jest następstwem jego celowego działania lub rażącego niedbalstwa.

2. Do osób uprawnionych do reprezentowania przedsiębiorcy będącego osobą prawną albo spółką handlową niemającą osobowości prawnej oraz osób faktycznie zarządzających przedsiębiorstwem dłużnika, jeżeli niewypłacalność przedsiębiorcy lub pogorszenie jego sytuacji finansowej jest następstwem celowego działania lub rażącego niedbalstwa tych osób, przepis ust. 1 stosuje się.

Art. 375. [Właściwość sądu upadłościowego]

1. W sprawach, o których mowa w art. 373 i 374, orzeka sąd upadłościowy.

2. Jeżeli postępowania upadłościowego nie wszczęto albo oddalono wniosek o ogłoszenie upadłości lub umorzono postępowanie upadłościowe, orzeka sąd właściwy do rozpoznania sprawy o ogłoszenie upadłości.

Art. 376. [Postępowanie w sprawie o zakaz prowadzenia działalności gospodarczej]

1. Postępowanie w sprawach, o których mowa w art. 373 i art. 374, wszczyna się wyłącznie na wniosek wierzyciela, tymczasowego nadzorca sądowego, zarządcy przymusowego, syndyka, prokuratora, a także Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Komisji Nadzoru Finansowego. Wygaśnięcie w toku postępowania funkcji tymczasowego nadzorca, zarządcy przymusowego lub syndyka oraz zaspokojenie wierzytelności wierzyciela będącego wnioskodawcą nie ma wpływu na dalszy bieg postępowania wszczętego na jego wniosek. W sprawach tych stosuje się przepisy o postępowaniu nieprocesowym.

2. Sąd wydaje postanowienie po przeprowadzeniu rozprawy.

3. Od postanowienia sądu drugiej instancji przysługuje skarga kasacyjna.

4. Odpis prawomocnego postanowienia sąd przesyła do Krajowego Rejestru Sądowego.
5. Postanowienie o orzeczeniu zakazu prowadzenia działalności gospodarczej obwieszcza się.

Art. 377. [Niedopuszczalność orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej]

Nie orzeka się zakazu, o którym mowa w art. 373, jeżeli postępowanie w tej sprawie nie zostało wszczęte w terminie roku od dnia umorzenia lub zakończenia postępowania upadłościowego albo oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13, a gdy wniosek o ogłoszenie upadłości nie był złożony, w terminie trzech lat od dnia ustania stanu niewypłacalności albo wygaśnięcia obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości przez daną osobę.

CZĘŚĆ TRZECIA ODRĘBNE POSTĘPOWANIA UPADŁOŚCIOWE

TYTUŁ I

POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE WSZCZĘTE PO ŚMIERCI NIEWYPŁACALNEGO DŁUŻNIKA

Art. 418. [Wniosek o ogłoszenie upadłości złożony po śmierci]

Jeżeli wniosek o ogłoszenie upadłości wobec przedsiębiorcy lub osoby, o której mowa w art. 8 lub art. 9, złożono po ich śmierci, postępowanie upadłościowe prowadzone jest według przepisów zawartych w tytule niniejszym.

Art. 419. [Udział kuratora spadku; udział nabywcy spadku]

1. Jeżeli w postępowaniu nie bierze udziału spadkobierca, którego prawa zostały stwierdzone prawomocnym postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku, albo kurator spadku, sąd w postanowieniu o ogłoszeniu upadłości ustanowi kuratora, do którego stosuje się przepis art. 187. Po ogłoszeniu upadłości orzeczenie o powołaniu lub zmianie kuratora wydaje sędzia-komisarz.

2. W razie zbycia spadku przed ogłoszeniem upadłości postępowanie prowadzi się z udziałem nabywcy spadku, do którego stosuje się przepisy dotyczące upadłego.

3. W przypadku gdy został ustanowiony zarząd sukcesyjny, uczestnikiem postępowania o ogłoszenie upadłości zmarłego przedsiębiorcy jest również zarządca sukcesyjny. Zażalenie na postanowienie o ogłoszeniu upadłości przysługuje również osobie, która pełniła funkcję zarządcy sukcesyjnego w chwili ogłoszenia upadłości.

Art. 420.

(uchylony).

Art. 421. [Wejście aktywów spadku do masy upadłości]

Do masy upadłości wchodzi aktywa spadku po zmarłym dłużniku, a w przypadku ustanowienia zarządu sukcesyjnego także aktywa nabyte w okresie zarządu sukcesyjnego, które weszły w skład przedsiębiorstwa w spadku.

Art. 422. [Bezskuteczność ustanowienia wykonawcy testamentu oraz zapisów i poleceń]

Ustanowienie wykonawcy testamentu oraz zapisy i polecenia są bezskuteczne wobec masy upadłości.

Art. 423. [Stosowanie przepisów o bezskuteczności czynności upadłego]

Do czynności upadłego, dokonanych na sześć miesięcy przed jego śmiercią, przepisy art. 127-130a stosuje się.

Art. 424. [Chwila powstania skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu spadku]

W razie ogłoszenia upadłości w sprawach objętych przepisami niniejszego tytułu skutki prawne związane z przyjęciem spadku powstają po zakończeniu postępowania upadłościowego.

Art. 425. [Tytuł egzekucyjny przeciwko spadkobiercy]

Po zakończeniu albo umorzeniu postępowania upadłościowego wyciąg z zatwierdzonej listy wierzytelności, zawierający oznaczenie wierzytelności oraz sumy na jej poczet otrzymane przez wierzyciela, jest tytułem egzekucyjnym przeciwko spadkobiercy.

TYTUŁ IA

POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE WOBEC DEWELOPERÓW

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 425a. [Zakres zastosowania przepisów]

Przepisy niniejszego tytułu stosuje się w przypadku ogłoszenia upadłości dewelopera w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1468 oraz z 2018 r. poz. 2244), zwanej dalej "ustawą o ochronie nabywcy".

Art. 425b. [Cele postępowania]

Postępowanie określone w niniejszym tytule prowadzi się w celach, o których mowa w art. 2, a także aby doprowadzić do zaspokojenia nabywców w drodze przeniesienia na nich własności lokali, o ile racjonalne względy na to pozwolą.

Art. 425c. [Definicje]

Ilekcroć w przepisach niniejszego tytułu jest mowa o:

- 1) nabywcy - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wobec której deweloper zobowiązał się do przeniesienia prawa, o którym mowa w art. 1 ustawy o ochronie nabywcy, i która zobowiązała się do spełnienia świadczenia pieniężnego na rzecz dewelopera na poczet ceny nabycia tego prawa;
- 2) przeniesieniu własności lokalu - należy przez to rozumieć przeniesienie własności lokalu mieszkalnego, a także przeniesienie własności nieruchomości gruntowej zabudowanej domem jednorodzinnym lub użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej i własności domu jednorodzinnego na niej posadowionego stanowiącego odrębną nieruchomość;
- 3) umowie deweloperskiej - należy przez to rozumieć umowę między upadłym a nabywcą, której przedmiotem jest przeniesienie prawa, o którym mowa w art. 1 ustawy o ochronie nabywcy.

Art. 425d. [Upadłość dewelopera - emitenta obligacji]

W przypadku gdy upadły jest emitentem obligacji, a dla zabezpieczenia praw z obligacji ustanowiono zabezpieczenie na nieruchomości, na której realizowane jest przedsięwzięcie deweloperskie, przepisów art. 488-490 nie stosuje się.

DZIAŁ II

Dalsze prowadzenie przedsięwzięcia deweloperskiego

Art. 425e. [Warunki dalszego prowadzenia przedsięwzięcia deweloperskiego]

1. W postępowaniu upadłościowym syndyk może dalej prowadzić przedsięwzięcie deweloperskie upadłego za zgodą sędziego-komisarza. Sędzia-komisarz udziela zgody, jeżeli racjonalne względy wskazują, że dalsze prowadzenie przedsięwzięcia deweloperskiego jest ekonomicznie uzasadnione i istnieją szanse na jego ukończenie.
2. Syndyk prowadzi dalej przedsięwzięcie deweloperskie upadłego, w odniesieniu do którego we wcześniejszym postępowaniu sanacyjnym wobec upadłego nabywcy podjęli uchwałę, o której mowa w art. 358 ust. 4 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne, oraz wpłacili lub zabezpieczyli dopłaty w terminach, o których mowa w art. 359 ust. 1 i 2 tej ustawy, ale układ nie doszedł do skutku, chyba że na odstąpieniu od dalszego prowadzenia przedsięwzięcia deweloperskiego wyraził zgodę sędzia-komisarz.
3. Syndyk przechowuje środki pieniężne uzyskane z dopłat wpłaconych we wcześniejszym postępowaniu sanacyjnym, przekazane mu przez zarządcę ustanowionego w tym postępowaniu, na odrębnym rachunku bankowym. W przypadku odstąpienia od dalszego prowadzenia przedsięwzięcia deweloperskiego syndyk zwraca dopłaty nabywcom, a zabezpieczenia wpłacenia dopłat wygasają z mocy prawa.
4. W przypadku prawomocnego oddalenia lub odrzucenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub umorzenia postępowania w przedmiocie ogłoszenia upadłości przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 425f. [Wyłączenie uprawnienia do odstąpienia od umowy deweloperskiej]

1. W przypadku dalszego prowadzenia przedsięwzięcia deweloperskiego zgodnie z art. 425e do umowy deweloperskiej przepisu art. 98 nie stosuje się w zakresie, w jakim przewiduje uprawnienie syndyka do odstąpienia

od umowy, a do roszczenia nabywcy wynikającego z umowy deweloperskiej przepisu art. 91 nie stosuje się. Roszczenie nabywcy zaspokajane jest przez przeniesienie własności lokalu.

2. Przeniesienie własności lokalu nie wywołuje skutków sprzedaży egzekucyjnej. Przepisu art. 313 nie stosuje się.

Art. 425g. [Utrzymanie w mocy zgody na bezobciążeniowe wyodrębnienie lokalu mieszkalnego lub zobowiązania do jej wydania]

Jeżeli nieruchomości, na której prowadzone jest przedsięwzięcie deweloperskie, obciążona jest hipoteką, której przysługuje pierwszeństwo przed roszczeniami chociażby jednego nabywcy, a wierzyciel zabezpieczony hipoteką wyraził zgodę na bezobciążeniowe wyodrębnienie lokalu mieszkalnego, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 17 ustawy o ochronie nabywcy, zgodnie z art. 76 ust. 4 zdanie drugie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2018 r. poz. 1916 i 2354), zgoda taka pozostaje w mocy na warunkach w niej określonych, przy czym warunek wykonania zobowiązania nabywcy względem upadłego uznaje się za spełniony w przypadku wykonania zobowiązania do rąk syndyka lub zarządcy ustanowionego we wcześniejszym postępowaniu sanacyjnym.

Art. 425h. [Zaprzestanie dalszego prowadzenia przedsięwzięcia deweloperskiego]

1. Jeżeli w toku postępowania upadłościowego ujawni się podstawa do przyjęcia, że dalsze prowadzenie przedsięwzięcia deweloperskiego nie jest uzasadnione racjonalnymi względami, sędzia-komisarz na wniosek syndyka udziela zgody na zaprzestanie dalszego prowadzenia przedsięwzięcia deweloperskiego. Na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje zażalenie.

2. Uprawnoczenie się postanowienia sędziego-komisarza o wyrażeniu zgody na zaprzestanie dalszego prowadzenia przedsięwzięcia deweloperskiego wywołuje z mocy prawa skutek odstąpienia przez syndyka od umów deweloperskich na podstawie art. 98, a do roszczeń nabywców wynikających z tych umów przepis art. 91 stosuje się odpowiednio.

3. Do dopłat w części niewykorzystanej przepis art. 425e ust. 3 zdanie drugie stosuje się.

4. Po uprawnomocnieniu się postanowienia sędziego-komisarza o wyrażeniu zgody na zaprzestanie dalszego prowadzenia przedsięwzięcia deweloperskiego syndyk informuje o tym bank prowadzący mieszkaniowy rachunek powierniczy dla przedsięwzięcia deweloperskiego i składa dyspozycję zwrotu środków znajdujących się na rachunku nabywcom.

DZIAŁ III

Likwidacja nieruchomości, na której prowadzone jest przedsięwzięcie deweloperskie

Art. 425i. [Podział sum uzyskanych z likwidacji nieruchomości]

Sumy uzyskane z likwidacji nieruchomości, na której prowadzone jest przedsięwzięcie deweloperskie, podlegają podziałowi na zasadach ogólnych, z tym że w przypadku wyrażenia przez wierzyciela zabezpieczonego hipoteką zgody na bezobciążeniowe wyodrębnienie lokalu mieszkalnego, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 17 ustawy o ochronie nabywcy, zgodnie z art. 76 ust. 4 zdanie drugie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, uznaje się, że roszczeniu nabywcy lokalu, którego ta zgoda dotyczy, przysługuje pierwszeństwo przed hipoteką w zakresie, w jakim dokonał wpłat na poczet umowy.

Art. 425j. [Zaspokojenie roszczeń nabywcy]

Roszczenia nabywcy wynikające z odstąpienia od umowy deweloperskiej podlegają zaspokojeniu z sum uzyskanych z likwidacji nieruchomości, na której prowadzone jest przedsięwzięcie deweloperskie, na takich samych zasadach jak roszczenie z umowy deweloperskiej. Nabywcy przysługuje pierwszeństwo wynikające z ujawnienia w księdze wieczystej przysługującego mu roszczenia z umowy deweloperskiej, także w przypadku gdy wpis o ujawnieniu tego roszczenia został wykreślony.

Art. 425k. [Roszczenie pieniężne nabywcy]

Roszczenie pieniężne nabywcy powstałe wskutek przekształcenia roszczenia z umowy deweloperskiej w toku postępowania restrukturyzacyjnego lub upadłościowego podlega zaspokojeniu w sposób określony w art. 425j.

DZIAŁ IV

Kontynuacja przedsięwzięcia deweloperskiego przez innego przedsiębiorcę

Art. 425l. [Zgoda na sprzedaż nieruchomości]

1. Na wniosek syndyka sędzia-komisarz może wyrazić zgodę na sprzedaż nieruchomości, na której prowadzone jest przedsięwzięcie deweloperskie, przedsiębiorcy, który zobowiąże się do kontynuacji przedsięwzięcia deweloperskiego.
2. Przedsiębiorca nabywający nieruchomość na podstawie ust. 1 odpowiada solidarnie z upadłym za jego zobowiązania z umów deweloperskich zawartych w związku z przedsięwzięciem deweloperskim realizowanym na nieruchomości, jak również za zobowiązania wobec nabywców wynikające z przekształcenia roszczeń z takich umów w toku postępowania restrukturyzacyjnego lub upadłościowego lub z odstąpienia od takich umów. Zobowiązania, o których mowa w zdaniu poprzednim, nie podlegają zaspokojeniu w postępowaniu upadłościowym prowadzonym wobec upadłego.
3. Wraz z własnością nieruchomości przedsiębiorca nabywający nieruchomość na podstawie ust. 1 nabywa przysługujące upadłemu prawa wynikające z umów deweloperskich zawartych w związku z przedsięwzięciem deweloperskim realizowanym na nieruchomości.
4. Sprzedaż nieruchomości na podstawie ust. 1 nie wywołuje skutków sprzedaży egzekucyjnej. Przepisu art. 313 nie stosuje się.
5. Wyrażając zgodę na sprzedaż nieruchomości na podstawie ust. 1, sędzia-komisarz uwzględnia interes nabywców oraz prawdopodobieństwo dokończenia przedsięwzięcia deweloperskiego przez przedsiębiorcę nabywającego nieruchomość.
6. Do umowy deweloperskiej zawartej w ramach przedsięwzięcia deweloperskiego prowadzonego na nieruchomości podlegającej sprzedaży na podstawie ust. 1 przepisów art. 98 nie stosuje się. Do roszczenia nabywcy wynikającego z umowy deweloperskiej przepisu art. 91 nie stosuje się.
7. W przypadku sprzedaży nieruchomości na podstawie ust. 1 przepisów art. 336, art. 345 i art. 346 nie stosuje się.

Art. 425m. [Obowiązek zawarcia umowy o prowadzenie mieszkaniowego rachunku powierniczego]

1. Jeżeli dla przedsięwzięcia deweloperskiego prowadzonego na nieruchomości nabytej na podstawie art. 425l ust. 1 jest prowadzony mieszkaniowy rachunek powierniczy upadłego, przedsiębiorca nabywający tę nieruchomość jest obowiązany do zawarcia umowy o prowadzenie mieszkaniowego rachunku powierniczego w terminie trzydziestu dni od dnia wyrażenia przez sędziego-komisarza zgody, o której mowa w art. 425l ust. 1. O otwarciu rachunku powierniczego przedsiębiorca niezwłocznie informuje syndyka.
2. Niezwłocznie po zawarciu przez przedsiębiorcę umowy o prowadzenie mieszkaniowego rachunku powierniczego zgodnie z ust. 1 syndyk informuje bank prowadzący mieszkaniowy rachunek powierniczy upadłego o przejściu praw z umów deweloperskich zgodnie z art. 425l ust. 3 i składa dyspozycję przekazania środków zgromadzonych na mieszkaniowym rachunku powierniczym upadłego na mieszkaniowy rachunek powierniczy przedsiębiorcy.
3. Po przekazaniu środków, o których mowa w ust. 2, na mieszkaniowy rachunek powierniczy przedsiębiorcy nabywającego nieruchomość na podstawie art. 425l ust. 1 umowa o prowadzenie mieszkaniowego rachunku powierniczego upadłego wygasa.

DZIAŁ V

Kontynuacja przedsięwzięcia deweloperskiego w układzie

Art. 425n. [Propozycje układowe nabywców]

Nabywcy w liczbie stanowiącej co najmniej 20% liczby nabywców w ramach przedsięwzięcia deweloperskiego prowadzonego przez upadłego mogą zgłosić propozycje układowe w terminie trzydziestu dni od dnia ogłoszenia upadłości.

Art. 425o. [Treść propozycji układowych]

1. Propozycje układowe mogą także obejmować:
 - 1) wpłacenie dopłat przez wszystkich albo niektórych nabywców i zaspokojenie ich przez przeniesienie własności lokali, przy czym propozycje układowe mogą przewidywać późniejszy zwrot dopłat z przychodów z realizacji przedsięwzięcia deweloperskiego;
 - 2) sprzedaż nieruchomości, na której prowadzone jest przedsięwzięcie deweloperskie, z zachowaniem ciążących na niej ograniczonych praw rzeczowych, na rzecz przedsiębiorcy, który przejąłby zobowiązania wobec nabywców i zobowiązałby się do kontynuacji przedsięwzięcia deweloperskiego, przy czym propozycje układowe mogą przewidywać zmianę treści umów deweloperskich;
 - 3) określenie innych warunków kontynuacji przedsięwzięcia deweloperskiego i sposobów jego finansowania;

4) zamianę lokali między wierzycielami lub zamianę lokalu na lokal niebędący przedmiotem umowy deweloperskiej.

2. Przepis art. 162 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne stosuje się odpowiednio.

Art. 425p. [Treść propozycji układowych. Zatwierdzenie układu]

1. Propozycje układowe mogą przewidywać różny sposób traktowania nabywców w zależności od tego, czy wpłacą oni dopłaty, o których mowa w art. 425o ust. 1 pkt 1.

2. Do propozycji układowych przewidujących sposób restrukturyzacji, o którym mowa w art. 425o ust. 1 pkt 2, załącza się sporządzone w formie aktu notarialnego nieodwołalne oświadczenie woli przedsiębiorcy o nabyciu nieruchomości, na której jest prowadzone przedsięwzięcie deweloperskie, wraz z ciążącymi na niej obciążeniami i o przejęciu zobowiązań upadłego w stosunku do nabywców. W przypadku prawomocnego zatwierdzenia układu przewidującego sprzedaż nieruchomości na zasadach określonych w oświadczeniu woli przedsiębiorcy, o którym mowa w niniejszym ustępie, oświadczenie to zastępuje jego oświadczenie woli konieczne do zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości, na której jest prowadzone przedsięwzięcie deweloperskie, a umowę uznaje się za zawartą.

3. Prawomocne postanowienie o zatwierdzeniu układu wraz z oświadczeniem, o którym mowa w ust. 2, stanowi podstawę ujawnienia prawa własności w księdze wieczystej. Jeżeli dla przedsięwzięcia deweloperskiego jest prowadzony mieszkaniowy rachunek powierniczy upadłego, przepis art. 425m stosuje się odpowiednio.

Art. 425q. [Głosowanie nad układem]

1. Głosowanie nad układem przeprowadza się w grupach wierzycieli.

2. Nabywcy stanowią odrębną grupę wierzycieli, dla której sporządza się odrębną listę wierzycieli uprawnionych do głosowania. Dopuszczalny jest dodatkowy podział nabywców na większą liczbę grup obejmujących poszczególne kategorie interesów, w szczególności z uwagi na stopień wykonania umowy z deweloperem.

Art. 425r. [Głosowanie nad dopłatami]

1. Jeżeli zostaną zgłoszone propozycje układowe przewidujące sposób restrukturyzacji, o którym mowa w art. 425o ust. 1 pkt 1, sędzia-komisarz niezwłocznie przeprowadza wstępne głosowanie nabywców nad propozycjami układowymi w zakresie ich dotyczącym.

2. Sędzia-komisarz sporządza listę nabywców uprawnionych do głosowania na podstawie listy przedłożonej przez syndyka.

3. Uchwała nabywców zostaje przyjęta, jeżeli wypowiedzą się za nią nabywcy deklarujący łącznie dopłaty wystarczające zgodnie z treścią propozycji układowych do sfinansowania dokończenia przedsięwzięcia deweloperskiego.

4. Przyjęcie uchwały stwierdza sędzia-komisarz postanowieniem.

Art. 425s. [Wpłacenie dopłat]

1. W przypadku przyjęcia uchwały nabywców, o której mowa w art. 425r ust. 3, nabywcy zobowiązani do wpłacenia dopłat wpłacają je do masy upadłości lub zabezpieczają ich wpłatę w zakresie przewidzianym uchwałą w terminie dwóch miesięcy od dnia podjęcia uchwały. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin może zostać przedłużony postanowieniem sędziego-komisarza.

2. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 1, nie zostaną wpłacone lub zabezpieczone wszystkie dopłaty, w pełnej wysokości przewidzianej uchwałą, nabywcy mogą uzupełnić brakujące dopłaty, wpłacając je lub zabezpieczając ich wpłatę w terminie trzydziestu dni od bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ust. 1.

1. W tym samym terminie upadły lub syndyk mogą przedstawić dowód istnienia innych źródeł finansowania przedsięwzięcia deweloperskiego.

3. Wpłacenie lub zabezpieczenie dopłat lub innych środków w wysokości wystarczającej na sfinansowanie przedsięwzięcia deweloperskiego stwierdza postanowieniem sędzia-komisarz, jednocześnie wyznaczając termin zgromadzenia wierzycieli w celu głosowania nad układem. Treść uchwały nabywców, o której mowa w art. 425r ust. 3, włącza się do układu, a zgromadzenie wierzycieli nie może przyjąć układu o treści odbiegającej od uchwały nabywców w zakresie nią uregulowanym. Sędzia-komisarz zwraca uwagę wierzycieli uczestniczących w zgromadzeniu wierzycieli na niezgodność propozycji układowych z uchwałą nabywców. Sąd odmawia zatwierdzenia układu o treści odbiegającej od uchwały nabywców w zakresie nią uregulowanym.

4. Jeżeli w terminach, o których mowa w ust. 1 lub 2, zostaną wpłacone lub zabezpieczone dopłaty w wysokości przewidzianej uchwałą nabywców, o której mowa w art. 425r ust. 3, przedsięwzięcie deweloperskie może być dalej prowadzone.

5. W przypadku niedojścia układu do skutku pomimo podjęcia uchwały nabywców, o której mowa w art. 425r ust. 3, oraz wpłacenia lub zabezpieczenia w terminach, o których mowa w ust. 1 lub 2, dopłat w wysokości wystarczającej na sfinansowanie przedsięwzięcia deweloperskiego w dalszym toku postępowania upadłościowego odstąpienie przez syndyka od kontynuacji przedsięwzięcia deweloperskiego wymaga zgody sędziego-komisarza.

6. Syndyk przechowuje środki pieniężne uzyskane z dopłat na odrębnym rachunku bankowym. W przypadku odstąpienia od dalszego prowadzenia przedsięwzięcia deweloperskiego syndyk zwraca dopłaty nabywcom, a zabezpieczenia wpłacenia dopłat wygasają z mocy prawa.

7. Po uprawomocnieniu się postanowienia sędziego-komisarza o wyrażeniu zgody na odstąpienie przez syndyka od kontynuacji przedsięwzięcia deweloperskiego syndyk informuje o tym bank prowadzący mieszkaniowy rachunek powierniczy dla przedsięwzięcia deweloperskiego i składa dyspozycję zwrotu środków znajdujących się na rachunku nabywcom.

TYTUŁ II POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE WOBEC BANKÓW I SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH

DZIAŁ I Przepisy ogólne

Art. 426. [Podmiot uprawniony do zgłoszenia wniosku o upadłość banku; wyłączenie stosowania przepisów o postępowaniu upadłościowym]

1. Bank jest niewypłacalny również wówczas, gdy według bilansu sporządzonego na koniec okresu sprawozdawczego aktywa banku nie wystarczają na zaspokojenie jego zobowiązań.

2. Wniosek o ogłoszenie upadłości banku może zgłosić wyłącznie Komisja Nadzoru Finansowego albo Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

3. W postępowaniu upadłościowym wobec banku przepisów art. 11 ust. 3-7 oraz art. 38-43 nie stosuje się.

Art. 427. [Wysłuchanie; termin rozpoznania wniosku o ogłoszenie upadłości banku]

1. Przed ogłoszeniem upadłości banku, sąd wysłuchuje co do podstaw ogłoszenia upadłości oraz co do osoby syndyka:

1) przedstawiciela Komisji Nadzoru Finansowego;

1a) przedstawiciela Bankowego Funduszu Gwarancyjnego;

2) prezesa oraz innych członków ostatniego zarządu albo zarządu komisarycznego, albo likwidatora banku, którego dotyczy wniosek.

1a. W przypadku postępowania dotyczącego upadłości banku będącego podmiotem zależnym od Skarbu Państwa, sąd wysłuchuje również przedstawiciela organu lub podmiotu uprawnionego do wykonywania praw z akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa.

2. Sąd może odstąpić od wysłuchania prezesa oraz innych członków zarządu banku, jeżeli ich wysłuchanie spowodowałoby zwłokę w rozpoznaniu sprawy.

3. Syndykiem może być także inny bank.

4. (uchylony).

Art. 428.

(uchylony).

Art. 429. [Ogłoszenie upadłości banku]

1. (uchylony).

2. (uchylony).

3. W postanowieniu o ogłoszeniu upadłości sąd ustanawia kuratora do reprezentowania banku w postępowaniu upadłościowym. Do kuratora stosuje się przepisy art. 187 ust. 3 i 4.

4. Bankowy Fundusz Gwarancyjny jest ustanawiany kuratorem na swój wniosek.

Art. 430.

(uchylony).

Art. 431.
(uchylony).

Art. 432. [Przekazywanie sprawozdań do Komisji Nadzoru Finansowego]

Sprawozdania, o których mowa w art. 168, syndyk przekazuje do wiadomości Komisji Nadzoru Finansowego.

Art. 433. [Wpływ ogłoszenia upadłości banku na istnienie organów banku]

O ile skutki te nie nastąpiły wcześniej z powodu otwarcia postępowania układowego, z dniem ogłoszenia upadłości:

- 1) organy zarządzające i nadzorcze banku ulegają rozwiązaniu;
- 2) wygasają zarząd komisaryczny, powołanie likwidatora oraz uprawnienia kuratora ustanowione na podstawie art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2187, 2243 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 326);
- 3) wygasają wszelkie uprawnienia osób wchodzących w skład organów banku do odpraw pieniężnych, jak też do wynagrodzenia za okres po ogłoszeniu upadłości.

Art. 434. [Wpływ ogłoszenia upadłości banku na istnienie umów bankowych]

O ile skutki te nie nastąpiły wcześniej z powodu otwarcia postępowania układowego, z dniem ogłoszenia upadłości ulegają rozwiązaniu:

- 1) umowy rachunku bankowego; oprocentowanie rachunków bankowych jest naliczane do dnia ogłoszenia upadłości;
- 2) umowy kredytu i pożyczki, jeżeli do dnia ogłoszenia upadłości nie nastąpiło oddanie środków pieniężnych do dyspozycji kredytobiorcy (pożyczkobiorcy);
- 3) umowy poręczenia, gwarancji bankowych i akredytyw, jeżeli do dnia ogłoszenia upadłości bank nie otrzymał prowizji z tytułu tych czynności;
- 4) umowy o udostępnienie skrytek sejfowych oraz umowy przechowania, z tym że wydanie przedmiotów i papierów wartościowych powinno nastąpić w terminie uzgodnionym z oddającym na przechowanie.

Art. 435.
(uchylony).

Art. 436. [Uprawnienia do zgłaszania propozycji układowych]

1. Propozycje układowe mogą złożyć także akcjonariusze (członkowie) reprezentujący dwie trzecie kapitału zakładowego banku w formie spółki akcyjnej lub funduszu udziałowego banku spółdzielczego, jak również bank zrzeczający, którego bank spółdzielczy jest akcjonariuszem.
2. Przed zatwierdzeniem układu sąd zasięga opinii Komisji Nadzoru Finansowego.

Art. 437. [Nabycie przedsiębiorstwa banku przez inne banki]

1. (uchylony).
2. Warunki nabycia przedsiębiorstwa bankowego przez inne banki oraz termin składania ofert określa sędzia-komisarz, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego i Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.
3. Postanowienie zatwierdzające wybór oferty sędzia-komisarz wydaje po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego i Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Art. 438. [Odpowiedzialność nabywcy przedsiębiorstwa bankowego]

1. Nabywca przedsiębiorstwa bankowego przejmuje zobowiązania z tytułu rachunków bankowych.
 - 1a. W przypadku gdy oszacowanie przedsiębiorstwa bankowego wskazuje, że cena nabycia przedsiębiorstwa bankowego uniemożliwiłaby pełne pokrycie należności, o których mowa w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1937, z późn. zm.), sprzedaż przedsiębiorstwa bankowego następuje:
 - 1) z przejęciem przez nabywcę zobowiązań upadłego z tytułu należności, o których mowa w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, albo
 - 2) bez przejęcia przez nabywcę zobowiązań z tytułu rachunków bankowych.

1b. Sędzia-komisarz dokonuje wyboru sposobu sprzedaży przedsiębiorstwa bankowego, o których mowa w ust. 1a, wraz z określeniem warunków nabycia przedsiębiorstwa bankowego przez inne banki. Na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje zażalenie.

2. Po zawarciu umowy sprzedaży przedsiębiorstwa bankowego syndyk zgłasza niezwłocznie sprzedaż banku do rejestru, w którym bank jest wpisany.

Art. 439. [Sprzedaż składników majątku upadłego banku]

Jeżeli przedsiębiorstwo bankowe nie jest sprzedane w całości, syndyk za zezwoleniem sędziego-komisarza przystąpi do sprzedaży poszczególnych składników majątku upadłego banku.

Art. 440. [Kolejność zaspokajania wierzytelności i należności upadłego banku]

1. Zaspokojenie wierzytelności i należności przypadających od upadłego banku następuje zgodnie z ust. 2-6.

2. Należności podlegające zaspokojeniu z funduszu masy upadłości banku dzieli się na następujące kategorie:

1) kategoria pierwsza - należności, o których mowa w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, wraz z odsetkami i kosztami egzekucji, przypadające za czas przed ogłoszeniem upadłości należności ze stosunku pracy, z wyjątkiem roszczeń z tytułu wynagrodzenia reprezentanta upadłego lub wynagrodzenia osoby wykonującej czynności związane z zarządem lub nadzorem nad przedsiębiorstwem upadłego, należności rolników z tytułu umów o dostarczenie produktów z własnego gospodarstwa rolnego, należności alimentacyjne oraz renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci i renty z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę, przypadające za trzy ostatnie lata przed dniem ogłoszenia upadłości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;

2) kategoria druga - należności osób fizycznych, mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców z tytułu środków objętych ochroną gwarancyjną innych niż środki gwarantowane w rozumieniu art. 2 pkt 65 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji;

3) kategoria trzecia - inne należności, jeżeli nie podlegają zaspokojeniu w innych kategoriach, w szczególności podatki i inne daniny publiczne oraz pozostałe należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne;

4) kategoria czwarta - odsetki od należności ujętych w wyższych kategoriach w kolejności, w jakiej podlega zaspokojeniu kapitał, a także sądowe i administracyjne kary grzywny oraz należności z tytułu darowizn i zapisów;

5) kategoria piąta - należności wspólników albo akcjonariuszy z tytułu pożyczki lub innej czynności prawnej o podobnych skutkach, w szczególności dostawy towaru z odroczonym terminem płatności, dokonanej na rzecz upadłego będącego spółką kapitałową w okresie 5 lat przed dniem ogłoszenia upadłości, wraz z odsetkami, jeżeli nie podlegają zaspokojeniu w kategoriach niższych;

6) kategoria szósta - należności z tytułu obligacji, wraz z odsetkami i kosztami egzekucji, z wyłączeniem należności z pkt 9, z tytułu innych instrumentów dłużnych, które wykazują właściwości zbywalnych wierzytelności, lub z tytułu instrumentów wywołujących skutki prawne dłużnych instrumentów finansowych, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

a) pierwotny umowny termin zapadalności należności wynosi co najmniej rok,

b) w umowie lub załączonych do niej dokumentach i informacjach dotyczących emisji dłużnych instrumentów finansowych, a w stosownych przypadkach także w prospekcie emisyjnym, w sposób wyraźny i przystępny określono kategorię zaspokojenia należności,

c) należności nie wynikają:

– z instrumentów pochodnych, w szczególności takich, które odnoszą się do aktywów, praw, zobowiązań, indeksów oraz innych wskaźników, lub które wykazują właściwości pochodnych instrumentów finansowych,

– ze strukturyzowanych produktów finansowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 84, z późn. zm.),

d) wartość nominalna jednej obligacji nie jest niższa niż 400 000 zł lub równowartość tej kwoty wyrażona w innej walucie, ustalona przy zastosowaniu średniego kursu tej waluty ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w dniu podjęcia decyzji emitenta o emisji;

7) kategoria siódma - należności z tytułu zobowiązań podporządkowanych niezaliczanych do funduszy własnych banku, wraz z odsetkami i kosztami egzekucji;

8) kategoria ósma - należności z tytułu zobowiązań zaliczanych do funduszy własnych banku, o których mowa w art. 62 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 575/2013", wraz z odsetkami i kosztami egzekucji;

9) kategoria dziewiąta - należności z tytułu zobowiązań zaliczanych do funduszy własnych banku, o których mowa w art. 51 rozporządzenia nr 575/2013, wraz z odsetkami i kosztami egzekucji;

10) kategoria dziesiąta - należności z tytułu zobowiązań zaliczanych do funduszy własnych banku, o których mowa w art. 26 rozporządzenia nr 575/2013, wraz z odsetkami i kosztami egzekucji.

2a. Do kategorii szóstej zalicza się instrumenty dłużne, o zmiennym oprocentowaniu, wynikającym z powszechnie stosowanej stopy procentowej wyrażonej za pomocą wskaźnika o charakterze referencyjnym, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniającego dyrektywę 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 1), oraz instrumenty dłużne, które są denominowane w walucie innej niż waluta polska, o ile świadczenia główne lub uboczne są denominowane w tej samej walucie.

3. Z masy upadłości zaspokajają się w pierwszej kolejności koszty postępowania upadłościowego oraz koszty przymusowej restrukturyzacji niepokryte z przychodów z przymusowej restrukturyzacji, a jeżeli fundusze masy upadłości na to pozwalają - również inne zobowiązania masy upadłości, o których mowa w art. 230 ust. 2, w miarę wpływu do masy upadłości stosownych sum. Przepisy art. 343 ust. 1a i 2 oraz art. 344 stosuje się.

4. Należności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z tytułu wypłaty środków gwarantowanych lub zapewnienia możliwości ich podjęcia nie wymagają zgłoszenia. Należności z tego tytułu umieszcza się na liście wierzytelności z urzędu.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, przepis art. 342 ust. 5 pkt 2-3 oraz ust. 6 stosuje się.

6. Przepisy dotyczące zaspokojenia należności ze stosunku pracy stosuje się odpowiednio do roszczeń Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych o zwrot z masy upadłości świadczeń wypłaconych przez Fundusz pracownikom upadłego.

Art. 441. [Zaspokajanie wierzytelności i należności zabezpieczonych ograniczonymi prawami rzeczowymi]
Jeżeli wierzytelności i należności od upadłego były zabezpieczone ograniczonymi prawami rzeczowymi, ich zaspokojenie następuje zgodnie z art. 345 i 346.

Art. 441a. [Upadłość spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej]

1. Wniosek o ogłoszenie upadłości spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej może zgłosić wyłącznie Komisja Nadzoru Finansowego albo Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

2. W postępowaniu upadłościowym wobec spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej syndykiem może być także inna spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa.

3. Propozycje układowe mogą złożyć także członkowie spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej reprezentujący dwie trzecie funduszu udziałowego kasy.

4. W pozostałym zakresie przepisy art. 426-441 stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ II

Postępowanie upadłościowe wobec banków hipotecznych

Art. 442. [Osobna masa upadłości]

1. W razie ogłoszenia upadłości banku hipotecznego osobną masę upadłości, która służy zaspokojeniu roszczeń wierzycieli z listów zastawnych, tworzą:

1) wierzytelności banku hipotecznego oraz prawa i środki, o których mowa w art. 18 ust. 3, 3a i 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1771 oraz z 2018 r. poz. 2243), zwanej dalej "ustawą o listach zastawnych", wpisane do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych;

2) środki uzyskane w wyniku spłaty wierzytelności wpisanych do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych;

3) składniki majątkowe uzyskane w zamian za aktywa wpisane do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych.

2. W razie wątpliwości, czy składniki, o których mowa w ust. 1, należą do osobnej masy upadłości, uważa się, że należą one do tej masy do wysokości ujawnionej w rejestrze zabezpieczenia listów zastawnych wartości:

- 1) wierzytelności banku hipotecznego oraz praw i środków, o których mowa w art. 18 ust. 3, 3a i 4 ustawy o listach zastawnych;
 - 2) odpowiednio wierzytelności i aktywów - w przypadku składników, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3.
3. Po zaspokojeniu roszczeń wierzycieli z listów zastawnych nadwyżkę środków z osobnej masy upadłości zalicza się do masy upadłości.

Art. 442a.

1. Potrącenie wierzytelności wierzyciela upadłego banku hipotecznego z wierzytelnościami upadłego banku hipotecznego należącymi do osobnej masy upadłości nie jest dopuszczalne.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do potrącenia wierzytelności z tytułu instrumentów finansowych zabezpieczających, o których mowa w art. 18 ust. 4 ustawy o listach zastawnych, wpisanych do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych. Do zaspokojenia roszczeń wierzycieli z tych instrumentów przepisy niniejszego działu dotyczące zaspokajania roszczeń wierzycieli z listów zastawnych stosuje się odpowiednio.
3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się również do rozliczeń dokonywanych w ramach systemu płatności i systemu rozrachunku papierów wartościowych, których uczestnikiem jest upadły bank hipoteczny, oraz rozliczeń zabezpieczeń finansowych ustanowionych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych.

Art. 443. [Kurator dla reprezentowania praw posiadaczy listów zastawnych]

1. W postanowieniu o ogłoszeniu upadłości sąd ustanowi kuratora dla reprezentowania w postępowaniu praw posiadaczy listów zastawnych. Przed ustanowieniem kuratora sąd zasięga opinii Komisji Nadzoru Finansowego co do osoby kuratora.
2. Do kuratora, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 187 ust. 3 i 4 oraz przepisy o sprawozdaniach syndyka.
3. Posiadacze listów zastawnych mogą działać w postępowaniu również osobiście lub przez pełnomocnika, jeżeli zostali dopuszczeni do udziału w postępowaniu przez sędziego-komisarza. Sędzia-komisarz dopuszcza posiadaczy listów zastawnych do udziału w postępowaniu po wykazaniu, że przysługują im prawa z listów zastawnych.

Art. 444. [Obowiązki kuratora]

Kurator w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia upadłości zgłasza do masy upadłości:

- 1) ogólną sumę nominalną nieumorzonych do dnia ogłoszenia upadłości listów zastawnych, których termin płatności przypada przed tym dniem, oraz ogólną sumę niezapłaconych odsetek;
- 2) ogólną sumę nominalną listów zastawnych oraz odsetek płatnych po dniu ogłoszenia upadłości, oraz premii przewidzianych w planie.

Art. 445. [Uprawnienia kuratora]

1. Syndyk udziela kuratorowi wszelkich potrzebnych mu informacji. Kurator ma prawo przeglądać księgi i dokumenty upadłego banku.
2. Na zgromadzeniu wierzycieli kurator ma prawo głosu tylko w sprawach, które mogą mieć wpływ na prawa posiadaczy listów zastawnych.

Art. 445a. [Zgromadzenie wierzycieli z listów zastawnych]

1. Sędzia-komisarz zwołuje zgromadzenie wierzycieli z listów zastawnych na wniosek wierzycieli z listów zastawnych reprezentujących co najmniej 10% wierzytelności z tytułu nominalnej wartości listów zastawnych pozostających w obrocie. Przepisy o zgromadzeniu wierzycieli stosuje się odpowiednio.
2. Jeżeli przepisy niniejszego działu nie stanowią inaczej, uchwały zgromadzenia wierzycieli z listów zastawnych zapadają bez względu na liczbę obecnych, większością głosów wierzycieli reprezentujących ponad 50% wierzytelności z tytułu nominalnej wartości listów zastawnych pozostających w obrocie.
3. Zgody zgromadzenia wierzycieli z listów zastawnych wymaga sprzedaż składników majątkowych wpisanych do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych:
 - 1) w całości, jeżeli środki uzyskane ze sprzedaży nie wystarczą na całkowite zaspokojenie kosztów likwidacji osobnej masy upadłości oraz roszczeń wierzycieli z listów zastawnych;
 - 2) w części, jeżeli planowana jest ich sprzedaż poniżej wartości godziwej.

Art. 445b. [Likwidacja osobnej masy upadłości]

1. Likwidację osobnej masy upadłości syndyk przeprowadza z udziałem kuratora.

2. W przypadku wyrażenia zgody przez radę wierzycieli lub sędziego-komisarza na sprzedaż z wolnej ręki mienia wchodzącego w skład osobnej masy upadłości sprzedaż wymaga zgody kuratora.
3. Jeżeli przepisy niniejszego działu nie stanowią inaczej, składniki majątkowe wpisane do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych sprzedaje się innemu bankowi hipotecznemu, a sprzedaż tych składników powoduje przejście na nabywcę zobowiązań upadłego banku wobec wierzycieli z listów zastawnych. Na przejście zobowiązań zgoda wierzycieli z listów zastawnych nie jest wymagana. O dokonanej sprzedaży obwieszcza się.
4. Umowa sprzedaży wierzytelności zabezpieczonej hipoteką stanowi podstawę wpisu w księdze wieczystej.
5. Do sprzedaży części przedsiębiorstwa bankowego upadłego banku hipotecznego, obejmującej w szczególności składniki osobnej masy upadłości, wymagana jest uchwała zgromadzenia wierzycieli z listów zastawnych podjęta większością dwóch trzecich głosów wierzycieli z tytułu nominalnej wartości listów zastawnych pozostających w obrocie. W takim przypadku listy zastawne nie są objęte sprzedażą, przy czym syndyk określa udział w cenie ze sprzedaży części przedsiębiorstwa bankowego upadłego banku hipotecznego, który zostanie przeznaczony na zaspokojenie roszczeń wierzycieli z listów zastawnych.

Art. 446. [Skutki ogłoszenia upadłości banku w zakresie wymagalności jego zobowiązań]

1. Z dniem ogłoszenia upadłości banku hipotecznego terminy wymagalności jego zobowiązań wobec wierzycieli z listów zastawnych ulegają przedłużeniu o 12 miesięcy.
2. Zobowiązania wobec wierzycieli z listów zastawnych wymagalne, a niezapłacone przed dniem ogłoszenia upadłości banku hipotecznego, zaspokajają się w terminie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia upadłości, nie wcześniej jednak niż po pierwszym obwieszczeniu o wynikach testów, o którym mowa w art. 446a ust. 8 pkt 1, z zastrzeżeniem art. 446c ust. 1 pkt 1.
3. Odsetki od wierzytelności z listów zastawnych należne od upadłego wypłaca się w sposób i terminach określonych w warunkach emisji.

Art. 446a. [Test równowagi pokrycia i test płynności]

1. Syndyk niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia upadłości banku hipotecznego, przeprowadza w odniesieniu do osobnej masy upadłości test równowagi pokrycia, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 1 ustawy o listach zastawnych, a jeżeli wynik testu równowagi pokrycia jest pozytywny - test płynności, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 2 tej ustawy.
2. Kolejne testy płynności przeprowadza się nie rzadziej niż co 3 miesiące, a kolejne testy równowagi pokrycia - nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Jeżeli wynik testu równowagi pokrycia nie jest pozytywny, dalszych testów nie przeprowadza się.
3. Przeprowadzając test równowagi pokrycia i test płynności, syndyk uwzględni dodatkowo zobowiązania z listów zastawnych, o których mowa w art. 446 ust. 2.
4. Test równowagi pokrycia i test płynności są przeprowadzane pod nadzorem kuratora, odrębnie dla hipotecznych listów zastawnych i dla publicznych listów zastawnych.
5. Wyniki testu równowagi pokrycia i testu płynności uznaje się za pozytywne, jeżeli po ich przeprowadzeniu ustalono, że osobna masa upadłości wystarcza na pełne zaspokojenie posiadaczy listów zastawnych.
6. Wyniki pierwszego po ogłoszeniu upadłości testu równowagi pokrycia albo testu równowagi pokrycia i testu płynności, wraz z dokumentami, na podstawie których przeprowadzono te testy, syndyk przekazuje niezwłocznie do wiadomości Komisji Nadzoru Finansowego. Wyniki kolejnych testów syndyk przekazuje niezwłocznie do wiadomości Komisji, wraz z dokumentami, na podstawie których przeprowadzono te testy, jeżeli przeprowadzone zostały w inny sposób niż testy, o których mowa w zdaniu pierwszym. Komisja może zgłosić uwagi, w szczególności do sposobu przeprowadzenia testów, w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania ich wyników.
7. Syndyk po rozpatrzeniu uwag Komisji Nadzoru Finansowego niezwłocznie przekazuje wyniki testu równowagi pokrycia i testu płynności sędziemu-komisarzowi. Wyniki pierwszego po ogłoszeniu upadłości testu równowagi pokrycia albo testu równowagi pokrycia i testu płynności przekazuje się sędziemu-komisarzowi nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia ogłoszenia upadłości banku hipotecznego.
8. Sędzia-komisarz:
 - 1) obwieszcza o wynikach testu równowagi pokrycia albo testu równowagi pokrycia i testu płynności;
 - 2) wydaje i obwieszcza postanowienie o sposobie prowadzenia postępowania upadłościowego wobec banku hipotecznego, o którym mowa w art. 446b ust. 1 albo art. 446c ust. 1, oraz o sposobie prowadzenia postępowania, w przypadku gdy zgromadzenie wierzycieli z listów zastawnych podjęło uchwałę, o której mowa w art. 446b ust. 2, art. 446c ust. 3 albo art. 446d ust. 1.

Art. 446b. [Czynności podejmowane w przypadku pozytywnego wyniku testu równowagi pokrycia i pozytywnego wyniku testu płynności]

1. W przypadku pozytywnego wyniku testu równowagi pokrycia i pozytywnego wyniku testu płynności:

- 1) roszczenia wierzycieli z listów zastawnych zaspokajane są zgodnie z warunkami emisji, z uwzględnieniem art. 446 ust. 1;
- 2) syndyk może zawierać umowy dotyczące instrumentów finansowych, o których mowa w art. 18 ust. 4 ustawy o listach zastawnych.

2. Zgromadzenie wierzycieli z listów zastawnych, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia obwieszczenia o wynikach testów, może podjąć większością dwóch trzecich głosów wierzycieli z tytułu nominalnej wartości listów zastawnych pozostających w obrocie uchwałę o zobowiązaniu syndyka do podjęcia działań w celu sprzedaży wszystkich wierzytelności i praw upadłego banku hipotecznego należących do osobnej masy upadłości:

- 1) na rzecz banku hipotecznego wraz z przejściem całości zobowiązań upadłego banku wobec wierzycieli z listów zastawnych albo
- 2) na rzecz banku hipotecznego albo innego banku bez przejścia zobowiązań upadłego banku wobec wierzycieli z listów zastawnych.

3. Zgromadzenie wierzycieli z listów zastawnych, o którym mowa w ust. 2, zwołuje się na wniosek złożony nie później niż w terminie miesiąca od dnia obwieszczenia o wynikach testów.

4. W przypadku podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 2 pkt 2, z osobnej masy upadłości zaspokajane są roszczenia o odsetki za okres do dnia sprzedaży wierzytelności i praw upadłego banku hipotecznego.

5. Jeżeli wpływy z tytułu sprzedaży składników osobnej masy upadłości pomniejszone o łączną kwotę nominalnych wartości odsetek od znajdujących się w obrocie listów zastawnych, przypadających do wypłaty w okresie kolejnych 6 miesięcy, oraz kwoty, o których mowa w art. 446 ust. 2, wyniosą co najmniej 5% łącznej kwoty nominalnych wartości znajdujących się w obrocie listów zastawnych, roszczenia wierzycieli z listów zastawnych mogą być zaspokojone proporcjonalnie do wysokości tych roszczeń, w terminach wcześniejszych niż w przedłużonych terminach wymagalności, o których mowa w art. 446 ust. 1. Przepisu art. 356 ust. 3 nie stosuje się.

6. Listy zastawne w części zaspokojonej zgodnie z ust. 5 umarza się.

7. Środki, o których mowa w ust. 5, są przekazywane wierzycielom z listów zastawnych w najbliższym terminie płatności odsetek określonym w warunkach emisji, jednak nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia sędziego-komisarza, o którym mowa w art. 168 ust. 5.

Art. 446c. [Czynności podejmowane w przypadku pozytywnego wyniku testu równowagi pokrycia i braku pozytywnego wyniku testu płynności]

1. W przypadku pozytywnego wyniku testu równowagi pokrycia i braku pozytywnego wyniku testu płynności:

- 1) terminy wymagalności zobowiązań banku hipotecznego wobec wierzycieli z listów zastawnych z tytułu nominalnej wartości tych listów, w tym zobowiązań wymagalnych, a niezapłaconych przed dniem ogłoszenia upadłości banku hipotecznego, ulegają przedłużeniu o 3 lata od najpóźniejszego terminu wymagalności wierzytelności wpisanej do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych;
- 2) roszczenia wierzycieli z listów zastawnych z tytułu nominalnej wartości tych listów zaspokajane są, proporcjonalnie do wysokości tych roszczeń, w terminach wcześniejszych niż w przedłużonych terminach wymagalności, o których mowa w pkt 1, ze środków tworzących osobną masę upadłości - o ile środki te, po pomniejszeniu o wysokość:
 - a) łącznej kwoty nominalnych wartości odsetek od znajdujących się w obrocie listów zastawnych, przypadających do wypłaty w okresie kolejnych 6 miesięcy,
 - b) kosztów postępowania upadłościowego w zakresie osobnej masy upadłości wynikających ze sprawozdania syndyka

- wyniosą co najmniej 5% łącznej kwoty nominalnych wartości znajdujących się w obrocie listów zastawnych; przy czym listy zastawne w zaspokojonej części podlegają umorzeniu.

2. Do przekazywania środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, stosuje się odpowiednio przepis art. 446b ust. 7.

3. Zgromadzenie wierzycieli z listów zastawnych, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia obwieszczenia o wynikach testów, może podjąć większością dwóch trzecich głosów wierzycieli z tytułu nominalnej wartości listów zastawnych pozostających w obrocie uchwałę o niestosowaniu ust. 1, albo o zastosowaniu procedury, o której mowa w art. 446d. Przepis art. 446b ust. 3 stosuje się.

Art. 446d. [Czynności podejmowane w przypadku braku pozytywnego wyniku testu równowagi pokrycia]

1. W przypadku gdy wynik testu równowagi pokrycia nie jest pozytywny, stosuje się odpowiednio przepisy art. 446b ust. 7 i art. 446c ust. 1, chyba że zgromadzenie wierzycieli z listów zastawnych większością dwóch trzecich głosów wierzycieli z tytułu nominalnej wartości listów zastawnych pozostających w obrocie podejmie uchwałę o

wyrażeniu zgody na likwidację osobnej masy upadłości i sprzedaży składników majątkowych wpisanych do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych.

2. Zobowiązania banku hipotecznego wobec wierzycieli z listów zastawnych stają się wymagalne z dniem podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 1.

3. W przypadku podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 1, możliwa jest sprzedaż składników majątkowych wpisanych do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych:

- 1) na rzecz banku innego niż bank hipoteczny bez przejścia na nabywcę zobowiązań upadłego banku wobec wierzycieli z listów zastawnych;
- 2) na rzecz podmiotu innego niż bank - w przypadku składników, których posiadanie nie jest zastrzeżone dla banków.

4. W przypadku sprzedaży składnika majątkowego wpisanego do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych bez przejścia na nabywcę zobowiązań upadłego banku wobec wierzycieli z listów zastawnych, ze środków uzyskanych ze sprzedaży zaspokajane są roszczenia o odsetki z listów zastawnych zabezpieczonych tym składnikiem za okres do dnia sprzedaży.

Art. 447.
(uchylony).

Art. 448. [Kolejność zaspokajania wierzytelności z osobnej masy upadłości]

Z osobnej masy upadłości zaspokajają się kolejno:

- 1) koszty likwidacji osobnej masy upadłości, które obejmują także wynagrodzenie kuratora, oraz odsetki i inne należności uboczne z listów zastawnych;
- 2) listy zastawne według ich wartości nominalnej.

Art. 449. [Przekazanie środków z masy upadłości do osobnej masy upadłości]

Jeżeli osobna masa upadłości nie wystarcza na pełne zaspokojenie posiadaczy listów zastawnych, pozostała suma podlega zaspokojeniu w podziale funduszy masy upadłości. Sumę na zaspokojenie posiadaczy listów zastawnych z funduszu masy upadłości przekazuje się do funduszu osobnej masy upadłości.

Art. 450. [Zakaz wprowadzania do obrotu listów zastawnych emitowanych przez upadłego]

Nie można wprowadzać do obiegu listów zastawnych emitowanych przez upadłego, które są jego własnością. Listy takie podlegają umorzeniu.

Art. 450a. [Przepisy stosowane do postępowania upadłościowego wobec banków hipotecznych]

Do postępowania upadłościowego wobec banków hipotecznych przepisów tytułu Va części I nie stosuje się.

DZIAŁ III

Postępowanie upadłościowe wobec instytucji kredytowych, firm inwestycyjnych, banków zagranicznych oraz banków krajowych prowadzących działalność za granicą

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 451. [Zakres zastosowania przepisów o postępowaniu upadłościowym]

Przepisy niniejszego działu stosuje się w przypadku:

- 1) ogłoszenia upadłości banku krajowego, jeżeli prowadzi on działalność także za granicą Rzeczypospolitej Polskiej w co najmniej jednym innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 2) ogłoszenia upadłości, otwarcia postępowania układowego lub innego podobnego postępowania wobec instytucji kredytowej, jeżeli prowadzi ona działalność także w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) ogłoszenia upadłości, otwarcia postępowania układowego lub innego podobnego postępowania wobec banku zagranicznego, jeżeli bank zagraniczny prowadzi działalność w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w co najmniej jednym innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;

4) ogłoszenia upadłości domu maklerskiego, jeżeli prowadzi on działalność maklerską w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w co najmniej jednym innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;

5) ogłoszenia upadłości, otwarcia postępowania układowego lub innego podobnego postępowania wobec zagranicznej firmy inwestycyjnej, jeżeli prowadzi ona działalność maklerską także w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 452. [Definicje]

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o "banku krajowym", "banku zagranicznym", "instytucji kredytowej", "oddziale banku krajowego za granicą", "oddziale banku zagranicznego" i "oddziale instytucji kredytowej" - rozumie się przez to instytucje określone w przepisach prawa bankowego.

1a. Ilekroć w ustawie jest mowa o "firmie inwestycyjnej", "zagranicznej firmie inwestycyjnej" oraz "domu maklerskim" - rozumie się przez to instytucje określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2286, 2243 i 2244).

2. Użyte w niniejszym dziale określenia oznaczają:

1) "sąd zagraniczny" - sąd lub inny organ uprawniony do prowadzenia lub nadzorowania postępowania upadłościowego, układowego lub innego podobnego postępowania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;

2) "zarządca zagraniczny" - osobę lub podmiot wyznaczony w zagranicznym postępowaniu upadłościowym, układowym lub innym podobnym postępowaniu do zarządzania, reorganizowania lub likwidacji majątku dłużnika, ustanowiony zgodnie z prawem obowiązującym w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Art. 453. [Wyłączenie jurysdykcji sądów polskich]

Sądom polskim nie przysługuje jurysdykcja w sprawach upadłościowych dotyczących instytucji kredytowych lub zagranicznych firm inwestycyjnych prowadzących działalność gospodarczą albo mających majątek w Rzeczypospolitej Polskiej. Przepisu art. 405 ust. 1 nie stosuje się.

Art. 454. [Uznanie postępowania prowadzonego wobec instytucji kredytowych z mocy prawa]

Orzeczenie o wszczęciu zagranicznego postępowania upadłościowego, postępowania układowego lub innego podobnego postępowania prowadzonego wobec instytucji kredytowych lub zagranicznych firm inwestycyjnych podlega uznaniu z mocy prawa, jeżeli postępowanie wszczął właściwy sąd zagraniczny w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w którym instytucja kredytowa lub zagraniczna firma inwestycyjna ma siedzibę.

Art. 455. [Skład masy upadłości banku krajowego]

W skład masy upadłości banku krajowego oraz domu maklerskiego wchodzi także mienie upadłego znajdujące się na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Rozdział 2 Postępowanie

Art. 456. [Obowiązki informacyjne sądu]

1. Sąd, który ogłosił upadłość banku krajowego, banku zagranicznego, domu maklerskiego lub zagranicznej firmy inwestycyjnej, powiadamia o tym niezwłocznie właściwe organy państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w którym znajduje się oddział banku krajowego za granicą, inny oddział banku zagranicznego, oddział domu maklerskiego albo oddział zagranicznej firmy inwestycyjnej, informując o skutkach ogłoszenia upadłości.

2. Jeżeli wszczęcie postępowania, o którym mowa w ust. 1, może wpływać na prawa osób trzecich w państwie będącym członkiem Unii Europejskiej lub członkiem Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo gdy takim osobom przysługuje zażalenie na

postanowienie o ogłoszeniu upadłości, postanowienie to podlega obwieszczeniu w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich oraz w dwóch czasopismach o zasięgu ogólnokrajowym w każdym państwie, w którym znajduje się oddział banku albo oddział firmy inwestycyjnej. Termin do wniesienia zażalenia liczy się od dnia obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

3. Obwieszczenie, o którym mowa w ust. 2, jest dokonywane w języku lub jednym z języków urzędowych państwa, w którym jest zamieszczane. W obwieszczeniu należy określić cel i podstawy prawne ogłoszenia upadłości, termin wniesienia zażalenia oraz adres sądu właściwego do jego rozpoznania wraz z adresem sądu, za pośrednictwem którego wnosi się zażalenie.

Art. 457. [Zgłaszanie wierzytelności przez podmioty z UE lub państw EFTA – strony umowy o EOG]

1. Wezwanie do zgłaszania wierzytelności przez wierzycieli mających miejsce zamieszkania, miejsce zwykłego pobytu albo siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym zawiera nagłówek o treści: "Wezwanie do zgłaszania wierzytelności. Termin zgłoszenia", sporządzony we wszystkich językach urzędowych Unii Europejskiej oraz języku norweskim i języku islandzkim. Wezwanie wskazuje termin zgłoszenia wierzytelności, skutki jego uchybienia, zawiera informację, czy wierzyciele posiadający wierzytelności uprzywilejowane lub zabezpieczone rzeczowo muszą dokonać zgłoszenia wierzytelności, a także określa obowiązek załączenia dowodów stwierdzających istnienie wierzytelności.

1a. Do wezwania do zgłaszania wierzytelności, o którym mowa w ust. 1, przepis art. 176 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

2. Wierzyciel mający miejsce zamieszkania, miejsce zwykłego pobytu albo siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym może zgłosić wierzytelność w języku urzędowym lub jednym z języków urzędowych państwa, w którym ma miejsce zamieszkania, miejsce zwykłego pobytu albo siedzibę, jednakże co najmniej nagłówek "Zgłoszenie wierzytelności" wyraża się w języku polskim. Sąd może zażądać uwierzytelnionego tłumaczenia zgłoszenia na język polski.

Art. 458. [Równość praw wierzycieli; kolejność zaspokajania zagranicznych należności publicznoprawnych]

1. Wierzyciele upadłościowi banku krajowego, banku zagranicznego, domu maklerskiego lub zagranicznej firmy inwestycyjnej, mający miejsce zamieszkania, miejsce zwykłego pobytu albo siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, mają w postępowaniu takie same prawa jak wierzyciele krajowi.

2. Zagraniczne należności publicznoprawne zaspokajają się w kategorii trzeciej.

Art. 459. [Prawa i obowiązki zarządcy zagranicznego]

1. W przypadku ogłoszenia upadłości, otwarcia postępowania układowego lub innego podobnego postępowania w stosunku do instytucji kredytowej, mającej oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zagranicznej firmy inwestycyjnej, zarządca zagraniczny zamierzający wykonywać swe czynności w Rzeczypospolitej Polskiej obowiązany jest wykazać swe uprawnienia urzędowo poświadczonym odpisem orzeczenia lub decyzji o jego ustanowieniu wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem na język polski.

2. Zarządca zagraniczny, o którym mowa w ust. 1, korzysta w zakresie swych czynności urzędowych w Rzeczypospolitej Polskiej z takich samych uprawnień, jakie przysługują mu w państwie, w którym został powołany.

3. Zarządca zagraniczny obowiązany jest wystąpić z wnioskiem o ujawnienie ogłoszenia upadłości, otwarcia postępowania układowego lub innego podobnego postępowania w księgach wieczystych, Krajowym Rejestrze Sądowym i innych rejestrach prowadzonych w Rzeczypospolitej Polskiej. Z żądaniem takim wystąpić mogą właściwe organy sądowe lub administracyjne państwa, w którym ogłoszono upadłość, otwarto postępowanie układowe lub wszczęto inne podobne postępowanie. Koszty poniesione w związku z tym ujawnieniem wchodzi w skład kosztów postępowania.

Art. 459¹. [Obowiązki informacyjne syndyka]

Syndyk obowiązany jest regularnie, nie rzadziej niż co sześć miesięcy, informować wierzycieli, których miejsce zwykłego pobytu, miejsce zamieszkania lub siedziba znajdują się w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym o czynnościach podjętych w postępowaniu upadłościowym w okresie objętym informacją.

Rozdział 3

Prawo właściwe oraz skutki ogłoszenia upadłości

Art. 460. [Stosowanie prawa polskiego]

W postępowaniu upadłościowym wszczętym w Rzeczypospolitej Polskiej stosuje się prawo polskie, o ile przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

Art. 461. [Prawo właściwe dla umów o pracę, uznania rzeczy, nieruchomości]

1. Stosunki pracy pracowników zatrudnionych na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym podlegają prawu właściwemu dla umowy o pracę.
2. Uznanie danej rzeczy za nieruchomość ocenia się według prawa miejsca położenia rzeczy.
3. Do umów mających za przedmiot korzystanie albo nabycie nieruchomości położonej na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym stosuje się prawo państwa, w którym nieruchomość jest położona.
4. Prawa dotyczące nieruchomości położonej na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz statku morskiego lub powietrznego, wpisanych do rejestru, podlegają prawu państwa, w którym prowadzony jest rejestr.

Art. 462. [Wpływ ogłoszenia upadłości na prawa innych osób]

1. Ogłoszenie upadłości nie narusza praw wierzycieli i osób trzecich ciężących na rzeczy i innym mieniu upadłego położonym na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, nie wyłączając zorganizowanych części tego mienia, w szczególności prawa do rozporządzania mieniem w celu zaspokojenia należności lub prawa do zaspokojenia należności z pożytków, które mienie przynosi, prawa zastawu i hipoteki, prawa do żądania wydania mienia od osób, we władaniu których się ono znajduje wbrew woli uprawnionego, prawa do powierniczego korzystania z mienia.
2. Przepis ust. 1 stosuje się do praw i roszczeń osobistych, wpisanych do ksiąg wieczystych i innych rejestrów publicznych, których realizacja prowadzi do powstania praw wymienionych w ust. 1.
3. Przepisy ust. 1 i 2 nie wyłączają możliwości żądania w drodze powództwa stwierdzenia nieważności czynności prawnej lub uznania za bezskuteczną czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli.

Art. 463. [Wpływ ogłoszenia upadłości na zastrzeżenie prawa własności rzeczy oraz prawo odstąpienia]

1. Zastrzeżenie w umowie sprzedaży prawa własności na rzecz sprzedawcy nie wygasa wskutek ogłoszenia upadłości banku krajowego będącego nabywcą przedmiotu umowy, jeżeli w chwili ogłoszenia upadłości przedmiot umowy znajdował się na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.
2. Ogłoszenie upadłości banku krajowego będącego zbywcą składnika mienia nie może być podstawą do odstąpienia od umowy sprzedaży, jeżeli wydanie przedmiotu sprzedaży nastąpiło przed ogłoszeniem upadłości, a w chwili ogłoszenia upadłości przedmiot sprzedaży znajdował się za granicą.
3. Przepisy ust. 1 i 2 nie wyłączają możliwości żądania w drodze powództwa stwierdzenia nieważności czynności prawnej lub uznania za bezskuteczną czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli.

Art. 464. [Prawo właściwe dla praw ujawnianych w rejestrze lub księgach]

Wykonywanie praw, których powstanie, istnienie lub zbycie wymaga dokonania wpisu do ksiąg lub rejestrów, ujawnienia na rachunku albo złożenia do centralnego depozytu, podlega prawu państwa, w którym księgi lub rejestry, rachunki albo depozyty są prowadzone.

Art. 465. [Prawo właściwe dla prawa odkupu]

Z zastrzeżeniem art. 464, prawo odkupu podlega prawu właściwemu dla zobowiązań umownych, mającemu zastosowanie do umowy, z której prawo to wynika.

Art. 466. [Prawo właściwe dla umów zawieranych na rynku regulowanym]

Z zastrzeżeniem art. 464, do umów zawieranych w ramach transakcji na rynku regulowanym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi stosuje się prawo właściwe dla zobowiązań umownych, mające zastosowanie do transakcji zawieranych na tym rynku.

Art. 467. [Prawo właściwe dla czynności kompensowania]

Czynność kompensowania podlega prawu właściwemu dla zobowiązań umownych, mającemu zastosowanie do umowy o kompensowanie.

Art. 467¹. [Prawo właściwe dla dokonania potrącenia]

Ogłoszenie upadłości nie narusza prawa wierzyciela do potrącenia swej wierzytelności z wierzytelnością upadłego, jeżeli takie potrącenie jest dopuszczalne według prawa właściwego dla wierzytelności upadłego.

Art. 468. [Prawo właściwe dla czynności rozporządzającej, której przedmiot podlega wpisowi do rejestru lub księgi]

Skuteczność i ważność czynności prawnej rozporządzającej w stosunku do nieruchomości, statku morskiego lub powietrznego, podlegającego wpisowi do rejestru, albo w stosunku do praw, których powstanie, istnienie lub zbycie wymaga dokonania wpisu do ksiąg lub rejestrów, ujawnienia na rachunku albo złożenia do centralnego depozytu, dokonanej przez upadłego po ogłoszeniu upadłości podlega prawu państwa, w którym nieruchomość jest położona lub w którym prowadzone są księgi, rejestry, rachunki albo depozyty.

Art. 469. [Wyłączenie przepisów o bezskuteczności czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli]

Przepisów o nieważności i bezskuteczności czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli nie stosuje się, gdy prawo właściwe dla tej czynności nie przewiduje bezskuteczności czynności dokonanych z pokrzywdzeniem wierzycieli.

Art. 470. [Ogłoszenie upadłości a postępowanie toczące się za granicą]

Wpływ ogłoszenia upadłości na postępowanie sądowe toczące się przed sądem państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym ocenia się według prawa państwa, w którym postępowanie się toczy.

TYTUŁ III

POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE WOBEC ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ I ZAKŁADÓW REASEKURACJI

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 471. [Podmiot uprawniony do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji]

1. Wniosek o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji może zgłosić tylko dłużnik lub Komisja Nadzoru Finansowego, zwana dalej "Komisją".
2. Komisja jest uczestnikiem postępowania.

Art. 472. [Obowiązki syndyka]

1. Przed ogłoszeniem upadłości zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji sąd zasięga opinii Komisji co do osoby syndyka. Syndyk powinien posiadać znajomość organizacji i zasad działania zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. Syndykiem może być inny zakład ubezpieczeń lub inny zakład reasekuracji.
2. Syndyk przedkłada Komisji co najmniej raz w roku sprawozdanie ze swoich czynności oraz sprawozdanie rachunkowe, po jego zatwierdzeniu przez sędziego-komisarza.
3. Syndyk o ogłoszeniu upadłości zawiadamia znanych mu wierzycieli, którzy udzielili upadłemu kredytu.

Art. 473. [Ustanowienie kuratora]

1. W postanowieniu o ogłoszeniu upadłości zakładu ubezpieczeń sąd po zasięgnięciu opinii Komisji ustanawia kuratora do reprezentowania w postępowaniu upadłościowym interesów osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia.
2. Do kuratora, o którym mowa w niniejszym dziale, stosuje się odpowiednio przepisy art. 187 ust. 3 i 4 oraz przepisy o sprawozdaniach syndyka.
3. Kuratorowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości ustalonej przez sędziego-komisarza na wniosek Komisji. Wynagrodzenie wypłaca się z funduszków masy upadłości i zalicza się do kosztów postępowania upadłościowego.

Art. 474. [Prawa i obowiązki kuratora]

1. Syndyk udziela kuratorowi potrzebnych informacji. Kurator ma prawo przeglądać księgi i dokumenty upadłego. Na zgromadzeniu wierzycieli kurator ma prawo głosu tylko w sprawach, które mogą mieć wpływ na prawa ubezpieczonych.
2. Kurator ma prawo wnoszenia środków zaskarżenia w imieniu własnym na rzecz osób ubezpieczonych, upoważnionych i uprawnionych z umów ubezpieczenia, oraz jest uprawniony do zawarcia umowy o przeniesienie portfela ubezpieczeń do innego zakładu z możliwością obniżenia sum ubezpieczenia lub wysokości wypłacanych odszkodowań lub świadczeń. W przypadku zatwierdzenia przez Komisję umowy o przeniesienie portfela, kurator ogłasza niezwłocznie jej treść trzykrotnie w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim.
3. (uchylony).
4. Do umowy o przeniesienie portfela ubezpieczeń zawartej przez kuratora stosuje się przepisy odrębne o przeniesieniu portfela ubezpieczeń.

Art. 475. [Wylączenie przepisów o zaliczce na koszty postępowania]

Do ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia przepisu art. 232 nie stosuje się.

Art. 476. [Skutki braku zawarcia umowy o przeniesienie portfela]

Umowy ubezpieczenia zawarte przez upadły zakład ubezpieczeń wygasają, jeżeli kurator nie zawarł umowy o przeniesienie portfela:

- 1) z umów obowiązkowych oraz umów ubezpieczenia na życie, w terminie trzech miesięcy od ogłoszenia upadłości;
- 2) z innych umów w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia upadłości.

Art. 477. [Osobna masa upadłości upadłego zakładu ubezpieczeń]

1. Z dniem ogłoszenia upadłości aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności upadłego zakładu ubezpieczeń tworzą osobną masę upadłości przeznaczoną na zaspokojenie roszczeń z tytułu umów ubezpieczenia, umów reasekuracji oraz kosztów likwidacji tej masy.
2. Likwidację osobnej masy upadłości przeprowadza syndyk z udziałem kuratora.
3. W razie wyrażenia zgody przez radę wierzycieli lub sędziego-komisarza na sprzedaż z wolnej ręki mienia wchodzącego w skład osobnej masy upadłości sprzedaż wymaga zgody kuratora.

Art. 477¹. [Osobna masa upadłości upadłego zakładu reasekuracji]

1. Z dniem ogłoszenia upadłości aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności upadłego zakładu reasekuracji tworzą osobną masę upadłości przeznaczoną na zaspokojenie roszczeń z tytułu umów reasekuracji oraz kosztów likwidacji tej masy.
2. Likwidację osobnej masy upadłości przeprowadza syndyk.

Art. 478. [Kolejność zaspokojenia z osobnej masy upadłości upadłego zakładu ubezpieczeń]

1. Z osobnej masy upadłości zakładu ubezpieczeń zaspokajają się kolejno:
 - 1) koszty likwidacji osobnej masy upadłości;
 - 2) wierzytelności z umów ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 3;
 - 3) wierzytelności z umów reasekuracji.
2. Niezaspokojone z osobnej masy upadłości wierzytelności z umów ubezpieczenia umieszcza się w planie podziału funduszków masy upadłości w kategorii pierwszej.
3. Wierzytelności osób poszkodowanych i uprawnionych z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych oraz wierzytelności ubezpieczonych, uprawnionych i uposażonych z umów ubezpieczeń na życie, zaspokajają Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny i Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych według odrębnych przepisów, w granicach określonych w tych przepisach.

Art. 478¹. [Kolejność zaspokojenia z osobnej masy upadłości upadłego zakładu reasekuracji]

Z osobnej masy upadłości zakładu reasekuracji zaspokajają się kolejno:

- 1) koszty likwidacji osobnej masy upadłości;
- 2) wierzytelności z umów reasekuracji.

Art. 479. [Zaspokojenie roszczeń osób poszkodowanych i uprawnionych w razie oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub umorzenia postępowania]

W razie oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń z przyczyny, o której mowa w art. 13 ust. 1, jak również w razie umorzenia postępowania upadłościowego, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny zaspokajają roszczenia osób poszkodowanych i uprawnionych, w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 480. [Zasady głosowania kuratora]

Przy zawieraniu układu kurator głosuje sumą wierzytelności ubezpieczonych niezaspokojonych z osobnej masy upadłości, przy czym przysługuje mu jeden głos od każdej sumy, która wynika z podziału sumy wszystkich innych wierzytelności uprawniających do głosowania przez liczbę wierzycieli, którzy reprezentują te wierzytelności.

DZIAŁ II

Postępowanie upadłościowe wobec mających siedzibę w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym zakładów ubezpieczeń i ich oddziałów oraz zakładów reasekuracji i ich oddziałów

Art. 481. [Odpowiednie stosowanie przepisów o postępowaniu upadłościowym]

Przepisy art. 452 ust. 2, art. 453-466 i art. 467¹-470 stosuje się odpowiednio w przypadku:

- 1) ogłoszenia upadłości krajowego zakładu ubezpieczeń lub krajowego zakładu reasekuracji, jeżeli prowadzi on działalność także za granicą Rzeczypospolitej Polskiej w co najmniej jednym innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 2) ogłoszenia upadłości, otwarcia postępowania układowego lub innego podobnego postępowania wobec:
 - a) zagranicznego zakładu ubezpieczeń,
 - b) zagranicznego zakładu reasekuracji- mającego siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jeżeli prowadzi on działalność w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) ogłoszenia upadłości, otwarcia postępowania układowego lub innego podobnego postępowania wobec:
 - a) zagranicznego zakładu ubezpieczeń,
 - b) zagranicznego zakładu reasekuracji- mającego siedzibę w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej lub członkiem Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jeżeli prowadzi on działalność w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w co najmniej jednym innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Art. 482. [Definicje]

Użyte w art. 481 określenia oznaczają:

- 1) "krajowy zakład ubezpieczeń" - przedsiębiorcę mającego siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, który uzyskał zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w rozumieniu odrębnych przepisów;
- 1a) "krajowy zakład reasekuracji" - przedsiębiorcę mającego siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, który uzyskał zezwolenie na wykonywanie działalności reasekuracyjnej w rozumieniu odrębnych przepisów;
- 2) "oddział krajowego zakładu ubezpieczeń" - jednostkę organizacyjną krajowego zakładu ubezpieczeń, wykonującą w jego imieniu i na jego rzecz wszystkie lub niektóre czynności wynikające z zezwolenia udzielonego krajowemu zakładowi ubezpieczeń;

2a) "oddział krajowego zakładu reasekuracji" - jednostkę organizacyjną krajowego zakładu reasekuracji, wykonującą w jego imieniu i na jego rzecz wszystkie lub niektóre czynności wynikające z zezwolenia udzielonego krajowemu zakładowi reasekuracji;

3) "zagraniczny zakład ubezpieczeń" - przedsiębiorcę mającego siedzibę za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, wykonującego działalność ubezpieczeniową w rozumieniu odrębnych przepisów;

3a) "zagraniczny zakład reasekuracji" - przedsiębiorcę mającego siedzibę za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, wykonującego działalność reasekuracyjną w rozumieniu odrębnych przepisów;

4) "oddział zagranicznego zakładu ubezpieczeń" - jednostkę organizacyjną zagranicznego zakładu ubezpieczeń, wykonującą w jego imieniu i na jego rzecz działalność ubezpieczeniową;

5) "oddział zagranicznego zakładu reasekuracji" - jednostkę organizacyjną zagranicznego zakładu reasekuracji, wykonującą w jego imieniu i na jego rzecz działalność reasekuracyjną.

TYTUŁ IV POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE WOBEC EMITENTÓW OBLIGACJI

Art. 483. [Przepisy mające zastosowanie do ogłoszenia upadłości emitenta obligacji]

1. Przepisy niniejszego tytułu stosuje się w razie ogłoszenia upadłości podmiotu emitującego obligacje, jeżeli dla zabezpieczenia praw z obligacji ustanowiono zabezpieczenie na majątku emitenta.

2. Przepisów niniejszego tytułu nie stosuje się w razie ogłoszenia upadłości emitenta obligacji przychodowych, jeżeli emitent w treści obligacji ograniczył swoją odpowiedzialność do kwoty przychodów lub wartości majątku przedsięwzięcia. Środki przeznaczone na zaspokojenie praw obligatariuszy z takich obligacji nie wchodzi do masy upadłości, a roszczenia obligatariuszy nie podlegają zaspokojeniu w postępowaniu upadłościowym.

Art. 484. [Kurator do reprezentowania praw obligatariuszy]

1. Dla reprezentowania praw obligatariuszy sąd ustanawia kuratora. Kuratorem może być także bank, z którym upadły zawarł umowę o reprezentowanie obligatariuszy wobec emitenta. Obligatariusze mogą działać w postępowaniu również osobiście lub przez pełnomocnika, jeżeli zostali dopuszczeni do udziału w postępowaniu przez sędziego-komisarza. Sędzia-komisarz dopuszcza obligatariuszy do udziału w postępowaniu po wykazaniu, że przysługują im prawa z obligacji.

2. Nie ustanawia się kuratora, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy dla zabezpieczenia praw z obligacji ustanowiono hipotekę na majątku emitenta. W takiej sytuacji prawa i obowiązki obligatariuszy w postępowaniu upadłościowym wykonuje administrator hipoteki, o którym mowa w art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 483 i 2243).

Art. 485. [Odpowiednie stosowanie przepisów o środkach przymusu i wynagrodzeniu kuratora oraz o sprawozdaniach syndyka]

Do kuratora, o którym mowa w niniejszym tytule, stosuje się odpowiednio przepisy art. 187 ust. 3 i 4 oraz przepisy o sprawozdaniach syndyka.

Art. 486. [Uprawnienia kuratora]

Syndyk udziela kuratorowi potrzebnych informacji. Kurator ma prawo przeglądać księgi i dokumenty upadłego. Na zgromadzeniu wierzycieli kurator ma prawo głosu tylko w sprawach, które mogą mieć wpływ na prawa obligatariuszy.

Art. 487. [Obowiązek zgłoszenia do masy upadłości]

1. Kurator zgłasza do masy upadłości:

1) ogólną sumę nominalną nieumorzonych do dnia ogłoszenia upadłości obligacji, których termin płatności przypada przed tym dniem, oraz ogólną sumę niezapłaconych odsetek od tych obligacji;

2) ogólną sumę obligacji oraz odsetek płatnych po dniu ogłoszenia upadłości.

2. W zgłoszeniu należy wymienić składniki majątku emitenta, na których ustanowiono zabezpieczenie praw obligatariuszy.

Art. 488. [Osobna masa upadłości; likwidacja osobnej masy upadłości]

1. Przedmiot zabezpieczenia praw z obligacji tworzy osobną masę upadłości przeznaczoną na zaspokojenie praw obligatariuszy.

2. Likwidację osobnej masy upadłości przeprowadza syndyk z udziałem kuratora.
3. W razie wyrażenia zgody przez radę wierzycieli lub sędziego-komisarza na sprzedaż z wolnej ręki mienia wchodzącego w skład osobnej masy upadłości sprzedaż wymaga zgody kuratora.

Art. 489. [Kolejność zaspokojenia z osobnej masy upadłości]

Z osobnej masy upadłości zaspokajają się kolejno:

- 1) koszty likwidacji tej masy, które obejmują także wynagrodzenie kuratora;
- 2) należności obligatariuszy w nominalnej ich cenie;
- 3) odsetki (kupony).

Art. 490. [Zaspokojenie należności z masy upadłości]

Jeżeli osobna masa upadłości nie wystarczy na pełne zaspokojenie należności obligatariuszy, należności niezaspokojone podlegają zaspokojeniu z funduszu masy upadłości.

Art. 491. [Zakaz wprowadzania do obrotu obligacji emitowanych przez upadłego]

Nie można wprowadzać do obiegu obligacji emitowanych przez upadłego, które są jego własnością. Obligacje takie podlegają umorzeniu.

TYTUŁ V

POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE WOBEC OSÓB FIZYCZNYCH NIEPROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Art. 491¹. [Przepisy mające zastosowanie do upadłości osób fizycznych]

Przepisy niniejszego tytułu stosuje się wobec osób fizycznych, których upadłości nie można ogłosić zgodnie z przepisami działu II tytułu I części pierwszej.

Art. 491². [Postępowanie upadłościowe w stosunku do osoby fizycznej]

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym tytule przepisy o postępowaniu upadłościowym stosuje się odpowiednio, z tym że przepisów art. 13, art. 21, art. 22a, art. 25, art. 32 ust. 5, art. 36, art. 38, art. 38a, art. 40, art. 74, art. 163, art. 164, art. 307 ust. 1 i art. 361 nie stosuje się.
2. Postępowanie upadłościowe w sprawach objętych przepisami niniejszego tytułu prowadzi się także wtedy, gdy dłużnik ma tylko jednego wierzyciela.
3. Wniosek o ogłoszenie upadłości może zgłosić dłużnik, z uwzględnieniem art. 8 i art. 9. Wniosek składa się na formularzu.
4. Wniosek o ogłoszenie upadłości powinien zawierać:
 - 1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz numer PESEL dłużnika, a jeśli dłużnik nie posiada numeru PESEL - dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację;
 - 2) wskazanie miejsc, w których znajduje się majątek dłużnika;
 - 3) wskazanie okoliczności, które uzasadniają wniosek i ich uprawdopodobnienie;
 - 4) aktualny i zupełny wykaz majątku z szacunkową wyceną jego składników;
 - 5) spis wierzycieli z podaniem ich adresów i wysokości wierzytelności każdego z nich oraz terminów zapłaty;
 - 6) spis wierzytelności spornych z zaznaczeniem zakresu w jakim dłużnik kwestionuje istnienie wierzytelności; wskazanie wierzytelności w spisie wierzytelności spornych nie stanowi jej uznania;
 - 7) listę zabezpieczeń ustanowionych na majątku dłużnika wraz z datami ich ustanowienia, w szczególności hipotek, zastawów i zastawów rejestrowych;
 - 8) oświadczenie dłużnika, że nie zachodzą okoliczności wskazane w art. 491⁴ ust. 2 i 3.
5. Jeżeli wniosek o ogłoszenie upadłości zgłasza wierzyciel, przepisów ust. 4 pkt 2 i 4-8 nie stosuje się. Przed wydaniem orzeczenia w przedmiocie ogłoszenia upadłości sąd może zobowiązać dłużnika do przedstawienia informacji, o których mowa w ust. 4, w terminie dwóch tygodni.
6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzory formularzy wniosku o ogłoszenie upadłości, mając na uwadze podmiot, który składa wniosek, oraz zakres informacji, których umieszczenie we wniosku jest niezbędne.

Art. 491³. [Skład sądu upadłościowego]

Sprawy o ogłoszenie upadłości objęte przepisami niniejszego tytułu rozpoznaje sąd upadłościowy w składzie jednego sędziego zawodowego.

Art. 491⁴. [Przesłanki oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości]

1. Sąd oddala wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli dłużnik doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.
2. Sąd oddala wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli w okresie dziesięciu lat przed dniem zgłoszenia wniosku:
 - 1) w stosunku do dłużnika prowadzono postępowanie upadłościowe według przepisów tytułu niniejszego, jeżeli postępowanie to zostało umorzono z innych przyczyn niż na wniosek dłużnika,
 - 2) ustalony dla dłużnika plan spłaty wierzycieli uchylono na podstawie przepisu art. 491²⁰,
 - 3) dłużnik, mając taki obowiązek, wbrew przepisom ustawy nie zgłosił w terminie wniosku o ogłoszenie upadłości,
 - 4) czynność prawna dłużnika została prawomocnie uznana za dokonaną z pokrzywdzeniem wierzycieli- chyba że przeprowadzenie postępowania jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi.
3. Sąd oddala wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli w okresie dziesięciu lat przed dniem zgłoszenia wniosku w stosunku do dłużnika prowadzono postępowanie upadłościowe, w którym umorzono całość lub część jego zobowiązań, chyba że do niewypłacalności dłużnika lub zwiększenia jej stopnia doszło pomimo dochowania przez dłużnika należytej staranności lub przeprowadzenie postępowania jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi.
4. Sąd oddala wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli dane podane przez dłużnika we wniosku są niezgodne z prawdą lub niepełne, chyba że niezgodność lub niepełność nie są istotne lub przeprowadzenie postępowania jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi.
5. Do wniosku o ogłoszenie upadłości złożonego przez wierzyciela ust. 2-4 nie stosuje się.

Art. 491⁵. [Postanowienie o ogłoszeniu upadłości]

Uwzględniając wniosek o ogłoszenie upadłości, sąd wydaje postanowienie o ogłoszeniu upadłości, w którym:

- 1) wymienia imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, adres oraz numer PESEL dłużnika (upadłego), a jeżeli upadły nie posiada numeru PESEL - dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację;
- 2) określa, że upadły jest osobą nieprowadzącą działalności gospodarczej;
- 3) wzywa wierzycieli upadłego do zgłaszania wierzytelności w terminie trzydziestu dni od dnia obwieszczenia postanowienia o ogłoszeniu upadłości w Rejestrze;
- 4) wzywa osoby, którym przysługują prawa oraz prawa i roszczenia osobiste ciężące na nieruchomości należącej do upadłego, jeżeli nie zostały ujawnione w księdze wieczystej, do ich zgłaszania w terminie trzydziestu dni od dnia obwieszczenia postanowienia o ogłoszeniu upadłości w Rejestrze, pod rygorem utraty prawa powoływania się na nie w postępowaniu;
- 5) wyznacza sędziego-komisarza oraz syndyka.

Art. 491⁶. [Doręczenie postanowienia o ogłoszeniu upadłości; zawiadomienie o ogłoszeniu upadłości]

1. Postanowienie o ogłoszeniu upadłości doręcza się również syndykowi.
2. O ogłoszeniu upadłości powiadamia się właściwą izbę administracji skarbowej oraz właściwy oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Art. 491⁷. [Tymczasowe pokrycie kosztów przez Skarb Państwa]

1. W przypadku, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na pokrycie kosztów postępowania albo w masie upadłości brak jest płynnych funduszy na ich pokrycie, koszty te pokrywa tymczasowo Skarb Państwa.
2. Sędzia-komisarz określa postanowieniem wysokość kosztów postępowania oraz zarządza ich niezwłoczną wypłatę tymczasowo ze środków Skarbu Państwa. Na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje zażalenie.
3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach sędzia-komisarz przyznaje syndykowi zaliczkę na pokrycie kosztów postępowania oraz zarządza jej niezwłoczną wypłatę tymczasowo ze środków Skarbu Państwa.
4. Syndyk zwraca Skarbowi Państwa wypłacone kwoty niezwłocznie po wpływie do masy upadłości funduszy wystarczających na pokrycie kosztów postępowania.

Art. 491⁸. [Wniosek o udzielenie informacji dotyczących upadłego]

1. Po ogłoszeniu upadłości syndyk zwraca się do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla upadłego z wnioskiem o udzielenie informacji dotyczących upadłego, mających wpływ na ocenę jego sytuacji majątkowej, w szczególności dotyczących okoliczności powodujących powstanie po stronie upadłego obowiązku podatkowego w okresie pięciu lat przed dniem zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości, oraz zasięga informacji w Krajowym Rejestrze Sądowym, czy upadły jest współnikiem spółek handlowych, jak również czy w okresie dziesięciu lat

przed dniem zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości sprawował funkcję członka organu spółek handlowych i czy w stosunku do tych spółek ogłoszono upadłość.

2. Syndyk informuje sędziego-komisarza o niezgodności informacji uzyskanych w sposób, o którym mowa w ust. 1, z danymi podanymi przez upadłego we wniosku o ogłoszenie upadłości.

Art. 491⁹. [Wynagrodzenie syndyka]

1. Sąd ustala wynagrodzenie syndyka w postępowaniu prowadzonym według przepisów niniejszego tytułu biorąc pod uwagę wysokość funduszków masy upadłości, stopień zaspokojenia wierzycieli, nakład pracy, zakres czynności podejmowanych w postępowaniu, stopień ich trudności oraz czas trwania postępowania.

2. Wynagrodzenie syndyka ustala się w wysokości od jednej czwartej przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do jego dwukrotności.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach sąd może ustalić wynagrodzenie syndyka w wysokości do czterokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione zwiększonym nakładem pracy syndyka wynikającym w szczególności ze stopnia skomplikowania postępowania oraz liczby wierzycieli.

4. W przedmiocie wynagrodzenia syndyka oraz zwrotu jego wydatków orzeka sąd upadłościowy w składzie jednego sędziego zawodowego.

Art. 491¹⁰. [Przesłanki umorzenia postępowania]

1. Sąd umarza postępowanie na wniosek upadłego.

2. Jeżeli upadły nie wskaże lub nie wyda syndykowi całego majątku, niezbędnych dokumentów lub w inny sposób nie wykonuje ciężących na nim obowiązków, sąd, z urzędu albo na wniosek syndyka lub wierzyciela, po wysłuchaniu upadłego, syndyka, a w razie potrzeby także wierzycieli, umarza postępowanie, chyba że uchybienie przez upadłego ciężącym na nim obowiązkom nie jest istotne lub przeprowadzenie postępowania jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy podstawa do oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ujawni się po ogłoszeniu upadłości.

4. Na postanowienie w przedmiocie umorzenia postępowania przysługuje zażalenie.

5. Do postępowania wszczętego na wniosek wierzyciela przepisów ust. 1-3 nie stosuje się.

Art. 491¹¹. [Przynależność przedmiotów do masy upadłości]

1. Wątpliwości co do tego, które z przedmiotów należących do upadłego wchodzi w skład masy upadłości, rozstrzyga sędzia-komisarz na wniosek syndyka lub upadłego.

2. Postanowienie sędziego-komisarza, co do tego, które przedmioty należące do upadłego wchodzi w skład masy upadłości oraz postanowienie w przedmiocie wyłączenia z masy upadłości, wydane w trybie określonym w art. 73, doręcza się wierzycielom.

3. Na postanowienia, o których mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie.

Art. 491¹². [Sprzedaż ruchomości należących do masy upadłości]

Syndyk może pisemnie upoważnić upadłego do sprzedaży ruchomości należących do masy upadłości. Do upoważnienia stosuje się odpowiednio przepisy o pełnomocnictwie.

Art. 491¹³. [Sprzedaż lokalu mieszkalnego albo domu jednorodzinnego]

1. Jeżeli w skład masy upadłości wchodzi lokal mieszkalny albo dom jednorodzinny, w którym zamieszkuje upadły, a konieczne jest zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych upadłego i osób pozostających na jego utrzymaniu, z sumy uzyskanej z jego sprzedaży wydziela się upadłemu kwotę odpowiadającą przeciętnemu czynszowi najmu lokalu mieszkalnego w tej samej lub sąsiedniej miejscowości za okres od dwunastu do dwudziestu czterech miesięcy.

2. Kwotę, o której mowa w ust. 1, na wniosek upadłego, określa sędzia-komisarz, biorąc pod uwagę potrzeby mieszkaniowe upadłego, w tym liczbę osób pozostających na jego utrzymaniu, zdolności zarobkowe upadłego, sumę uzyskaną ze sprzedaży lokalu mieszkalnego albo domu jednorodzinnego oraz opinię syndyka. Na postanowienie sędziego-komisarza przysługuje zażalenie.

3. Jeżeli fundusze masy upadłości na to pozwalają, a opuszczony przez upadłego lokal mieszkalny albo dom jednorodzinny nie został jeszcze zbyty, sędzia-komisarz może przyznać upadłemu zaliczkę na poczet kwoty, o której mowa w ust. 1.

4. W przypadku postępowania wszczętego na wniosek wierzyciela przepisów ust. 1-3 nie stosuje się, jeżeli dłużnik doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

Art. 491¹⁴. [Postanowienie o ustaleniu planu spłaty wierzycieli]

1. Po wykonaniu ostatecznego planu podziału, a gdy z uwagi na brak majątku upadłego plan podziału nie został sporządzony - po zatwierdzeniu listy wierzytelności, i po wysłuchaniu upadłego, syndyka i wierzycieli, sąd ustala plan spłaty wierzycieli albo w przypadkach, o których mowa w art. 491¹⁶, umarza zobowiązania upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli.

2. Postanowienie o ustaleniu planu spłaty wierzycieli albo umorzeniu zobowiązań upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli doręcza się wierzycielom. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

3. Uprawomocnienie się postanowienia o ustaleniu planu spłaty wierzycieli albo umorzeniu zobowiązań upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli oznacza zakończenie postępowania.

Art. 491^{14a}. [Wyłączenie stosowania niektórych przepisów]

W przypadku postępowania wszczętego na wniosek wierzyciela przepisów art. 491¹⁴-491²¹ nie stosuje się, jeżeli:

- 1) dłużnik doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa;
- 2) zachodzą okoliczności wskazane w art. 491⁴ ust. 2-4.

Art. 491¹⁵. [Ustalenie planu spłaty]

1. W postanowieniu o ustaleniu planu spłaty wierzycieli sąd określa, w jakim zakresie i w jakim czasie, nie dłuższym niż trzydzieści sześć miesięcy, upadły jest obowiązany spłacać zobowiązania uznane na liście wierzytelności, niewykonane w toku postępowania na podstawie planów podziału, oraz jaka część zobowiązań upadłego powstałych przed dniem ogłoszenia upadłości zostanie umorzona po wykonaniu planu spłaty wierzycieli.

2. Zobowiązania powstałe po ogłoszeniu upadłości i niewykonane w toku postępowania uwzględnia się w planie spłaty wierzycieli w pełnej wysokości, przy czym ich spłata może być rozłożona na raty na czas nie dłuższy niż przewidziany na wykonanie planu spłaty wierzycieli.

3. Tymczasowo pokrytymi przez Skarb Państwa kosztami postępowania sąd obciąża upadłego. Koszty te uwzględnia się w planie spłaty wierzycieli w pełnej wysokości, przy czym ich spłata może być rozłożona na raty na czas nie dłuższy niż przewidziany na wykonanie planu spłaty wierzycieli.

4. Sąd nie jest związany stanowiskiem upadłego co do treści planu spłaty wierzycieli. Ustalając plan spłaty wierzycieli, sąd bierze pod uwagę możliwości zarobkowe upadłego, konieczność utrzymania upadłego i osób pozostających na jego utrzymaniu, w tym ich potrzeby mieszkaniowe, wysokość niezaspokojonych wierzytelności i realność ich zaspokojenia w przyszłości.

5. Ustalenie planu spłaty wierzycieli nie narusza praw wierzyciela wobec poręczyciela upadłego oraz współdłużnika upadłego ani praw wynikających z hipoteki, zastawu, zastawu rejestrowego, zastawu skarbowego oraz hipoteki morskiej, jeśli były one ustanowione na mieniu osoby trzeciej. Ustalenie planu spłaty wierzycieli i umorzenie zobowiązań upadłego jest skuteczne również w stosunkach pomiędzy upadłym, a poręczycielem, gwarantem i współdłużnikiem upadłego.

6. W okresie wykonywania planu spłaty wierzycieli niedopuszczalne jest wszczęcie postępowania egzekucyjnego dotyczącego wierzytelności powstałych przed ustaleniem planu spłaty wierzycieli, z wyjątkiem wierzytelności wynikających z zobowiązań, o których mowa w art. 491²¹ ust. 2.

Art. 491¹⁶. [Umorzenie zobowiązania upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli]

1. Sąd umarza zobowiązania upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli, jeśli osobista sytuacja upadłego w oczywisty sposób wskazuje, że nie byłby on zdolny do dokonania jakichkolwiek spłat w ramach planu spłaty wierzycieli.

2. Umarzając zobowiązania upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli sąd obciąża Skarb Państwa tymczasowo pokrytymi kosztami postępowania.

3. Przepisy art. 491²¹ ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 491¹⁷. [Skarga kasacyjna]

1. Od postanowienia sądu drugiej instancji o ustaleniu planu spłaty wierzycieli albo umorzeniu zobowiązań upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli przysługuje skarga kasacyjna.

2. W przypadku wniesienia skargi kasacyjnej, na wniosek skarżącego sąd może wstrzymać wydanie postanowienia, o którym mowa w art. 491²¹ ust. 1.

3. Jeżeli w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej postanowienie o ustaleniu planu spłaty wierzycieli zostanie uchylone, sąd uchyla postanowienie, o którym mowa w art. 491²¹ ust. 1.

Art. 491¹⁸. [Uprawnienia i obowiązki upadłego w okresie wykonania planu spłaty wierzycieli]

1. W okresie wykonywania planu spłaty wierzycieli upadły nie może dokonywać czynności prawnych, dotyczących jego majątku, które mogłyby pogorszyć jego zdolność do wykonania planu spłaty wierzycieli.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach sąd, na wniosek upadłego, może wyrazić zgodę na dokonanie albo zatwierdzić dokonanie czynności prawnej, o której mowa w ust. 1.

3. Upadły jest obowiązany składać sądowi corocznie, do końca kwietnia, sprawozdanie z wykonania planu spłaty wierzycieli za poprzedni rok kalendarzowy, w którym wykazuje osiągnięte przychody, spłacone kwoty oraz nabyte składniki majątkowe o wartości przekraczającej przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku za ostatni kwartał okresu sprawozdawczego, ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Do sprawozdania upadły dołącza kopię złożonego rocznego zeznania podatkowego.

Art. 491¹⁹. [Przesłanki dopuszczalności zmiany planu spłaty wierzycieli]

1. Jeżeli upadły nie może wywiązać się z obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli, sąd na jego wniosek, po wysłuchaniu wierzycieli, może zmienić plan spłaty wierzycieli. Sąd może przedłużyć termin spłaty wierzytelności na dalszy okres nieprzekraczający osiemnastu miesięcy. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie, a od postanowienia sądu drugiej instancji skarga kasacyjna.

2. Jeżeli brak możliwości wywiązania się z obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli ma charakter trwały i wynika z okoliczności niezależnych od upadłego, sąd na wniosek upadłego, po wysłuchaniu wierzycieli, może uchylić plan spłaty wierzycieli i umorzyć niewykonane zobowiązania upadłego, o których mowa w art. 491¹⁵ ust. 1-3. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie, a od postanowienia sądu drugiej instancji skarga kasacyjna.

3. W razie istotnej poprawy sytuacji majątkowej upadłego w okresie wykonywania planu spłaty wierzycieli, wynikającej z innych przyczyn niż zwiększenie się wynagrodzenia za pracę lub dochodów uzyskiwanych z osobiście wykonywanej przez upadłego działalności zarobkowej, każdy z wierzycieli oraz upadły może wystąpić z wnioskiem o zmianę planu spłaty wierzycieli. O zmianie planu spłaty wierzycieli sąd orzeka po wysłuchaniu upadłego i wierzycieli objętych planem spłaty wierzycieli. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do wierzycieli, których wierzytelności powstałe przed ustaleniem planu spłaty wierzycieli zostały po jego ustaleniu stwierdzone prawomocnym orzeczeniem, ugodą zawartą przed sądem lub ostateczną decyzją.

Art. 491²⁰. [Przesłanki dopuszczalności uchylenia planu spłaty wierzycieli]

1. W razie niewykonywania przez upadłego obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli sąd z urzędu albo na wniosek wierzyciela, po wysłuchaniu upadłego i wierzycieli objętych planem spłaty wierzycieli, uchyla plan spłaty wierzycieli, chyba że uchylenie obowiązkowi jest nieznaczne lub dalsze wykonywanie planu spłaty wierzycieli jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, gdy upadły:

- 1) nie złożył w terminie sprawozdania z wykonania planu spłaty wierzycieli zgodnie z art. 491¹⁸ ust. 3;
- 2) w sprawozdaniu z wykonania planu spłaty wierzycieli zataił osiągnięte przychody lub nabyte składniki majątkowe, o których mowa w art. 491¹⁸ ust. 3;
- 3) dokonał czynności prawnej, o której mowa w art. 491¹⁸ ust. 1, bez uzyskania zgody sądu albo czynność ta nie została przez sąd zatwierdzona;
- 4) ukrywał majątek lub czynność prawna upadłego została prawomocnie uznana za dokonaną z pokrzywdzeniem wierzycieli.

3. W razie uchylenia planu spłaty wierzycieli zobowiązania upadłego nie podlegają umorzeniu.

Art. 491²¹. [Postanowienie o stwierdzeniu wykonania planu spłaty wierzycieli i umorzeniu zobowiązań upadłego powstałych przed dniem ogłoszenia upadłości i niewykonanych w wyniku wykonania planu spłaty wierzycieli]

1. Po wykonaniu przez upadłego obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli sąd wydaje postanowienie o stwierdzeniu wykonania planu spłaty wierzycieli i umorzeniu zobowiązań upadłego powstałych przed dniem ogłoszenia upadłości i niewykonanych w wyniku wykonania planu spłaty wierzycieli. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

2. Nie podlegają umorzeniu zobowiązania o charakterze alimentacyjnym, zobowiązania wynikające z rent z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci, zobowiązania do zapłaty orzeczonych przez sąd kar grzywny, a także do wykonania obowiązku naprawienia szkody oraz zadośćuczynienia

za doznaną krzywdę, zobowiązania do zapłaty nawiazki lub świadczenia pieniężnego orzeczonych przez sąd jako środek karny lub środek związany z poddaniem sprawcy próbie, jak również zobowiązania do naprawienia szkody wynikającej z przestępstwa lub wykroczenia stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem oraz zobowiązania, których upadły umyślnie nie ujawnił, jeżeli wierzyciel nie brał udziału w postępowaniu.

3. Po wydaniu postanowienia, o którym mowa w ust. 1, niedopuszczalne jest wszczęcie postępowania egzekucyjnego dotyczącego wierzytelności powstałej przed dniem ustalenia planu spłaty wierzycieli z wyjątkiem wierzytelności wynikających z zobowiązań, o których mowa w ust. 2.

Art. 491²². [Zwołanie zgromadzenia wierzycieli w celu zawarcia układu]

1. Jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że w drodze układu zostaną osiągnięte cele postępowania, sędzia-komisarz, na wniosek upadłego, postanowieniem zwołuje zgromadzenie wierzycieli w celu zawarcia układu. Na postanowienie o odmowie zwołania zgromadzenia wierzycieli przysługuje zażalenie.

2. Zwołując zgromadzenie wierzycieli sędzia-komisarz może wstrzymać likwidację majątku upadłego, w szczególności lokalu mieszkalnego albo domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje upadły. Na postanowienie w przedmiocie wstrzymania likwidacji przysługuje zażalenie.

3. Wniosek o zwołanie zgromadzenia wierzycieli złożony po zakończeniu likwidacji masy upadłości pozostawia się bez rozpoznania.

4. Układ może zostać przyjęty wyłącznie za zgodą upadłego.

5. W przypadku postępowania wszczętego na wniosek wierzyciela wniosek, o którym mowa w ust. 1, może złożyć również każdy z wierzycieli. Przepisu ust. 4 nie stosuje się.

Art. 491²³. [Przepisy mające zastosowanie do zawarcia układu]

Do zawarcia układu w postępowaniu prowadzonym na podstawie przepisów niniejszego tytułu, do jego skutków, zmiany oraz uchylecia przepisy o układzie w postępowaniu upadłościowym prowadzonym wobec przedsiębiorców stosuje się odpowiednio, z wyjątkiem przepisów art. 192 ust. 1 i 2.